

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd a Gofal
Digidol Cymru
Digital Health
and Care Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Data Triniaeth - Camddefnyddio Sylweddau yng Nghymru 2021-22

Awduron: Benjamin Hughes & Elizabeth Walsh

Cydnabyddiaeth: Iechyd a Gofal Digidol Cymru (IGDC) hoffwn ddiolch i'r rhai a gyfrannodd at Gronfa Ddata
Genedlaethol Cymru ar Gamddefnyddio Sylweddau

Cyhoeddwyd gan Iechyd a Gofal Digidol Cymru (IGDC), Caerdydd, UK. Tachwedd 2022

Cronfa Ddata Genedlaethol Cymru ar Gamddefnyddio Sylweddau yng Nghymru 2021-22

Contents

1 Cyflwyniad	4
2 Cefndir	4
3 Ansawdd Data	4
4 Crynodeb o'r Canlyniadau	6
4.1 Cymharu Ardaloedd	6
4.2 Atgyfeiriadau	6
4.3 Asesiadau	6
4.4 Triniaethau	7
4.5 Amseroedd Aros	7
4.6 Proffiliau Canlyniadau Triniaeth (TOP)	7
4.7 Rhesymau dros Gau	7
4.8 Dangosydd Perfformiad Allweddol	7
5 Cymharu ardaloedd	9
6 Atgyfeiriad	5
7 Asesiadau	20
8 Triniaethau	32
9 Amseroedd Aros	42
10 Proffiliau Canlyniadau Triniaeth (TOPs)	44
11 Cau Achosion	54
12 Crynodeb o Berfformiad	57
Atodiad A: Crynodeb o Ffactorau Allweddol	63
Atodiad B: Rhestr o Grwpiau Ffynhonnell Atgyfeirio	65
Atodiad C: Diffiniadau	66

Cronfa Ddata Genedlaethol Cymru ar Gamddefnyddio Sylweddau yng Nghymru 2021-22

1 Cyflwyniad

1.1 Lluniwyd yr adroddiad hwn gan lechyd a Gofal Digidol Cymru (DHCW) mewn cydweithrediad â Llywodraeth Cymru ac lechyd Cyhoeddus Cymru, ac mae'n cynnwys ystadegau o Gronfa Ddata Genedlaethol Cymru ar Gamddefnyddio Sylweddau (WNDSM) ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2021 a 31 Mawrth 2022.

1.2 Dylid darllen yr adroddiad ar y cyd â'r ddogfen 'Proffil Blynyddol Camddefnyddio Sylweddau yng Nghymru 2021-22'. Bydd y ddogfen hon yn darparu gwybodaeth ychwanegol sy'n gysylltiedig â chamddefnyddio sylweddau sydd ar gael ar hyn o bryd o ffynonellau a gyhoeddir fel mater o drefn yng Nghymru i gefnogi ac ychwanegu at y wybodaeth a gafwyd drwy WNDSM.

2 Cefndir

2.1 Goruchwylir y gwaith cyffredinol o reoli'r system, gan gynnwys cyngor ar welliannau i'r gronfa ddata, materion perfformiad cenedlaethol sy'n gysylltiedig â'r data a gwaith o ddadansoddi data arall a gesglir fel mater o drefn gan Fwrdd Gwybodaeth a Dadansoddi Data Llywodraeth Cymru (DIAB).

2.2 Mae'n ofynnol i bob darparwr gwasanaeth triniaeth ar gyfer camddefnyddio sylweddau yng Nghymru, sy'n derbyn cyllid gan Lywodraeth Cymru drwy'r Byrddau Cynllunio Ardal (APBs), gydymffurfio â gofynion adrodd y gronfa ddata. Cyhoeddwyd canllawiau cynhwysfawr sy'n cynnwys y set ddata gyffredin a'r canllawiau diffiniol gyntaf ar 1 Mawrth 2006 ac fe'i diwygiwyd yn rheolaidd.

2.3 Gwybodaeth o'r gronfa ddata yw'r ffynhonnell swyddogol o ddata wedi'i ddilysu ar gyfer darparwyr gwasanaethau triniaeth a Byrddau Cynllunio Ardal er mwyn monitro ac adrodd ar berfformiad yn erbyn y Dangosyddion Perfformiad Allweddol (KPI) cenedlaethol mewn perthynas ag amseroedd aros a chyfraddau ymgysylltu. Mae'r dangosyddion perfformiad allweddol hyn wedi bodoli ers 2006, ond cawsant eu hadnewyddu ym mis Tachwedd 2017 i'w gweithredu ar unwaith.

2.4 Ym mis Ebrill 2009 mabwysiadodd Llywodraeth Cymru adnodd y Proffil Canlyniadau Triniaeth (TOP). Gellir dod o hyd i wybodaeth bellach am yr adnodd yn [Atodiad A](#).

2.5 Yn 2013-14, cynhaliwyd adolygiad o'r set ddata gyfredol yn cynnwys WNDSM. Diben adolygiad ac ailddatblygiad y Set Ddata Camddefnyddio Sylweddau oedd sicrhau bod y data a gyflwynwyd i'r gronfa ddata genedlaethol yn adlewyrchiad cywir o'r modd y darperir Gwasanaethau Camddefnyddio Sylweddau. Un o ofynion arwyddocaol y Set Ddata Camddefnyddio Sylweddau newydd oedd nodi nifer o ddigwyddiadau sy'n digwydd yn ystod Taith Cleient, mae hyn yn cynnwys Atgyfeiriad, Asesiad, Dulliau Triniaeth niferus, Proffiliau Canlyniadau Triniaeth (TOPS) niferus a Rhyddhau er mwyn gallu dadansoddi'r data yn well yn y dyfodol.

3 Ansawdd Data

3.1 Mae Tîm Rhanbarthol Ymgynghorol Camddefnyddio Sylweddau (SMARTs) Llywodraeth Cymru wedi gweithio gyda Byrddau Cynllunio Ardal a darparwyr gwasanaethau triniaeth i wella ansawdd y data. Fodd bynnag, mae angen bod yn ofalus wrth edrych ar dueddiadau gan nad oedd nifer o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth wedi cyflwyno'r holl ddata ar gyfer y meysydd perthnasol erbyn y dyddiad rhewi, sef 26 Gorffennaf 2022.

3.2 Rhestrir y materion ansawdd data sy'n effeithio ar yr adroddiad hwn isod:

- Bydd rhywfaint o'r data demograffig yn anghywir gan fod rhai cleientiaid yn amharod neu'n methu â darparu ymatebion cywir i gwestiynau. Bydd hyn bob amser yn wir am system sy'n dibynnu'n bennaf ar hunan-adrodd.
- Mae rhai darparwyr gwasanaethau triniaeth yn methu â chau achosion pan fydd cleient yn cael ei drosglwyddo rhwng darparwyr gwasanaethau triniaeth. Mae hyn yn golygu y bydd rhai unigolion yn cael eu cyfrif fwy nag unwaith ar y gronfa ddata. Fodd bynnag, mae'n bosibl y bydd rhai cleientiaid yn cael triniaeth gan fwy nag un darparwr gwasanaeth triniaeth.
- Caiff cleientiaid eu categorïddio yn ôl 'prif sylwedd problematig' sy'n golygu y gall llawer o gleientiaid sy'n cael eu categorïddio o dan 'alcohol' hefyd fod yn cael triniaeth ar gyfer camddefnyddio cyffuriau ac i'r gwrthwyneb.
- Ni chofnodwyd y prif sylwedd problematig ar gyfer rhai cleientiaid, gan gynnwys 7,754 o atgyfeiriadau lle nad oedd dyddiad asesu wedi'i gofnodi ar ddyddiad rhewi'r gronfa ddata, 26 Gorffennaf 2022. Mae hyn yn uwch na blynedd oedd cynharach oherwydd yn 2014-15, am y tro cyntaf, roedd y maes data sylweddau problematig yn seiliedig ar y digwyddiad asesu yn hytrach na'r digwyddiad atgyfeirio. Felly, hyd yn oed pe bai darparwr y gwasanaeth triniaeth yn cofnodi sylwedd sylfaenol yn lleol ar adeg yr atgyfeiriad, ni fyddai'r wybodaeth wedi'i hadrodd i'r gronfa ddata genedlaethol tan adeg yr asesiad. Yn [Adran 6](#), mae'r 7,754 o atgyfeiriadau hyn wedi'u dadansoddi yn ôl oed/rhyw, ethnigrwydd, Byrddau Cynllunio Ardal a ffynhonnell atgyfeirio at ddibenion gwybodaeth, ond ar gyfer y dadansoddiad dilynol o atgyfeiriadau yn yr adran honno, y mae sylwedd sylfaenol yn elfen allweddol ar ei gyfer, mae'r atgyfeiriadau hyn wedi'u heithrio

3.3 Mae nifer y darparwyr gwasanaethau triniaeth sy'n cyflwyno i'r gronfa ddata wedi bod yn gostwng yn ystod y 5 mlynedd diwethaf oherwydd bod nifer o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth yn uno. Er y bu gostyngiad yn nifer y darparwyr gwasanaethau triniaeth sy'n cyflwyno data, cyflwynwyd 44 o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth yn 2017-18, 42 yn 2018-19, 47 yn 2019-20, 49 yn 2020-21 a 47 yn 2021-22, nid yw hyn wedi arwain at leihad yn y data a gofnodwyd.

- Roedd diffyg adrodd eang ar sylwedd problematig eilaidd; mae hyn yn llesteirio'r broses o nodi tueddiadau a phatrymau sy'n datblygu yn y defnydd o amryw gyffuriau.

3.4 Mae'r gronfa ddata yn ddeinamig h.y. mae cofnodion yn destun diwygio wrth i ragor o wybodaeth gael ei chyflwyno gan ddarparwyr gwasanaethau triniaeth. Mae hyn yn golygu nad yw ffigurau yn yr adroddiad hwn yn uniongyrchol gymaradwy â'r rhai a gyhoeddwyd mewn adroddiadau cynharach.

3.5 Roedd nifer o asiantaethau yn y broses o drosglwyddo I System Wybodaeth Gofal Cymunedol Cymru (WCCIS) newydd pan gafodd y data ei rewi ar 26 Gorffennaf 2022. O ganlyniad, mae'r gweithgaredd a adroddwyd ar gyfer Bae'r Gorllwein a Phen-y-bon tar Owgr ar gyfer 2021-22 yn debygol o fod yn is na'r disgwyl.

3.6 Ceir crynodeb o'r ffactorau allweddol sy'n ymwneud â'r adroddiad hwn yn [Atodiad A](#).

4 Crynodeb o'r Canlyniadau

4.1 Cymharu Ardaloedd

Ceir cymhariaeth uniongyrchol rhwng y Bwrdd Cynllunio Ardal (BCA) ar gyfer gweithgaredd atgyfeirio, asesu, trin a chau yn [Adran 5](#).

4.2 Atgyfeiriadau

- Mae'r canlynol yn rhoi crynodeb o'r holl weithgaredd yn ystod 2021-22. Felly, mae'r crynodeb hwn yn cynnwys yr holl weithgaredd atgyfeirio o fewn y flwyddyn ac unrhyw wybodaeth asesu, trin neu gau sydd wedi digwydd yn ystod y flwyddyn drwy gysylltiad ag argyfeiriadau cyn 1 Ebrill 2021.
- Cafwyd 25,172 o atgyfeiriadau i'r gronfa ddata yn 2021-22, a 2,075 arall na wnaethant fynychu (DNA) cyn eu hasesu.
- Roedd hyn yn cynrychioli cynnydd mewn atgyfeiriadau o gymharu a'r llynedd, gyda chynnydd 9.9% o 2020-21 (23,582). Gweler [Siart 4.1](#) am gyfres amser.
- Cafodd rhai cleientiaid eu hatgyfeirio fwy nag unwaith yn ystod 2021-22 gyda'r 25,172 o atgyfeiriadau yn ymwneud â 18,131 o unigolion, yr oedd 13,611 ohonynt yn newydd i'r gronfa ddata.
- Yn 2021-22, nid oedd gan nifer fawr o atgyfeiriadau (7,754) brif sylwedd problematig cysylltiedig gan na fu asesiad (gweler "Eithriadau atgyfeirio ar gyfer dadansoddi sylweddau sylfaenol" am ragor o fanylion), ac felly ar gyfer dadansoddiad dilynol o atgyfeiriadau yn ôl prif sylwedd, mae'r atgyfeiriadau hyn wedi'u heithrio.
- O'r 25,172, o atgyfeiriadau nid oedd gan 7,754 brif sylwedd problematig cysylltiedig. O'r 17,418 o atgyfeiriadau sy'n weddill:
  - Nodwyd mai alcohol oedd y prif sylwedd problematig yn 49.0% o'r atgyfeiriadau hyn ac roedd 43.5% â chyffuriau fel y prif sylwedd problematig; 0.5% o achosion roedd dyddiad asesu ond ni chofnodwyd y prif sylwedd problematig.
  - Roedd dynion i gyfrif am 52.7% o atgyfeiriadau alcohol a 48.0% o atgyfeiriadau cyffuriau.
  - Nid yw'r oedran caolrifol ar gyfer alcohol wedi newid o 2021-22, sef 42, tra bod yr oedran canolrifol ar gyfer cyffuriau wedi aros yn 34.
  - Roedd 21.5% o atgyfeiriadau alcohol (lle nodwyd oed) ar gyfer cleientiaid o dan 30 oed – y ffigur cymharol ar gyfer atgyfeiriadau cyffuriau oedd 32.7%.
- Roedd 17.4% (2,806) yn atgyfeiriadau Heroin, roedd 10.4% (1,680) yn atgyfeiriadau Canabis ac roedd 9.0% (975) yn atgyfeiriadau Cocên o'r holl atgyfeiriadau.
- Gwelir canlyniadau manwl ar gyfer Atgyfeiriadau yn [Adran 6](#).

4.3 Asesiadau

- Cyfanswm nifer y cleientiaid a aseswyd yn 2021-22 oedd 17,396 gostyngiad bach o 5.7% ers 2020-21 (18,447). Gweler [Siart 4.1](#) ar gyfer y Gyfres Amser.
- Yn 2021-22 nifer y cleientiaid cyffuriau a aseswyd oedd 7,584 o'i gymharu â 8,529 o gleientiaid alcohol.
- Dynion oedd 52.7% o'r asesiadau alcohol a 48.1% o'r asesiadau cyffuriau.
- Roedd asesiadau Heroin yn cyfrif am 16.1% (2,808), roedd asesiadau Canabis yn cyfrif am 9.6% (1,663) ac roedd Cocên yn cyfrif am 5.6% (970) o'r holl asesiadau, lle mae'r prif sylwedd problematig yn hysbys.
- Gwelir canlyniadau manwl ar gyfer Asesiadau yn [Adran 7](#).

4.4 Triniaethau

- Cyfanswm nifer y cleientiaid a gychwynnodd driniaeth yn 2021-22 oedd 14,462, i lawr 8.4% o'i gymharu â 2020-21 (15,786). Gweler [Siart 4.1](#) ar gyfer y Gyfres Amser.
- Yn 2021-22 roedd 6,682 o gleientiaid cyffuriau yn dechrau triniaeth o'i gymharu â 6,987 o Gleientiaid alcohol.
- Gwelir canlyniadau manwl ar gyfer Triniaethau yn [Adran 8](#).

4.5 Amseroedd Aros

- O'r 14,448 o gleientiaid a ddechreuodd driniaeth (ac a oedd ag amseroedd aros dilys), y ganran a ddechreuodd o fewn 20 diwrnod gwaith oedd 90.6% yn 2021-22, gostyngiad bach ers 2020-21 (92.6%), ac mae'n cynnwys alcohol, cyffuriau a phrif sylwedd problematig na nodwyd. Noder na ellir gwneud cymariaethau â ffigurau a adroddwyd mewn adroddiadau cynharach. Gweler paragraff 3.5 o'r [adran ansawdd](#) data am fanylion pellach
- Cafodd 89.9% (6,268) o gleientiaid ag alcohol fel y prif sylwedd problematig eu trin o fewn 20 diwrnod gwaith, tra bod 92.3 (6,166) o gleientiaid â chyffuriau fel y prif sylwedd problematig wedi cael eu trin o fewn 20 diwrnod gwaith. Roedd hyn yn gynnydd yng nghanran y cleientiaid a gafodd eu trin o 92.6% (7,094) ar gyfer alcohol a 92.8% (7,380) ar gyfer cyffuriau yn 2021-22.
- Gwelir canlyniadau manwl ar gyfer Amseroedd Aros yn [Adran 9](#).

4.6 Proffiliau Canlyniadau Triniaeth (TOP)

- Dengys Tabl 10.1a-10.1f y gostyngiadau cyffredinol yn amlder y defnydd o alcohol a chyffuriau rhwng TOP cychwynnol a TOP ymadael.
- Dengys Tabl 10.1g-10.1i y newid cyffredinol mewn iechyd corfforol, iechyd seicolegol ac ansawdd bywyd rhwng TOP cychwynnol a TOP ymadael.
- Gwelir canlyniadau manwl ar gyfer Proffiliau Canlyniadau Triniaeth yn [Adran 10](#).

4.7 Rhesymau dros Gau

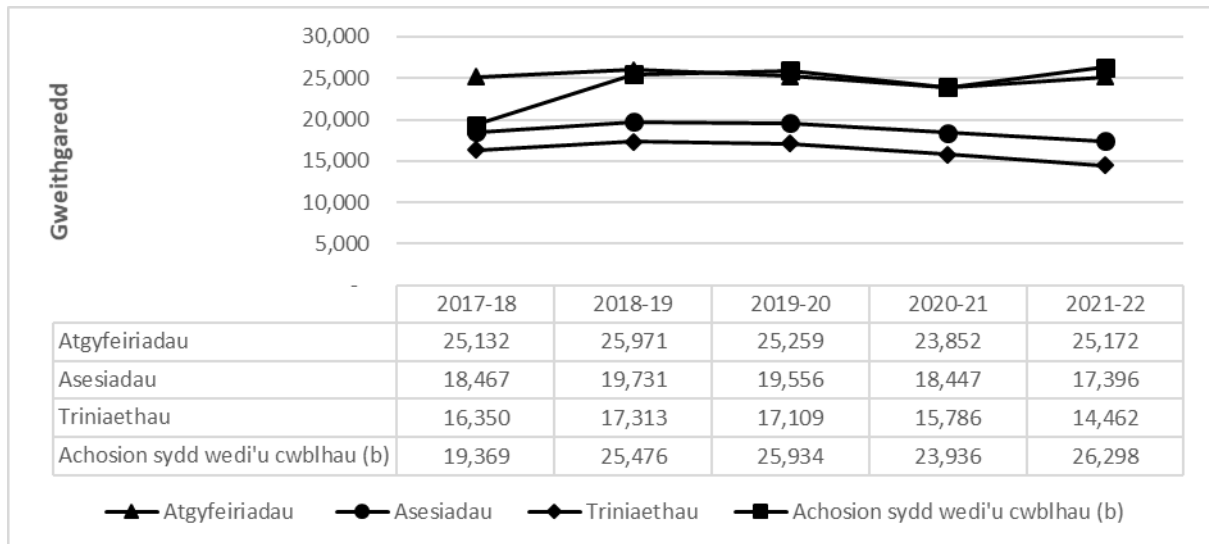
- Mae canran yr achosion sy'n dod i ben gyda chau cynlluniedig wedi cynyddu o 41.7% yn 2017-18 i 55.6% yn 2021-22.
- Mae canran yr achosion lle nad oedd cleientiaid yn bresennol wedi gostwng o 21.3% yn 2017-18 i 14.3% yn 2021-22.
- Gwelir canlyniadau manwl ar gyfer Cau Achosion yn [Adran 11](#).

4.8 Dangosydd Perfformiad Allweddol

- Dengys Tabl 12.1 i 12.5 y Pum Dangosydd Perfformiad Allweddol ar gyfer y Byrddau Cynllunio Ardal.
- Dangosodd canran yr achosion a orffennodd gyda DNA ar ôl asesiad ostyngiad bob blwyddyn o 15.0% yn 2017-18 i 9.4% yn 2021-22.
- Mae canran y cleientiaid sy'n dechrau triniaeth o fewn 20 diwrnod gwaith wedi gostyngiad o 92.6% yn 2017-18 i 90.6% yn 2021-22.
- Mae canran yr achosion sy'n nodi gostyngiad, dim newid neu ymatal mewn camddefnyddio sylweddau problematig wedi cynyddu o 85.6% yn 2017-18 i 86.2% yn 2021-22.
- Mae canran yr achosion sy'n nodi cynnydd mewn ansawdd bywyd wedi cynyddu o 82.1% yn 2017-18 i 84.9% yn 2021-22.

- Mae canran yr achosion a gaewyd drwy gau â thriniaeth gadarnhaol wedi bod yn cynyddu o flwyddyn i flwyddyn, gydag 85.3% yn 2021-22 o'i gymharu â 74.8% yn 2017-18.
- Gwelir canlyniadau manwl ar gyfer Dangosyddion Perfformiad Allweddol yn [Adran 12](#).

Siart 4.1: Cyfres amser cyfanswm y gweithgaredd (a)

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Yn cynnwys sylweddau anhysbys

(b) Yn cynnwys cofnodion lle na fynychodd y cleient cyn yr asesiad

5 Cymharu ardaloedd

Mae Tabl 5.1 yn dangos nifer yr atgyfeiriadau, asesiadau, triniaethau ac achosion a gaewyd yn 2021-22 gan y Bwrdd Cynllunio Ardal (BCA).

Tabl 5.1: Gweithgaredd yn ôl ardal breswyllo yn 2021-22

Bwrdd Cynllunio Ardal	Atgyfeiriadau	Asesiadau	Triniaethau a Ddechreuwyd	Achosion a Gaewyd
Gogledd Cymru	4,806	2,079	1,912	4,485
Powys	766	616	613	807
Hywel Dda	3,215	2,348	2,251	3,355
Bae'r Gorllewin (a)	3,182	2,102	1,488	3,469
Caerdydd a'r Fro	3,653	2,571	987	3,824
Cwm Taf Morgannwg (b)	3,909	3,032	2,709	4,317
Gwent	4,281	3,390	3,263	4,587
Y Tu Allan I Gymru	1,221	1,162	1,157	1,342
Annhysbys	139	96	82	112
Cyfanswm	25,172	17,396	14,462	26,298

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

- (a) Mae cyflwyniadau'n seiliedig ar unigolion yn hytrach nag atgyfeiriadau a rhaid cymryd gofal wrth gymharu gweithgareddau. Symudodd y darparwyr gwasanaethau triniaeth yn y maes hwn i system adrodd ganolog. Arweiniodd hyn at uno cofnodion a nifer fawr o achosion o gau lle cafodd cleientiaid eu trosglwyddo o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth unigol i'r gwasanaeth canolog.
- (b) Ym mis Ebrill 2019, symudodd Pen-y-bont ar Ogwr o BCA Bae'r Gorllewin i BCA Cwm Taf Morgannwg

Mae Tabl 5.2 yn dangos nifer y cofnodion a fyddai wedi bod ar agor ar 31 Mawrth bob blwyddyn h.y. heb ddyddiad cau neu fod y dyddiad cau ar ôl 31 Mawrth, gan BCA a phrif sylwedd problematig sef alcohol neu gyffuriau.

Tabl 5.2: Cyfres amser cofnodion agored yn ôl ardal breswyllo

	2017-18			2018-19			2019-20			2020-21			2021-22		
Alcohol	Ar Agor	Ar agor gydag asesiad	Ar agor gydag thriniaeth	Ar Agor	Ar agor gydag asesiad	Ar agor gydag thriniaeth	Ar Agor	Ar agor gydag asesiad	Ar agor gydag thriniaeth	Ar Agor	Ar agor gydag asesiad	Ar agor gydag thriniaeth	Ar Agor	Ar agor gydag asesiad	Ar agor gydag thriniaeth
Gogledd Cymru	731	731	723	865	865	855	1,010	1,010	993	996	996	982	955	955	913
Powys	113	113	110	176	176	176	213	213	212	236	236	235	271	271	270
Hywel Dda	376	376	357	482	482	474	463	463	438	463	463	435	459	459	442
Bae'r Gorllewin (a)	378	378	375	535	535	519	655	655	599	719	719	552	418	418	299
Caerdydd a'r Fro	283	283	211	415	415	255	446	446	329	583	583	413	578	578	367
Cwm Taf Morgannwg (b)	637	637	625	832	832	811	1,025	1,025	985	1,121	1,121	1,039	1,020	1,020	954
Gwent	704	704	673	802	802	784	814	814	808	853	853	844	910	910	869
Y Tu Allan i Gymru	62	62	62	94	94	94	113	113	113	137	137	137	124	124	124
Anhysbys	14	14	13	23	23	22	16	16	15	23	23	22	43	43	43
Cyfanswm	3,298	3,298	3,149	4,224	4,224	3,990	4,755	4,755	4,492	5,131	5,131	4,659	4,778	4,778	4,281
Cyffuriau															
Gogledd Cymru	669	669	666	949	949	941	1,111	1,111	1,103	1,161	1,161	1,147	1,163	1,163	1,132
Powys	143	143	141	176	176	176	219	219	219	252	252	252	271	271	271
Hywel Dda	306	306	293	455	455	444	518	518	510	578	578	557	599	599	582
Bae'r Gorllewin (a)	494	494	479	770	770	721	1,086	1,086	945	1,195	1,195	936	898	898	647
Caerdydd a'r Fro	394	394	308	579	579	448	648	648	533	741	741	582	689	689	511
Cwm Taf Morgannwg (b)	645	645	622	1,018	1,018	979	1,202	1,202	1,142	1,388	1,388	1,272	1,316	1,316	1,213
Gwent	761	761	746	858	858	846	1,045	1,045	1,036	1,154	1,154	1,144	1,246	1,246	1,218
Y Tu Allan i Gymru	306	306	305	353	353	348	405	405	400	517	517	514	423	423	419
Anhysbys	39	39	38	52	52	51	27	27	24	30	30	29	42	42	41
Cyfanswm	3,757	3,757	3,598	5,210	5,210	4,954	6,261	6,261	5,912	7,016	7,016	6,433	6,647	6,647	6,034

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Mae cyflwyniadau'n seiliedig ar unigolion yn hytrach nag atgyfeiriadau a rhaid cymryd gofal wrth gymharu gweithgareddau. Symudodd y darparwyr gwasanaethau triniaeth yn y maes hwn i system adrodd ganolog. Arweiniodd hyn at uno cofnodion a nifer fawr o achosion o gau lle cafodd cleientiaid eu trosglwyddo o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth unigol i'r gwasanaeth canolog.

(b) Ym mis Ebrill 2019, symudodd Pen-y-bont ar Ogwr o BCA Bae'r Gorllewin i BCA Cwm Taf MorgannwgIn April 2019, Bridgend moved from Western Bay APB to Cwm Taf Morgannwg APB

Mae Tabl 5.3a yn dangos hanes atgyfeiriadau yn 2021-22. O'r 25,172 o atgyfeiriadau yn 2021-22, roedd y rhain yn ymwneud â 18,189 o unigolion. Roedd 13,637 (75.0%) o'r unigolion a atgyfeiriwyd yn 2021-22 yn achosion newydd, sy'n golygu eu bod yn cael eu cyfeirio at ddarparwr gwasanaeth triniaeth am y tro cyntaf. Roedd canran yr achosion newydd yn amrywio ar draws ardaloedd BCA, gan amrywio o 64.9% ym Mae'r Gorllewin i 91.4% ym Mhowys. Gwelir ystod debyg yn nhabl 5.3b ar gyfer alcohol a 5.3c ar gyfer cyffuriau, gyda Bae'r Gorllewin yn nodi'r ganran isaf o achosion newydd a Phowys yn nodi'r ganran uchaf ar draws ardaloedd BCA.

Tabl 5.3a: Hanes blaenorol atgyfeiriadau yn ôl BCA yn 2021-22: Pob Sylwedd

Bwrdd Cynllunio Ardal	Pob Atgyfeiriad	Unigolion a atgyfeiriwyd yn 2021-22	Cyfartaledd yr atgyfeiriadau fesul unigolyn	Achosion Newydd	Canran yr Achosion Newydd
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Gogledd Cymru	4,806	3,588	1.3	2,516	70.1
Powys	766	698	1.1	638	91.4
Hywel Dda	3,215	2,465	1.3	1,782	72.3
Bae'r Gorllewin (f)	3,182	1,910	1.7	1,315	68.8
Caerdydd a'r Fro	3,653	1,995	1.9	1,294	64.9
Cwm Taf Morgannwg	3,909	2,802	1.4	1,929	68.8
Gwent	4,281	3,626	1.2	3,163	87.2
Y Tu Allan i Gymru	1,221	977	1.2	899	92.0
Anhysbys	139	128	1.1	101	78.9
Cyfanswm	25,172	18,189	1.4	13,637	75.0

Ffynhonnell: WNDISM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Pob atgyfeiriad yn 2021-22
(b) Pob atgyfeiriad ac eithrio atgyfeiriadau lluosog yn 2021-22
(c) Pob atgyfeiriad wedi'u rhannu yn ôl unigolion a atgyfeiriwyd yn 2021-22
(d) Nifer yr unigolion nad oeddent wedi'u hatgyfeirio'n flaenorol ers mis Ebrill 2005 (cychwyn y gronfa ddata)
(e) Achosion newydd wedi'u rhannu yn ôl unigolion a atgyfeiriwyd yn 2021-22
(f) Mae cyflwyniadau'n seiliedig ar unigolion yn hytrach nag atgyfeiriadau a rhaid cymryd gofal wrth gymharu gweithgareddau. Symudodd y darparwyr gwasanaethau triniaeth yn y maes hwn i system adrodd ganolog. Arweiniodd hyn at uno cofnodion a nifer fawr o achosion o gau lle cafodd cleientiaid eu trosglwyddo o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth unigol i'r gwasanaeth canolog.

Tabl 5.3b: Hanes blaenorol atgyfeiriadau yn ôl BCA yn 2021-22: Alcohol

Bwrdd Cynllunio Ardal	Pob Atgyfeiriad	Unigolion a atgyfeiriwyd yn 2021-22	Cyfartaledd yr atgyfeiriadau fesul unigolyn	Achosion Newydd	Canran yr Achosion Newydd
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Gogledd Cymru	1,162	1,046	1.1	739	70.7
Powys	329	308	1.0	288	93.5
Hywel Dda	1,350	1,160	1.2	871	75.1
Bae'r Gorllewin (f)	522	437	1.2	353	80.8
Caerdydd a'r Fro	1,530	877	1.7	579	66.0
Cwm Taf Morgannwg	1,476	1,171	1.3	807	68.9
Gwent	1,759	1,596	1.1	1,405	88.0
Y Tu Allan i Gymru	359	332	1.1	311	93.7
Anhysbys	49	48	1.0	37	77.1
Cyfanswm	8,536	6,975	1.2	5,390	77.3

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Pob atgyfeiriad yn 2021-22

(b) Pob atgyfeiriad ac eithrio atgyfeiriadau lluosog yn 2021-22

(c) Pob atgyfeiriad wedi'u rhannu yn ôl unigolion a atgyfeiriwyd yn 2021-22

(d) Nifer yr unigolion nad oeddent wedi'u hatgyfeirio'n flaenorol ers mis Ebrill 2005 (cychwyn y gronfa ddata)

(e) Achosion newydd wedi'u rhannu yn ôl unigolion a atgyfeiriwyd yn 2021-22

(f) Mae cyflwyniadau'n seiliedig ar unigolion yn hytrach nag atgyfeiriadau a rhaid cymryd gofal wrth gymharu gweithgareddau. Symudodd y darparwyr gwasanaethau triniaeth yn y maes hwn i system adrodd ganolog. Arweiniodd hyn at uno cofnodion a nifer fawr o achosion o gau lle cafodd cleientiaid eu trosglwyddo o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth unigol i'r gwasanaeth canolog.

Tabl 5.3c: Hanes blaenorol atgyfeiriadau yn ôl BCA yn 2021-22: Cyffuriau

Bwrdd Cynllunio Ardal	Pob Atgyfeiriad	Unigolion a atgyfeiriwyd yn 2021-22	Cyfartaledd yr atgyfeiriadau fesul unigolyn	Achosion Newydd	Canran yr Achosion Newydd
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Gogledd Cymru	878	802	1.1	515	64.2
Powys	287	268	1.1	251	93.7
Hywel Dda	1,003	829	1.2	561	67.7
Bae'r Gorllewin (f)	699	567	1.2	428	75.5
Caerdyff a'r Fro	1,014	700	1.4	475	67.9
Cwm Taf Morgannwg (g)	1,202	1,045	1.2	724	69.3
Gwent	1,654	1,447	1.1	1,278	88.3
Y Tu Allan i Gymru	800	610	1.3	557	91.3
Anhysbys	45	44	1.0	37	84.1
Cyfanswm	7,582	6,312	1.2	4,826	76.5

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a)) Pob atgyfeiriad yn 2021-22

(b) Pob atgyfeiriad ac eithrio atgyfeiriadau lluosog yn 2021-22

(c) Pob atgyfeiriad wedi'u rhannu yn ôl unigolion a atgyfeiriwyd yn 2021-22

(d) Nifer yr unigolion nad oeddent wedi'u hatgyfeirio'n flaenorol ers mis Ebrill 2005 (cychwyn y gronfa ddata) (e) New cases divided by individuals referred in 2021-22

(f) Mae cyflwyniadau'n seiliedig ar unigolion yn hytrach nag atgyfeiriadau a rhaid cymryd gofal wrth gymharu gweithgareddau. Symudodd y darparwyr gwasanaethau triniaeth yn y maes hwn i system adrodd ganolog. Arweiniodd hyn at uno cofnodion a nifer fawr o achosion o gau lle cafodd cleientiaid eu trosglwyddo o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth unigol i'r gwasanaeth canolog.

(g) Ym mis Ebrill 2019, symudodd Pen-y-bont ar Ogwr o BCA Bae'r Gorllewin i BCA Cwm Taf Morgannwg.

6 Atgyfeiriad

Cyfanswm nifer yr atgyfeiriadau yn 2021-22 oedd 25,172.

Mae Ffigur 6.1 yn dangos y statws ar hyd y llwybr triniaeth ar gyfer y 25,172 o atgyfeiriadau yn 2021-22. **O'r rhain, roedd gan 2,075 DNA cyn cael eu hasesu (a ddangosir ar hyd cangen goch y diagram) ac ar gyfer pob dadansoddiad pellach o atgyfeiriadau, mae'r rhain wedi'u heithrio.**

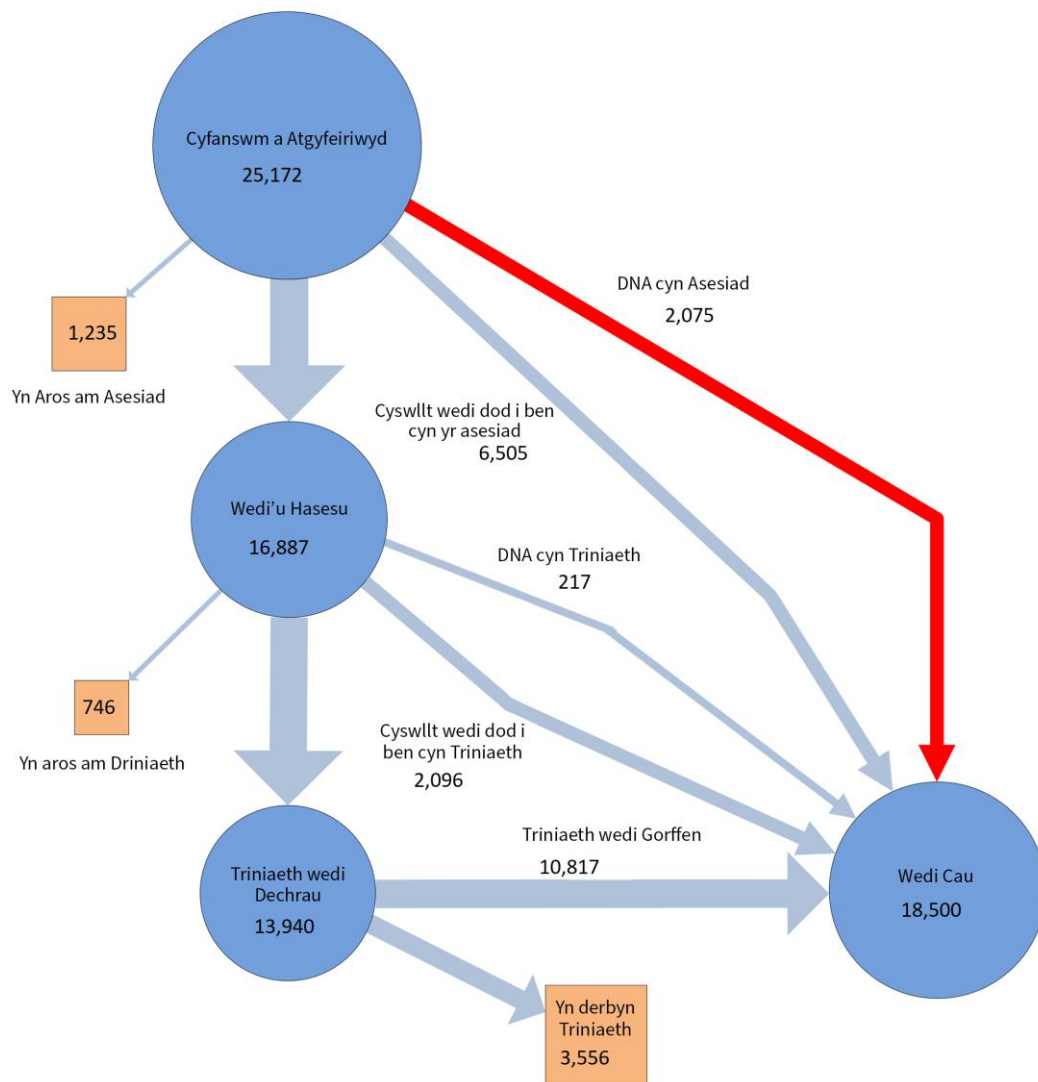
O'r 23,097 o atgyfeiriadau sy'n weddill (ag eithrio'r DNAs cyn eu hasesu) yn 2021-22, roedd 18,500 (80.0%) eisoes wedi cau erbyn y dyddiad rhewi ar 26 Gorffennaf 2022, ac o'r rheini, roedd 13,940 (60.3) wedi dechrau rhyw fath o driniaeth cyn cael eu rhyddhau.

O'r 25,172 o atgyfeiriadau yn 2021-22, cafodd 6,505 eu cau i wasanaethau cyn i asesiad gael ei gynnal. Caewyd y rhan fwyaf o'r cofnodion hyn o ganlyniad i dderbyn atgyfeiriad trydydd parti ond pan gysylltwyd â'r cleientiaid, nid oeddent yn ymwybodol bod atgyfeiriad wedi'i wneud, neu yn dilyn asesiad cychwynnol, roedd y cleient wedi dewis peidio â chychwyn ymyriad triniaeth a argymhellwyd, neu nid oedd yn barod i gymryd rhan mewn triniaeth neu nid oedd angen triniaeth camddefnyddio sylweddau.

Cafwyd 2,313 o atgyfeiriadau lle cafodd achos y cleient ei gau i wasanaethau cyn i driniaeth ddechrau. O'r rhain, roedd 217 wedi rhoi'r gorau i gysylltu ac fe'u caewyd fel DNA, tra bod y 2,096 arall wedi'u cau am nifer o resymau gwahanol e.e. triniaeth wedi'i thynnu'n ôl, symud, marw ac ati.

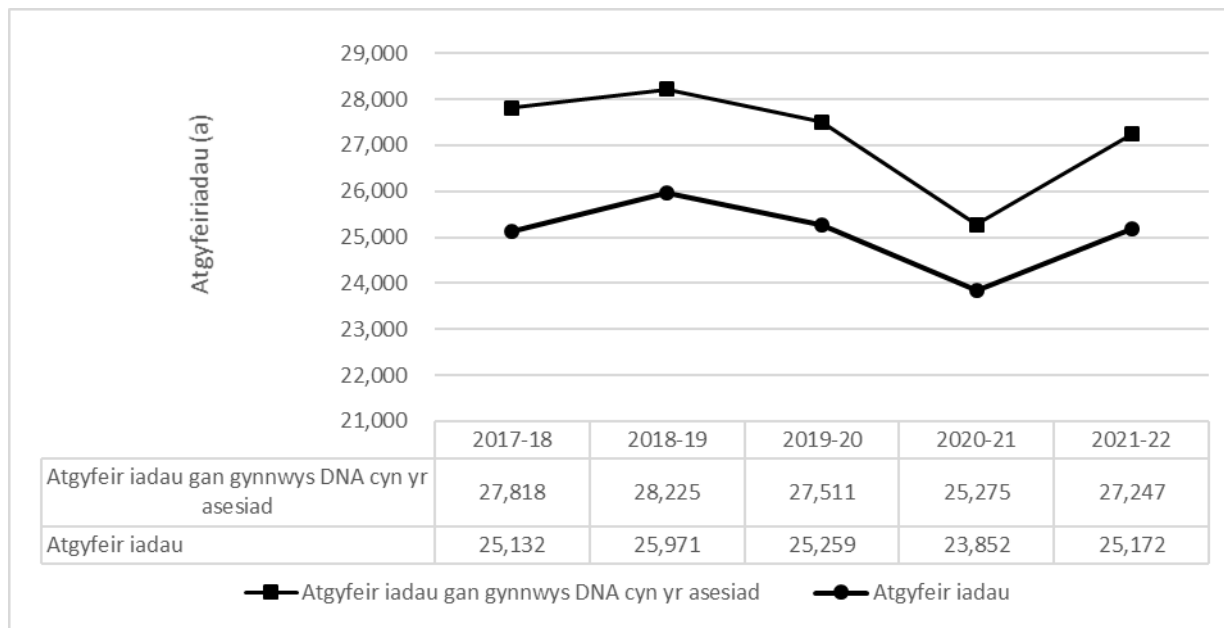
Sylwer nad yw'r niferoedd yn ffigur 6.1 ond yn ymwneud â gweithgaredd sy'n gysylltiedig ag atgyfeiriadau 2021-22 ac felly nid ydynt yn cynnwys gweithgaredd sy'n ymwneud ag atgyfeiriadau cyn 1 Ebrill 2021.

Ffigur 6.1: Statws presennol ar hyd llwybr triniaeth i'r rhai a atgyfeiriwyd yn 2021-22 (ar ddyddiad rhewi 26 Gorffennaf 2022)

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

Siart 6.1: Cyfres amser atgyfeiriadau

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Yn cynnwys sylweddau anhysbys

Atgyfeiriadau yn ôl Rhywedd, Oed, Prif Sylwedd Problematig a Tharddiad Ethnig

Tabl 6.1: Atgyfeiriadau yn 2021-22 yn ôl oed a rhywedd: Pob Atgyfeiriad (a)

Band oedran atgyfeirio	Gwryw		Benyw		Cyfanswm	
	Atgyfeiriad	Cyfradd Atgyfeirio (b)	Atgyfeiriad	Cyfradd Atgyfeirio (b)	Atgyfeiriad	Cyfradd Atgyfeirio (b)
10-14	131	138	152	169	283	153
15-19	625	695	517	616	1,142	657
20-29	2,378	1,104	2,130	1,069	4,508	1,087
30-39	3,915	2,057	3,415	1,776	7,330	1,916
40-49	3,465	1,933	2,852	1,532	6,317	1,729
50-59	2,161	1,012	1,648	730	3,809	867
60+	975	241	779	169	1,754	203
Pob oedran (c)	13,664	874	11,508	717	25,172	794
Canolrif oed (d)	39	.	38	.	39	.

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Yn cynnwys atgyfeiriadau lle na nodwyd y prif sylwedd problematig

(b) Cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth; Ffynhonnell: Amcangyfrif canol blwyddyn SYG 2020

(c) Yn cynnwys 23 atgyfeiriad lle mae'r oed yn llai na 10, a 6 atgyfeiriad lle nad yw'r oed yn hysbys

(d) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.

. Eitem ddata'n amherthnasol

Tabl 6.2: Atgyfeiriadau yn ôl ardal breswyllo yn 2021-22 yn ôl oed a rhywedd

	Band oedran atgyfeirio								
Bwrdd Cynllunio Ardal	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+	Pob Oed (a)	EASR (b)
Gwryw									
Gogledd Cymru	0	36	524	838	745	518	200	2862	905.8
Powys	11	46	98	74	46	33	33	341	598.2
Hywel Dda	28	103	388	456	414	279	178	1846	1,090.2
Bae'r Gorllewin (c)	19	100	240	511	513	309	111	1803	972.4
Caerdyff a'r Fro	7	40	301	625	599	381	160	2114	882.6
Cwm Taf Morgannwg	24	148	409	725	596	323	126	2363	1,103.8
Gwent	39	128	353	531	424	263	143	1881	668.4
Y Tu Allan i Gymru	1	9	52	138	104	42	15	361	.
Anhysbys	2	15	13	17	24	13	9	93	.
Cyfanswm	131	625	2,378	3,915	3,465	2,161	975	13,664	925.6
Benyw									
Gogledd Cymru	0	35	327	554	516	344	166	1,944	610.8
Powys	21	40	88	97	73	77	29	425	764.4
Hywel Dda	24	97	296	336	276	191	149	1,369	779.6
Bae'r Gorllewin (c)	34	69	222	467	352	175	60	1,379	744.8
Caerdyff a'r Fro	0	30	274	445	430	254	106	1,539	628.2
Cwm Taf Morgannwg	20	83	307	422	390	194	117	1,546	702.7
Gwent	50	146	463	740	550	314	137	2,400	828.7
Y Tu Allan i Gymru	1	8	145	349	257	91	9	860	.
Anhysbys	2	9	8	5	8	8	6	46	.
Cyfanswm	152	517	2,130	3,415	2,852	1,648	779	11,508	768.3

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

- (a) Yn cynnwys cyfanswm o 11 atgyfeiriad ar gyfer gwrywod lle mae'r oed yn llai na 10 a chyfanswm o 6 atgyfeiriad ar gyfer benywod lle mae'r oed yn llai na 10.
- (b) [Cyfradd Ewropeaidd wedi'i Safoni yn ôl Oed](#)
- (c) Mae cyflwyniadau'n seiliedig ar unigolion yn hytrach nag atgyfeiriadau a rhaid cymryd gofal wrth gymharu gweithgareddau. Symudodd y darparwyr gwasanaethau triniaeth yn y maes hwn i system adrodd ganolog. Arweiniodd hyn at uno cofnodion a nifer fawr o achosion o gau lle cafodd cleientiaid eu trosglwyddo o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth unigol i'r gwasanaeth canolog.

. Eitem ddata'n amherthnasol

Tabl 6:3 Gweithgaredd atgyfeirio yn ôl Tarddiad Ethnig

	Blwyddyn Atgyfeirio									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
Tarddiad Ethnig	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Gwyn	22,014	87.6	22,381	86.2	21,017	83.1	19,310	81.0	21,131	83.9
Gwyn a Du Caribïaidd	60	0.2	55	0.2	46	0.2	65	0.3	53	0.2
Gwyn a Du Affricanaidd	19	0.1	10	0.0	30	0.1	13	0.1	16	0.1
Gwyn ac Asiaidd	43	0.2	28	0.1	26	0.1	29	0.1	18	0.1
Unrhyw Gefndir Cymysg Arall	85	0.3	105	0.4	92	0.4	92	0.4	124	0.5
Indiaidd	27	0.1	17	0.1	30	0.1	23	0.1	22	0.1
Pacistanaidd	33	0.1	33	0.1	21	0.1	22	0.1	15	0.1
Bangladeshaid	29	0.1	23	0.1	10	0.0	16	0.1	22	0.1
Unrhyw Gefndir Asiaidd Arall	79	0.3	71	0.3	74	0.3	71	0.3	94	0.4
Caribïaidd	29	0.1	26	0.1	46	0.2	32	0.1	28	0.1
Affricanaidd	36	0.1	35	0.1	39	0.2	26	0.1	34	0.1
Unrhyw Gefndir Du Arall	69	0.3	76	0.3	90	0.4	78	0.3	60	0.2
Grŵp ethnig arall (a)	41	0.2	38	0.1	28	0.1	37	0.2	56	0.2
Cleient heb ddatgan (b)	2,568	10.2	3,073	11.8	3,733	14.8	4,038	16.9	3,499	13.9
Anhysbys (c)	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Cyfanswm	25,132	100	25,971	100	25,282	100	23,852	100	25,172	100

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Yn cynnwys Tsieineaidd ac Unrhyw grŵp ethnig arall

(b) Gwrthododd y cleient ddatgan ei tarddiad ethnig

(c) Ni chofnodwyd tarddiad ethnig y cleient

Tabl 6.4: Atgyfeiriadau yn ôl ardal breswyllo yn 2021-22 yn ôl tarddiad ethnig

Bwrdd Cynllunio Ardal	Tarddian Ethnig			
	Gwyn Prydeinig	Grwpiau Lleiafrifoedd Ethnig	Heb Nodi	Cyfanswm
Gogledd Cymru	4,302	21	483	4,806
Powys	760	3	3	766
Hywel Dda	2,912	16	287	3,215
Bae'r Gorllewin (a)	2,429	41	712	3,182
Caerdydd a'r Fro	2,411	134	1,108	3,653
Cwm Taf Morgannwg	3,419	18	472	3,909
Gwent	3,916	63	302	4,281
Y Tu Allan i Gymru	1,179	35	7	1,221
Anhysbys	14	0	125	139
Cyfanswm	21,342	331	3,499	25,172

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

- (a) Mae cyflwyniadau'n seiliedig ar unigolion yn hytrach nag atgyfeiriadau a rhaid cymryd gofal wrth gymharu gweithgareddau. Symudodd y darparwyr gwasanaethau triniaeth yn y maes hwn i system adrodd ganolog. Arweiniodd hyn at uno cofnodion a nifer fawr o achosion o gau lle cafodd cleientiaid eu trosglwyddo o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth unigol i'r gwasanaeth canolog.

Ffynonellau Atgyfeirio

Mae Tabl 6.5 a siart 6.2 yn dangos nifer yr atgyfeiriadau gan bob un o'r grwpiau ffynhonnell atgyfeirio, yn ôl y prif gategori sylweddau problematig (alcohol neu gyffuriau). Roedd hunanatgyfeiriadau yn cyfrif am 40.0% o'r atgyfeiriadau (45.7% ar gyfer pob atgyfeiriad alcohol a 31.9% ar gyfer pob atgyfeiriad cyffuriau), ac roedd y System Cyfiawnder Troseddol yn cyfrif am 18.1% o atgyfeiriadau (11.4% ar gyfer pob atgyfeiriad alcohol a 36.7% ar gyfer atgyfeiriadau cyffuriau).

Tabl 6.5: Ffynhonnell yr atgyfeiriadau yn 2021-22 yn ôl prif sylwedd problematig: Pob Atgyfeiriad

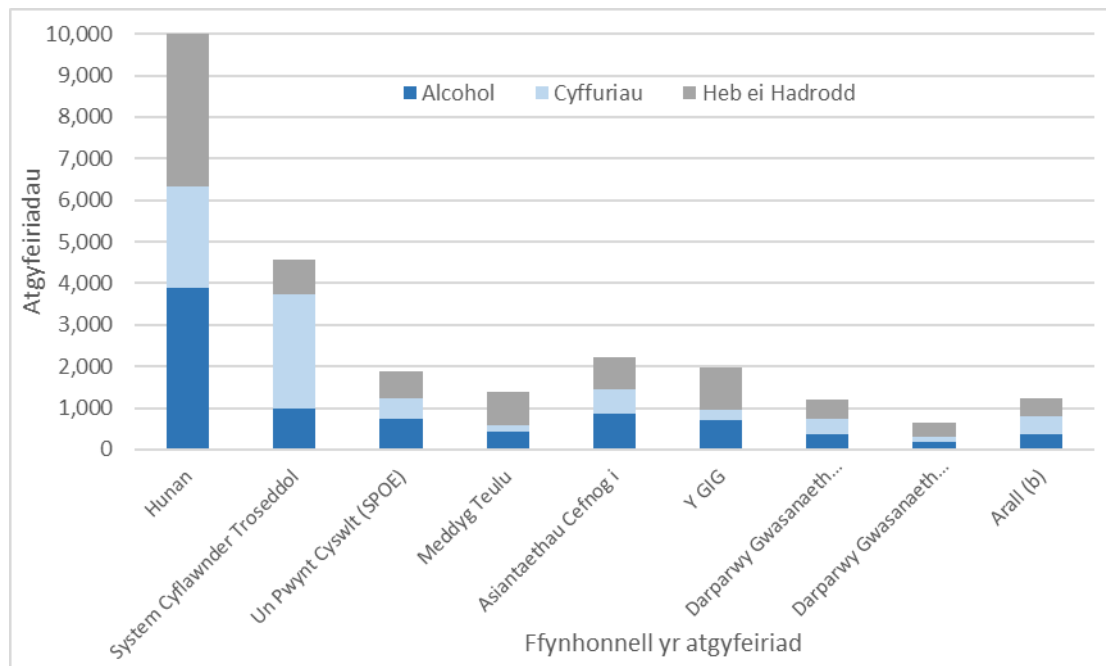
Ffynhonnell yr Atgyfeiriad (a)	Alcohol	Cyffurau	Heb ei Nodi	Cyfanswm
Hunanatgyfeirio	3,900	2,417	3,721	10,038
System Cyfiawnder Troseddol	971	2,772	821	4,564
Un Pwynt Ymgysylltu (SPOE)	752	493	629	1,874
Meddyg teulu	418	164	821	1,403
Asiantaethau Cymorth	873	581	783	2,237
Y GIG	723	218	1,038	1,979
Darparwyr Gwasanaethau Triniaeth Anstatudol	370	361	476	1,207
Darparwyr Gwasanaethau Triniaeth Statudol	170	148	315	633
Arall (b)	359	428	450	1,237
Cyfanswm	8,536	7,582	9,054	25,172

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

- (a) Gweler [Atodiad B](#) am ddadansoddiad o ffynonellau atgyfeirio

- (b) Yn cynnwys 57 atgyfeiriad lle nad yw'r ffynhonnell atgyfeirio yn hysbys. Gweler [Atodiad B](#) am restr lawn o ffynonellau atgyfeirio sydd wedi'u cynnwys o dan Arall.

Siart 6.2: Ffynhonnell yr atgyfeiriadau yn 2021-22 yn ôl prif sylwedd problematig

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

Unigolion a atgyfeiriwyd yn 2021-22

Dengys Tabl 6.6 fod y 25,172 o atgyfeiriadau a wnaed yn 2021-22 (ac eithrio'r cleientiaid hynny sy'n DNA cyn asesu) yn ymwneud â 18,131 o gleientiaid unigol gyda chyfartaledd o 1.4 atgyfeiriad i bob cleient yn ystod y flwyddyn ariannol. O'r rhain, 18,131 o gleientiaid, roedd 13,611 (75.1%) yn achosion newydd, sy'n golygu eu bod wedi'u cyfeirio at ddarparwr gwasanaeth triniaeth am y tro cyntaf yn 2021-22, neu o leiaf am y tro cyntaf ers i'r gronfa ddata ddechrau ar 1 Ebrill 2005.

Tabl 6.6: Hanes blaenorol atgyfeiriadau yn 2021-22: Pob Atgyfeiriad

	Pob Atgyfeiriad	Unigolion a atgyfeiriwyd yn 2021-22	Cyfartaledd yr atgyfeiriadau fesul unigolyn	Achosion Newydd	Canran yr Achosion Newydd
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Rhywedd					
Gwryw	13,664	9,767	1.4	6,625	67.8
Benyw	11,508	8,364	1.4	6,986	83.5
Oed					
10-14	283	265	1.1	265	100.0
15-19	1,142	1,002	1.1	1,001	99.9
20-29	4,508	3,301	1.4	2,860	86.6
30-39	7,330	5,204	1.4	3,782	72.7
40-49	6,317	4,420	1.4	2,937	66.4
50-59	3,809	2,655	1.4	1,812	68.2
60+	1,754	1,255	1.4	925	73.7
Pob Oedran (f)	25,172	18,131	1.4	13,611	75.1
Canolrif oed (g)	39	39	.	37	.

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Pob atgyfeiriad yn 2021-22

(b) Pob atgyfeiriad ac eithrio atgyfeiriadau lluosog yn 2021-22

(c) Pob atgyfeiriad wedi'u rhannu yn ôl unigolion a atgyfeiriwyd yn 2021-22

(d) Nifer yr unigolion nad oeddent wedi'u hatgyfeirio'n flaenorol ers mis Ebrill 2005 (cychwyn y gronfa ddata)

(e) Achosion newydd wedi'u rhannu yn ôl unigolion a atgyfeiriwyd yn 2021-22

(f) Yn cynnwys 29 atgyfeiriad lle mae'r oed yn llai na 10

(g) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben .Eitem ddata'n amherthnasol

Tabl 6.7: Achosion newydd (a) yn ôl cyfres amser oedran

Oed	Blywddyn Atgyfeirio									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)
10-14	279	88.6	300	89.0	307	94.2	159	90.9	265	93.6
15-19	1,114	81.1	1,225	83.6	1,067	84.7	855	81.7	1,001	87.7
20-29	2,424	49.5	2,614	53.2	2,605	55.1	2,672	58.0	2,860	63.4
30-39	2,858	38.4	3,095	39.7	3,242	42.0	3,277	44.2	3,782	51.6
40-49	2,227	36.6	2,404	37.9	2,322	38.4	2,410	41.0	2,937	46.5
50-59	1,325	37.0	1,449	40.6	1,432	39.9	1,414	43.5	1,812	47.6
60+	690	48.5	774	50.8	799	51.7	710	49.6	925	52.7
Pob Oed (c)	10,922	43.5	11,882	45.8	11,810	46.8	11,534	48.4	13,611	54.1

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Nifer yr unigolion nad oeddent wedi'u cyfeirio'n flaenorol ers mis Ebrill 2005 (cychwyn y gronfa ddata)

(b) Canran yr holl atgyfeiriadau yn ôl categori oedran

(c) Yn cynnwys 5 o achosion newydd yn 2017-18, 21 yn 2018-19, 36 yn 2019-20, 37 yn 2020-21 a 29 yn 2021-22 lle mae'r oed yn llai na 10.

Eithriadau atgyfeirio ar gyfer dadansoddiad o brif sylweddau problematig

Fel yr esboniwyd yn yr adran ansawdd data ([Adran 3](#)), cafwyd 7,754 o atgyfeiriadau nad oedd y prif sylweddau problematig yn hysbys ar eu cyfer oherwydd nad oedd dyddiad asesu wedi'i gofnodi ar gyfer y cleient hwnnw ar y dyddiad rhewi, sef 26 Gorffennaf 2022. Er gwybodaeth, dangosir dadansoddiad o'r atgyfeiriadau sydd wedi eu heithrio (yn ôl rhywedd, oed, ethnigrwydd, Byrddau Cynllunio Ardal a ffynhonnell yr atgyfeiriad) yn Nhabl 6.8. Er mwyn darparu cymhariaeth, dangosir proffil yr achosion hyn sydd wedi'u heithrio ochr yn ochr â'r atgyfeiriadau a gynhwyswyd, a gellir gweld nad yw'n ymddangos bod atgyfeiriadau wedi'u heithrio'n anghymesur oherwydd oed neu rywedd. O ran ethnigrwydd, mae'r prif wahaniaeth rhwng yr achosion a eithriwyd ac a gynhwyswyd yn ymwneud â'r categori "Heb Ddatgan", sy'n llawer mwy cyffredin yn yr achosion sydd wedi'u heithrio.

Mewn perthynas â'r Byrddau Cynllunio Ardal, roedd niferoedd uchel o eithriadau (yn gymharol) ar gyfer Gogledd Cymru, ond nifer fach yn gymharol ar gyfer Powys. Ar gyfer ffynhonnell yr atgyfeiriad, roedd mwy o eithriadau (yn gymharol) lle'r oedd yr atgyfeiriadau yn Hunanatgyfeiriadau ac atgyfeiriadau'r GIG a llai o eithriadau ar gyfer gwasanaeth cyffuriau statudol a gwasanaeth cyffuriau anstatudol

Dylid nodi, fodd bynnag, y byddem yn disgwyl y byddai'r mwyafrif llethol o'r prif sylweddau problematig anhysbys hyn yn cael eu nodi wedyn, yn dilyn asesiad.

Tabl 6.8: Atgyfeiriadau wedi'u heithrio ar gyfer prif sylwedd problematig

Rhywedd	Wedi'u Heithrio	Wedi'u Cynnwys
Gwryw	4,697 (60.6%)	13,664 (54.3%)
Benyw	3,057 (39.4%)	11,508 (45.7%)
Cyfanswm	7,754 (100.0%)	25,172 (100.0%)

Oed	Wedi'u Heithrio	Wedi'u Cynnwys
< 10	6 (0.1%)	23 (0.1%)
10-14	67 (0.9%)	283 (1.1%)
15-19	337 (4.3%)	1,142 (4.5%)
20-29	1,408 (18.2%)	4,508 (17.9%)
30-39	2,119 (27.3%)	7,330 (29.1%)
40-49	1,863 (24.0%)	6,317 (25.1%)
50-59	1,269 (16.4%)	3,809 (15.1%)
60+	684 (8.8%)	1,754 (7.0%)
Anhysbys	1 (0.0%)	6 (0.0%)
Cyfanswm	7,754 (100.0%)	25,172 (100.0%)

Ethnigrwydd	Wedi'u Heithrio	Wedi'u Cynnwys
Gwyn	6,278 (81.0%)	21,131 (83.9%)
Du	25 (0.3%)	122 (0.5%)
Asiaidd	32 (0.4%)	153 (0.6%)
Cymysg	40 (0.5%)	211 (0.8%)
Arall	18 (0.2%)	56 (0.2%)
Heb Nodi	1,356 (17.5%)	3,499 (13.9%)
Cyfanswm	7,754 (100.0%)	25,172 (100.0%)

BCA	Wedi'u Heithrio	Wedi'u Cynnwys
Gogledd Cymru	2,717 (35.0%)	4,806 (19.1%)
Powys	150 (1.9%)	766 (3.0%)
Hywel Dda	859 (11.1%)	3,215 (12.8%)
Bae'r Gorllewin	1,120 (14.4%)	3,182 (12.6%)
Caerdydd a'r Fro	1,059 (13.7%)	3,653 (14.5%)
Cwm Taf Morgannwg	887 (11.4%)	3,909 (15.5%)
Gwent	863 (11.1%)	4,281 (17.0%)
Arall - Y Tu Allan i Gymru	62 (0.8%)	1,221 (4.9%)
Anhysbys	37 (0.5%)	139 (0.6%)
Cyfanswm	7,754 (100.0%)	25,172 (100.0%)

Ffynhonnell yr Atgyfeiriad	Wedi'u Heithrio	Wedi'u Cynnwys
Hunanatgyfeirio	2,971 (38.3%)	10,038 (39.9%)
Meddyg teulu	753 (9.7%)	1,403 (5.6%)
System Cyfiawnder Troseddol	778 (10.0%)	4,564 (18.1%)
Gwasanaeth Cyffuriau Anstatudol	329 (4.2%)	1,207 (4.8%)
Y GIG	1,002 (12.9%)	1,979 (7.9%)
Un Pwynt Ymgysylltu	553 (7.1%)	1,874 (7.4%)
Gwasanaeth Cyffuriau Statudol	243 (3.1%)	633 (2.5%)
Arall	402 (5.2%)	1,237 (4.9%)
Asiantaethau Cymorth	723 (9.3%)	2,237 (8.9%)
Cyfanswm	7,754 (100.0%)	25,172 (100.0%)

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

Atgyfeiriadau yn ôl prif sylwedd problematig

Dengys Tabl 6.9, o'r 25,172 o atgyfeiriadau yn 2021-22 (ac eithrio DNAs cyn asesu), mai alcohol oedd y prif sylwedd problematig a gofnodwyd mewn 8,536 o'r achosion, ac roedd 1,652 o atgyfeiriadau ar gyfer alcohol ar y cyd â chyffuriau. Cafwyd 7,582 o atgyfeiriadau gyda chyffuriau fel y prif sylwedd problematig a gofnodwyd, ac roedd 1,024 ohonynt ar y cyd ag alcohol. Ar gyfer 1,300 o'r atgyfeiriadau (7.5%), ni nodwyd unrhyw brif sylwedd problematig dilyn ar adeg yr atgyfeiriad. Ar gyfer y 7,754 sy'n weddill, mae'r rhain yn gleientiaid nad ydynt wedi cyrraedd y cam asesu, dylid nodi'r prif sylwedd problematig unwaith y bydd yr asesiad wedi'i gynnal.

Tabl 6.9: Atgyfeiriadau yn 2021-22 yn ôl prif sylwedd problematig

		Cyfanswm			
Prif sylwedd problematig		Gwryw	Benyw	Nifer	Canran
Alcohol	Alcohol yn unig (a)	3,604	3,280	6,884	39.5
	Alcohol ar y cyd â Chyffuriau (b)	896	756	1,652	9.5
	- Cyfanswm Alcohol	4,500	4,036	8,536	49.0
Cyffuriau	Cyffuriau yn unig (c)	3,145	3,413	6,558	37.7
	Cyffuriau ar y cyd ag Alcohol (d)	493	531	1,024	5.9
	- Cyfanswm Cyffuriau	3,638	3,944	7,582	43.5
Anhysbys	Anhysbys (e)	829	471	1,300	7.5
Pob Atgyfeiriad		8,967	8,451	17,418	100

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Alcohol wedi'i gofnodi fel y prif sylwedd problematig heb nodi unrhyw sylwedd arall.

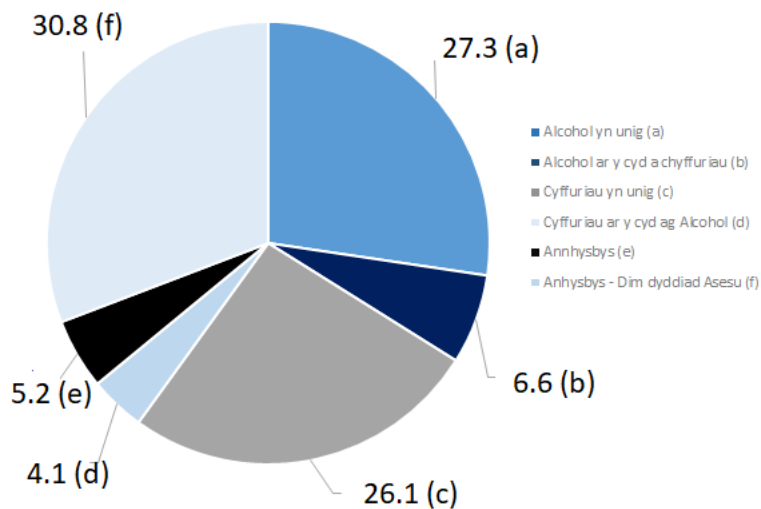
(b) Alcohol wedi'i gofnodi fel y prif sylwedd problematig ond gyda chamdddefnyddio cyffuriau hefyd yn cael ei nodi.

(c) Cofnodwyd cyffuriau fel y prif sylwedd problematig ac ni nodwyd alcohol.

(d) Cofnodwyd cyffuriau fel y prif sylwedd problematig ond gydag alcohol hefyd yn cael ei gofnodi.

(e) Ni adroddwyd am unrhyw sylwedd problematig i'r gronfa ddata ar gam yr atgyfeiriad, bydd y mwyafrif llethol o'r pethau anhysbys hyn yn cael eu nodi yn dilyn asesiad o'r cleient.

Siart 6.3: Atgyfeiriadau yn 2021-22 yn ôl prif sylwedd problematig

Fynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

- (a) Cofnodwyd alcohol fel y prif sylwedd problematig heb unrhyw sylwedd arall.
 (b) Cofnodwyd alcohol fel y prif sylwedd problematig ond gyda chamdddefnyddio cyffuriau hefyd yn cael ei nodi.
 (c) Cofnodwyd cyffuriau fel y prif sylwedd problematig ac ni nodwyd alcohol.
 (d) Cofnodwyd cyffuriau fel y prif sylwedd problematig ond gydag alcohol hefyd yn cael ei gofnodi.
 (e) Ni adroddwyd am unrhyw sylwedd problematig i'r gronfa ddata ar gam yr atgyfeiriad, bydd y mwyafrif llethol o'r pethau anhysbys hyn yn cael eu nodi yn dilyn asesiad o'r cleient.
 (f) Ni nodwyd unrhyw sylwedd problematig i'r gronfa ddata gan nad yw'r cleient wedi cyrraedd y cam asesu.

Dengys Tabl 6.10 y dadansoddiad o'r prif sylweddau problematig yn fanylach. Heroin yw'r cyffur a gofnodir amlaf sy'n cyfrif am 2,806 (17.4%) o atgyfeiriadau, ac yna Cannabis gyda 1,680 (10.4%).

Dangosir y rhestr o gyffuriau a gynhwysir o dan y grwpiau "Opiadau Eraill", "Cyffuriau Eraill" a "Symbylyddion Eraill" yn [Atodiad C](#).

Dynion oedd 50.5% o'r holl atgyfeiriadau, lle mae'r prif sylwedd problematig yn hysbys, er bod patrymau'n amrywio yn ôl sylwedd, gyda dynion yn cyfrif am 52.7% o atgyfeiriadau gydag alcohol fel y prif sylweddau problematig, 48.0% ar gyfer cyffuriau, ac mor uchel â 100.0% ar gyfer Cyffuriau Gwella Perfformiad a Delwedd a Symbylyddion Eraill, ac 66.7% ar gyfer Ecstasi.

Canolrif oed y cleientiaid a atgyfeiriwyd yn 2021-22 lle'r oedd alcohol yn brif sylwedd problematig oedd 42, o'i gymharu â 34 ar gyfer cleientiaid a gyfeiriwyd lle mai cyffuriau oedd y prif sylwedd problematig.

Tabl 6.10: Atgyfeiriadau yn 2021-22 yn ôl prif sylwedd problematig (lle bo'n hysbys)

Prif sylwedd problematig	Gwryw	Benyw	Cyfanswm	
			Nifer	Canran (a)
Alcohol	4,500	4,036	8,536	53.0
Heroin	1,200	1,606	2,806	17.4
Canabis (b)	851	829	1,680	10.4
Cocên	519	456	975	6.0
Amffetaminau	133	135	268	1.7
Methadon (c)	161	117	278	1.7
Crac Cocên	142	209	351	2.2
Bensodiasepinau	158	131	289	1.8
Rhithbeiriau	65	38	103	0.6
Ecstasi	2	1	3	0.0
Toddyddion	9	7	16	0.1
Cyffuriau sy'n Gwella Perfformiad a Delwedd	4	7	11	0.1
Opiadau Eraill (d)	283	282	565	3.5
Cyffuriau Eraill (e)	109	126	235	1.5
Symbylyddion Eraill (f)	2	0	2	0.0
Pob Atgyfeiriad	8,138	7,980	16,118	100

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Canran yr holl atgyfeiriadau lle nodwyd y prif sylwedd problematig.

(b) Efallai y bydd achosion lle mae'n bosibl bod cannabinoidau wedi'u cofnodi fel canabis.

(c) Nid yw'n bosibl bod yn glir a yw methadon a gofnodir fel prif sylwedd problematig yn cyfeirio at fethadon rhagnodedig neu anghyfreithlon

(d) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Opiadau Eraill*

(e) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Cyffuriau Eraill*

(f) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Symbylyddion Eraill*

Tabl 6.11: Cyfres amser atgyfeiriadau yn ôl prif sylwedd problematig (lle bo'n hysbys)

Prif Sylwedd Problematig	Blwyddyn Atgyfeirio									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Alcohol	9,404	49.7	9,882	50.1	9,435	48.6	9,269	50.5	8,536	53.0
Heroin	3,492	18.5	3,457	17.5	3,872	20.0	3,675	20.0	2,806	17.4
Canabis (a)	1,969	10.4	1,945	9.9	1,982	10.2	1,922	10.5	1,680	10.4
Cocên	943	5.0	1,171	5.9	1,246	6.4	1,033	5.6	975	6.0
Methadon (b)	897	4.7	937	4.7	726	3.7	385	2.1	278	1.7
Amffetaminau	542	2.9	486	2.5	410	2.1	342	1.9	268	1.7
Crac Cocên	252	1.3	362	1.8	333	1.7	317	1.7	351	2.2
Bensodiasepinau	192	1.0	176	0.9	191	1.0	317	1.7	289	1.8
Ecstasi	35	0.2	64	0.3	32	0.2	23	0.1	3	0.0
Rhithbeiriau	44	0.2	48	0.2	55	0.3	101	0.5	103	0.6
Toddyddion	18	0.1	32	0.2	18	0.1	25	0.1	16	0.1
Cyffuriau sy'n Gwella Perfformiad a Delwedd	5	0.0	7	0.0	3	0.0	8	0.0	11	0.1
Opiadau Eraill (c)	694	3.7	762	3.9	659	3.4	667	3.6	565	3.5
Cyffuriau Eraill (d)	423	2.2	398	2.0	432	2.2	284	1.5	235	1.5
Symbylyddion Eraill (e)	6	0.0	4	0.0	1	0.0	3	0.0	2	0.0
Pob Atgyfeiriad	18,916	100	19,731	100	19,395	100	18,371	100	16,118	100

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Efallai y bydd achosion lle mae'n bosibl bod cannabinoidau wedi'u cofnodi fel canabis.

(b) Nid yw'n bosibl bod yn glir a yw methadon a gofnodir fel prif sylwedd problematig yn cyfeirio at fethadon rhagnodedig neu anghyfreithlon.

(c) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Opiadau Eraill*

(d) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Cyffuriau Eraill*

(e) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Symbylyddion Eraill*

Tabl 6.12a: Atgyfeiriadau yn 2021-22 yn ôl oed a rhywedd: prif sylwedd problematig: Alcohol

Band oedran atgyfeirio	Gwryw		Benyw		Cyfanswm	
	Atgyferiad	Cyfradd Atgyfeirio	Atgyferiad	Cyfradd Atgyfeirio	Atgyferiad	Cyfradd Atgyfeirio
		(a)		(a)		(a)
10-14	21	22	28	31	49	27
15-19	91	101	115	137	206	119
20-29	603	280	560	281	1,163	280
30-39	1,172	616	1,047	545	2,219	580
40-49	1,206	673	1,046	562	2,252	616
50-59	921	431	828	367	1,749	398
60+	482	119	406	88	888	103
Pob Oed (b)	4,500	288	4,036	251	8,536	269
Canolrif oed (c)	42	.	42	.	42	.

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth; Ffynhonnell: Amcangyfrif canol blwyddyn SYG 2020

(b) Yn cynnwys 7 atgyfeiriad lle mae'r oed yn llai na 10 ac 3 atgyfeiriad lle nad yw'r oedran yn hysbys.

(c) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.

. Eitem ddata'n amherthnasol

Tabl 6.12b: Atgyfeiriadau yn 2021-22 yn ôl oed a rhywedd: prif sylwedd problematig: Cyffuriau

Band oedran atgyfeirio	Gwryw		Benyw		Cyfanswm	
	Atgyfeiriad	Cyfradd Atgyfeirio (a)	Atgyfeiriad	Cyfradd Atgyfeirio (a)	Atgyfeiriad	Cyfradd Atgyfeirio (a)
10-14	76	80	84	94	160	87
15-19	316	351	219	261	535	308
20-29	817	379	956	480	1,773	428
30-39	1,175	617	1,418	738	2,593	678
40-49	867	484	975	524	1,842	504
50-59	317	148	261	116	578	132
60+	64	16	26	6	90	10
Pob Oed (b)	3,638	233	3,944	246	7,582	239
Canolrif oed (c)	34	.	34	.	34	.

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth; Ffynhonnell: Amcangyfrif canol blwyddyn SYG 2020

(b) Yn cynnwys 9 atgyfeiriad lle mae'r oedran yn llai na 10 ac 2 atgyfeiriad lle nad yw'r oedran yn hysbys

(c) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.
. Eitem ddata'n amherthnasol

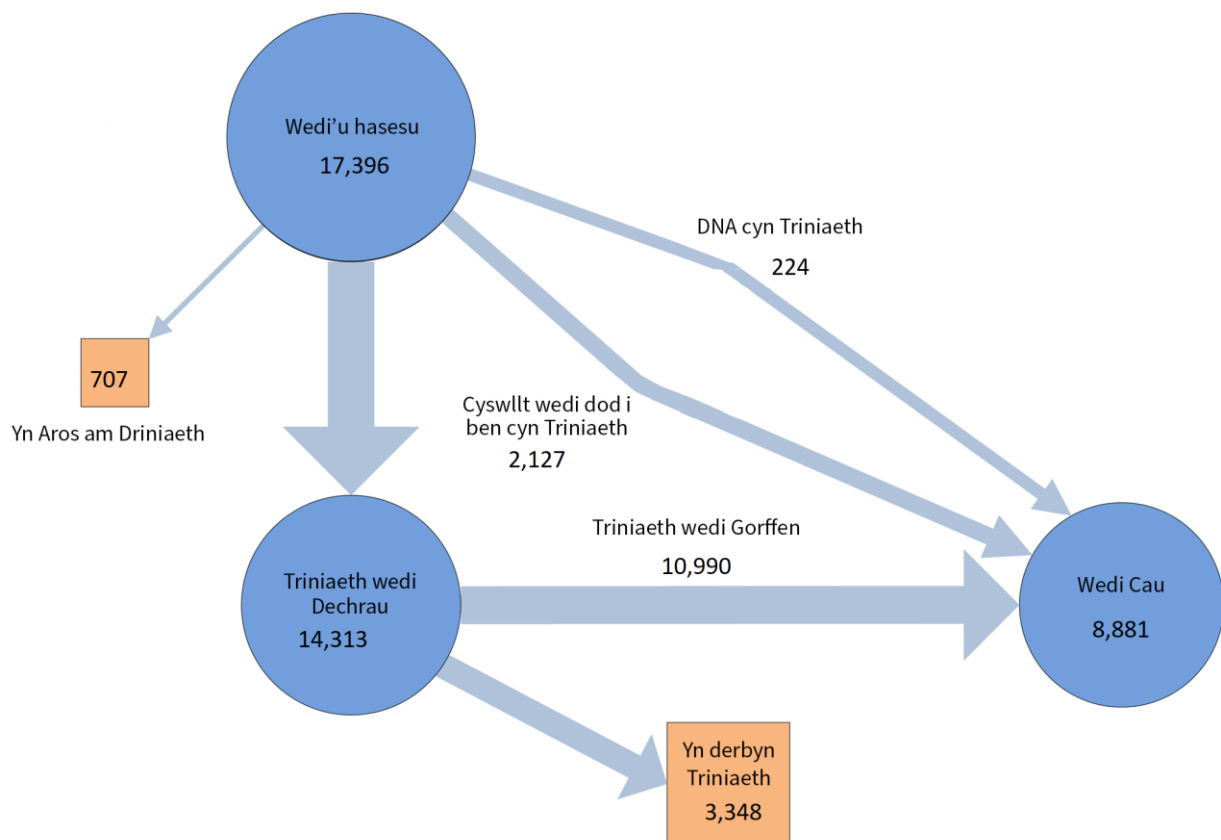
7 Asesiadau

Mae Ffigur 7.1 yn dangos statws pob cleient a aseswyd yn 2021-22 ar hyd llwybr triniaeth yr holl gleientiaid.

O'r 17,396 o gleientiaid a aseswyd, roedd 10,990 o achosion eisoes wedi'u cau erbyn y dyddiad rhewi ar 26 Gorffennaf 2022, ac roedd 2,127 (12.2%) ohonynt wedi'u cau heb gychwyn ar unrhyw fath o driniaeth.

Sylwer nad yw'r niferoedd yn ffigur 7.1 ond yn ymwneud â gweithgaredd sy'n gysylltiedig â'r cleientiaid hynny a aseswyd yn 2021-22, o'i gymharu â ffigur 6.1 a oedd yn seiliedig ar gleientiaid a gafodd atgyfeiriad yn 2021-22. Fel cymhariaeth, roedd nifer yr asesiadau a ddangosir yn ffigur 6.1 (16,887) yn ymwneud â chleientiaid a atgyfeiriwyd yn 2021-22 ac a aseswyd ar neu cyn 31 Mawrth 2021, tra bod y ffigur o 17,396 isod yn dangos yr holl gleientiaid a aseswyd yn 2021-22, gan gynnwys y rhai yr oedd eu dyddiad atgyfeirio cyn 1 Ebrill 2021. Yn yr un modd, ni ellir cymharu ffigurau sy'n ymwneud â "thriniaethau wedi'u dechrau" ac "achosion wedi'u cau", sy'n ymddangos yn ddiweddarach yn yr adroddiad hwn, â'r ffigurau a ddangosir isod (13,940 a 11,082 yn y drefn honno).

Ffigur 7.1: Statws presennol ar hyd llwybr triniaeth i'r rhai a aseswyd yn 2021-22 (ar ddyddiad rhewi 26 Gorffennaf 2022)

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

Asesiadau yn ôl Oed, Rhywedd, Sylwedd a Tharddiad Ethnig

Tabl 7.1: Asesiadau yn ôl ardal breswyllo yn 2021-22 yn ôl prif sylwedd problematig

Bwrdd Cynllunio Ardal	Alcohol	Cyfradd Asesu (a)	Cyffuriau	Cyfradd Asesu (a)	Heb ei Nodi	Cyfradd Asesu (a)	Cyfanswm	Cyfradd Asesu (a)
Gogledd Cymru	1,157	164	874	124	48	7	2,079	296
Powys	328	247	288	216	0	0	616	463
Hywel Dda	1,339	344	1,006	258	3	1	2,348	602
Bae'r Gorllewin (b)	546	140	723	185	833	213	2,102	538
Caerdyff a'r Fro	1,516	300	1,006	199	49	10	2,571	510
Cwm Taf Morgannwg	1,483	330	1,210	269	339	75	3,032	674
Gwent	1,753	293	1,632	273	5	1	3,390	567
Y Tu Allan i Gymru	363	.	799	.	0	.	1,162	.
Anhysbys	44	.	46	.	6	.	96	.
Cyfanswm	8,529	269	7,584	239	1,283	40	17,396	549

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) (a) Cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth; Ffynhonnell: Amcangyfrif canol blwyddyn SYG 2020

(b) Mae cyflwyniadau'n seiliedig ar unigolion yn hytrach nag atgyfeiriadau a rhaid cymryd gofal wrth gymharu gweithgareddau. Symudodd y darparwyr gwasanaethau triniaeth yn y maes hwn i system adrodd ganolog. Arweiniodd hyn at uno cofnodion a nifer fawr o achosion o gau lle cafodd cleientiaid eu trosglwyddo o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth unigol i'r gwasanaeth canolog.
. Eitem ddata'n amherthnasol

Mae'r sylweddau a restrir yn nhabl 7.2 yn seiliedig ar y sylweddau mwyaf cyffredin a adroddwyd amdanynt i'r gronfa ddata genedlaethol.

Tabl 7.2: Asesiadau yn ôl ardal breswyllo yn 2021-22 yn ôl sylwedd unigol

Bwrdd Cynllunio Ardal	Prif sylwedd problematig					
	Heroin	Cannabis	Cocên	Amffetaminau	Bensodiasepinau	Methadon
Asesiadau						
Gogledd Cymru	330	86	142	24	24	123
Powys	57	110	63	12	10	0
Hywel Dda	355	292	83	26	35	10
Bae'r Gorllewin (b)	316	139	80	35	27	13
Caerdydd a'r Fro	359	213	124	72	41	53
Cwm Taf Morgannwg	368	316	152	60	69	31
Gwent	503	468	265	63	63	20
Y Tu Allan i Gymru	505	25	60	58	19	33
Anhysbys	15	14	1	0	1	0
Cyfanswm	2,808	1,663	970	350	289	283
Cyfradd fesul 100,000 o'r (c)						
Gogledd Cymru	47	12	20	3	3	17
Powys	43	83	47	9	8	0
Hywel Dda	91	75	21	7	9	3
Bae'r Gorllewin (b)	81	36	20	9	7	3
Caerdydd a'r Fro	71	42	25	14	8	11
Cwm Taf Morgannwg	82	70	34	13	15	7
Gwent	84	78	44	11	11	3
Y Tu Allan i Gymru	.	.	.	.	.	.
Anhysbys	.	.	.	.	.	.
Cyfanswm	89	52	31	11	9	9

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Nid yw'n bosibl bod yn glir a yw methadon a gofnodir fel prif sylwedd problematig yn cyfeirio at fethadon rhagnodedig neu anghyfreithlon
(b) Mae cyflwyniadau'n seiliedig ar unigolion yn hytrach nag atgyfeiriadau a rhaid cymryd gofal wrth gymharu gweithgareddau. Symudodd y darparwyr gwasanaethau triniaeth yn y maes hwn i system adrodd ganolog. Arweiniodd hyn at uno cofnodion a nifer fawr o achosion o gau lle cafodd cleientiaid eu trosglwyddo o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth unigol i'r gwasanaeth canolog.
(c) Cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth; Ffynhonnell: Amcangyfrif canol blwyddyn SYG 2020
. Eitem ddata'n amherthnasol

Tabl 7.3: Asesiadau yn 2021-22 yn ôl oed a rhywedd: Pob asesiad (a)

Band oedran asesu	Gwryw		Benyw		Cyfanswm	
	Asesiadau	Cyfradd Asesu (b)	Asesiadau	Cyfradd Asesu (b)	Asesiadau	Cyfradd Asesu (b)
10-14	94	99	108	120	202	110
15-19	440	489	374	446	814	468
20-29	1,495	694	1,570	788	3,065	739
30-39	2,608	1,370	2,632	1,369	5,240	1,370
40-49	2,340	1,305	2,114	1,136	4,454	1,219
50-59	1,373	643	1,151	510	2,524	575
60+	602	149	473	103	1,075	124
Pob oed (c)	8,961	573	8,435	525	17,396	549
Canolrif oed (d)	39	.	38	.	38	.

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Yn cynnwys asesiadau lle na adroddwyd ar y prif sylwedd problematig

(b) Cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth; Ffynhonnell: Amcangyfrif canol blwyddyn SYG 2020

(c) Yn cynnwys 18 asesiad lle mae'r oedran yn llai na 10, a 4 asesiad lle nad yw'r oedran yn hysbys.

(d) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.
. Eitem ddata'n amherthnasol

Tabl 7.4: Gweithgaredd asesu yn ôl Tarddiad Ethnig

Tarddiad Ethnig	Blwyddyn Asesu									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Gwyn	16,680	90.3	17,478	88.6	16,669	85.2	15,354	83.2	14,829	85.2
Gwyn a Du Caribïaidd	46	0.2	45	0.2	41	0.2	51	0.3	45	0.3
Gwyn a Du Affricanaidd	15	0.1	8	0.0	23	0.1	11	0.1	12	0.1
Gwyn ac Asiaidd	34	0.2	22	0.1	20	0.1	24	0.1	12	0.1
Unrhyw Gefndir Cymysg	66	0.4	83	0.4	75	0.4	78	0.4	102	0.6
Indiaidd	18	0.1	15	0.1	26	0.1	20	0.1	13	0.1
Pacistanaidd	24	0.1	28	0.1	17	0.1	20	0.1	13	0.1
Bangladeshaidd	26	0.1	19	0.1	10	0.1	14	0.1	17	0.1
Unrhyw Gefndir Asiaidd	61	0.3	59	0.3	60	0.3	57	0.3	78	0.4
Caribïaidd	23	0.1	19	0.1	22	0.1	28	0.2	23	0.1
Affricanaidd	25	0.1	28	0.1	27	0.1	19	0.1	21	0.1
Unrhyw Gefndir Du Arall	54	0.3	65	0.3	71	0.4	61	0.3	52	0.3
Unrhyw Grŵp Ethnig Arall	24	0.1	27	0.1	21	0.1	22	0.1	33	0.2
Cleient heb ddatgan (b)	1,371	7.4	1,835	9.3	2,474	12.7	2,688	14.6	2,146	12.3
Cyfanswm	18,467	100	19,731	100	19,556	100	18,447	100	17,396	100

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Yn cynnwys Tsieineaidd ac Unrhyw grŵp ethnig arall

(b) Cleient wedi gwrthod datgan ei darddiad

Asesiadau yn ôl ffynhonnell yr atgyfeiriad

Dengys Tabl 7.5 nifer yr asesiadau gan bob un o'r grwpiau ffynonellau atgyfeirio yn ôl categori prif sylwedd problematig (alcohol neu gyffuriau). Roedd hunanatgyfeiriadau yn cyfrif am 40.5% o'r atgyfeiriadau (45.7% o'r holl atgyfeiriadau alcohol a 31.8% o'r holl atgyfeiriadau cyffuriau) ac roedd y System Cyfiawnder Troseddol yn cyfrif am 21.8% o atgyfeiriadau (11.4% o'r holl atgyfeiriadau alcohol a 36.7% o'r holl atgyfeiriadau cyffuriau).

Tabl 7.5: Asesiadau yn ôl ffynhonnell yr atgyfeiriad yn 2021-22 yn ôl prif sylwedd problematig

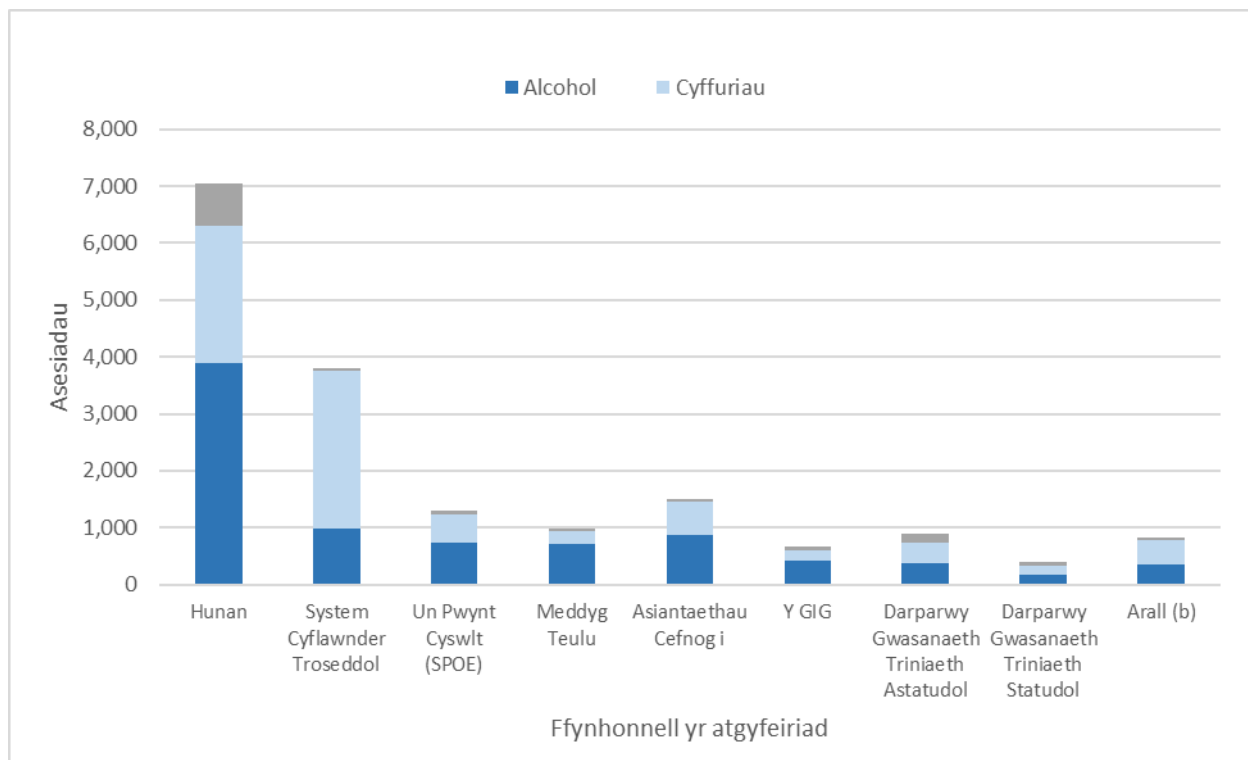
Ffynhonnell yr Atgyfeiriad (a)	Alcohol	Cyffuriau	Heb ei Nodi	Cyfanswm
Hunanatgyfeirio	3,895	2,410	743	7,048
System Cyfiawnder Troseddol	973	2,783	44	3,800
Un Pwynt Ymgysylltu (SPOE)	736	487	76	1,299
Y GIG	721	223	34	978
Asiantaethau Cymorth	876	578	58	1,512
Meddyg teulu	429	162	66	657
Gwasanaeth Cyffuriau	373	365	146	884
Gwasanaeth Cyffuriau	173	148	70	391
Arall (b)	353	428	46	827
Cyfanswm	8,529	7,584	1,283	17,396

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Gweler [Atodiad B](#) am ddadansoddiad o ffynonellau atgyfeirio

(b) Gweler [Atodiad B](#) am ddadansoddiad o ffynonellau eraill Mae hyn yn cynnwys 41 asesiad lle nad yw'r ffynhonnell atgyfeirio yn hysbys.

Siart 7.5: Asesiadau yn ôl ffynhonnell yr atgyfeiriad yn 2021-22 yn ôl prif sylwedd problematig

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

Asesiadau yn ôl prif sylwedd problematig

Mae Tabl 7.6a-b yn dangos y dadansoddiad o'r prif sylweddau problematig mewn mwy o fanylder, Heroin yw'r cyffur a gofnodir amlaf sy'n cyfrif am 2,808 (16.1%) o'r holl asesiadau, ac yna Canabis gyda 1,663 (9.6%).

Dangosir y rhestr o gyffuriau a gynhwysir o dan y grwpiau "Opiadau Eraill", "Cyffuriau Eraill" a "Symbylyddion Eraill" yn [Atodiad C](#).

Dangosir dadansoddiad oed a rhywedd cleientiaid a aseswyd i'r gronfa ddata gan bob un o'r grwpiau prif sylwedd problematig yn Nhabl 7.7a i 7.7f.

Mae dynion yn cyfrif am 51.5% o'r holl asesiadau a 50.5% o'r holl asesiadau lle mae'r prif sylwedd problematig yn hysbys. Mae'r patrymau'n amrwyo yn ôl sylwedd, gyda dynion yn cyfrif am 52.7% o asesiadau gydag alcohol fel y prif sylwedd problematig, 48.1% ar gyfer cyffuriau, 53.5% ar gyfer Cocên, ac mor uchel â 100% ar gyfer Cyffuriau sy'n Gwella Perfformiad a Delwedd a Symbylyddion Eraill.

Canolrif oedran y cleientiaid a aseswyd yn 2021-22 oedd 26 ar gyfer Canabis, 31 ar gyfer Cocên, a 39 ar gyfer Heroin.

Tabl 7.6a: Asesiadau yn 2021-22 yn ôl prif sylwedd problematig

Prif sylwedd problematig	Gwryw	Benyw	Cyfanswm	
			Nifer	Canran (a)
Alcohol	4,498	4,031	8,529	49.0
Heroin	1,198	1,610	2,808	16.1
Canabis (b)	848	815	1,663	9.6
Cocên	519	451	970	5.6
Methadon (c)	142	208	350	2.0
Amffetaminau	161	128	289	1.7
Crac Cocên	163	120	283	1.6
Bensodiasepinau	133	141	274	1.6
Ecstasi	2	2	4	0.0
Rhithbeiriau	67	40	107	0.6
Toddyddion	9	8	17	0.1
Cyffuriau sy'n Gwella Perfformiad a Delwedd	4	7	11	0.1
Opiadau Eraill (d)	288	280	568	3.3
Cyffuriau Eraill (e)	109	129	238	1.4
Symbylyddion Eraill (f)	2	0	2	0.0
Heb ei adrodd (g)	818	465	1,283	7.4
Pob asesiad	8,961	8,435	17,396	100

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Canran o'r holl asesiadau.

(b) Efallai y bydd achosion lle mae'n bosibl bod canabinoidau wedi'u cofnodi fel canabis.

(c) Nid yw'n bosibl bod yn glir a yw methadon a gofnodir fel prif sylwedd yn cyfeirio at fethadon rhagnodedig neu anghyfreithlon.

(d) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Opiadau Eraill*

(e) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Cyffuriau Eraill*

(f) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Symbylyddion Eraill*

(g) Yn cynnwys amryw gyffuriau. Ni nodwyd unrhyw sylwedd problematig i'r gronfa ddata ar adeg yr asesiad

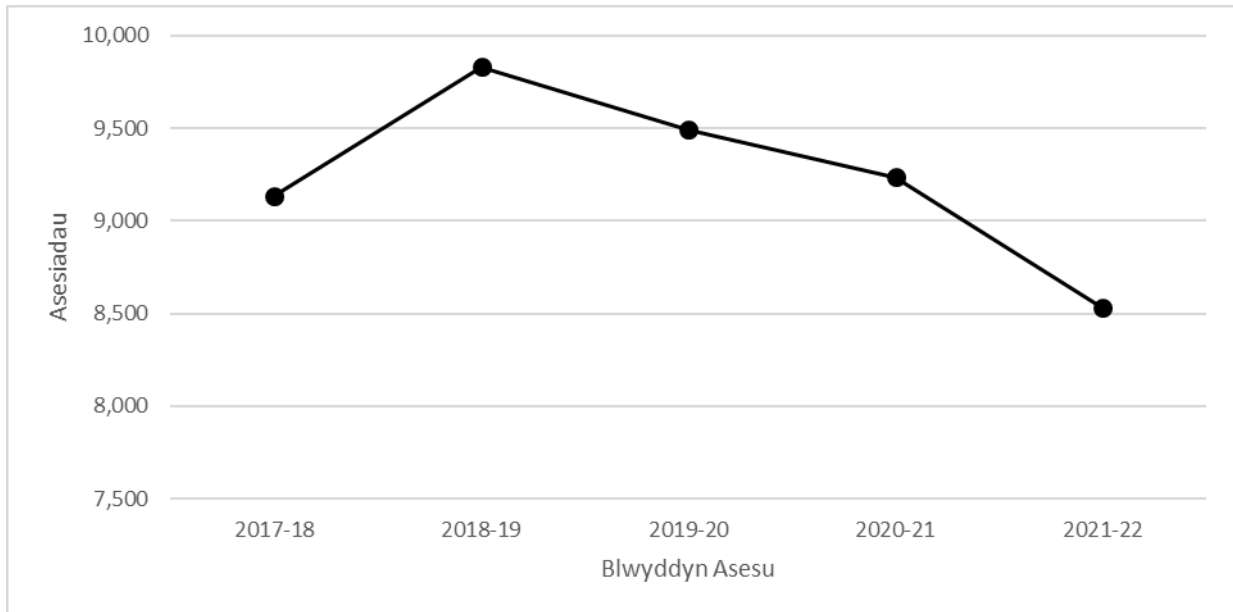
Tabl 7.6b: Cyfres amser asesiadau yn ôl prif sylwedd problematig

Asesiadau	Blywddyn Asesu				
	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
Alcohol	9,136	9,831	9,492	9,236	8,529
Cyffuriau	9,278	9,838	9,980	9,116	7,584
- Heroin	3,390	3,464	3,848	3,743	2,808
- Canabis (a)	1,906	1,927	2,022	1,899	1,663
- Cocên	928	1,161	1,258	1,022	970
- Amffetaminau	250	364	331	311	350
- Bensodiasepinau	888	941	727	378	283
- Methadon (b)	186	176	187	320	289
- Crac Cocên	529	494	404	341	274
- Ecstasi	42	50	54	98	107
- Rhithbeiriau	18	30	18	26	17
- Toddyddion	5	7	3	8	11
- Cyffuriau sy'n Gwella Perfformiad a Delwedd	34	63	32	24	4
- Opiadau Eraill (c)	676	766	662	660	568
- Cyffuriau Eraill (d)	420	391	433	283	238
- Symbylyddion Eraill (e)	6	4	1	3	2
Heb ei Nodi	53	62	84	95	1,283
Pob Asesiad	18,467	19,731	19,556	18,447	17,396

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

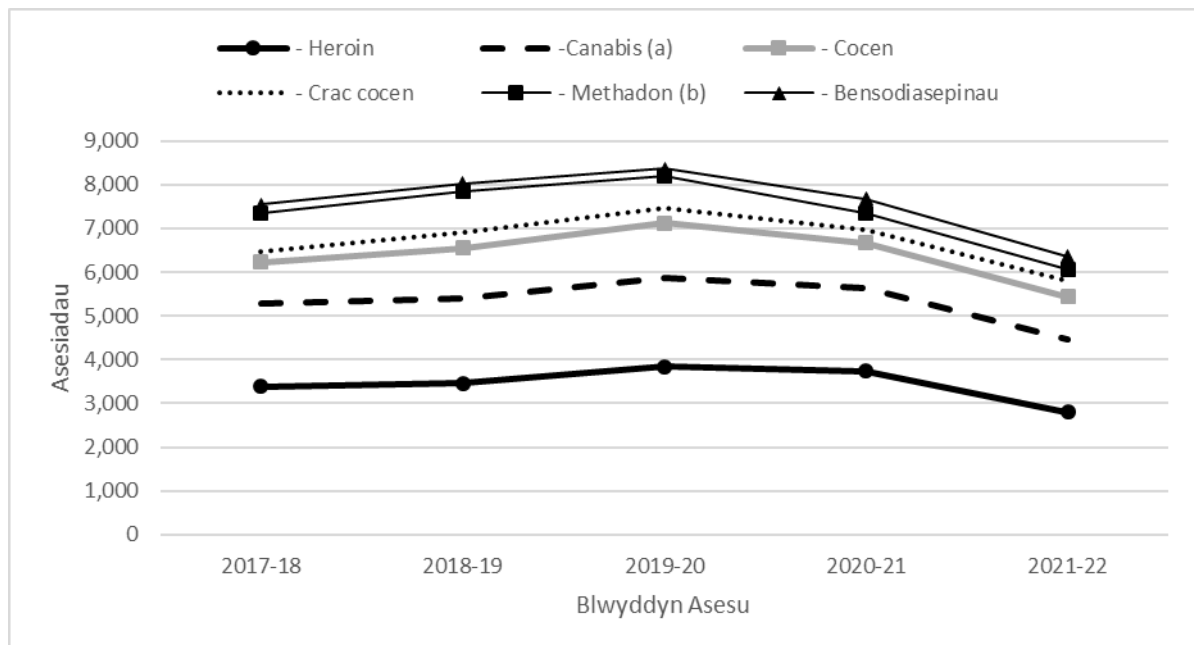
- (a) Efallai y bydd achosion lle mae'n bosibl bod canabinoidau wedi'u cofnodi fel canabis.
- (b) Nid yw'n bosibl bod yn glir a yw methadon a gofnodir fel prif sylwedd problematig yn cyfeirio at fethadon rhagnodedig neu anghyfreithlon.
- (c) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Opiadau Eraill*
- (d) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Cyffuriau Eraill*
- (e) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Symbylyddion Eraill*

Siart 7.6a: Asesiadau yn ôl prif sylwedd problematig: Alcohol

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

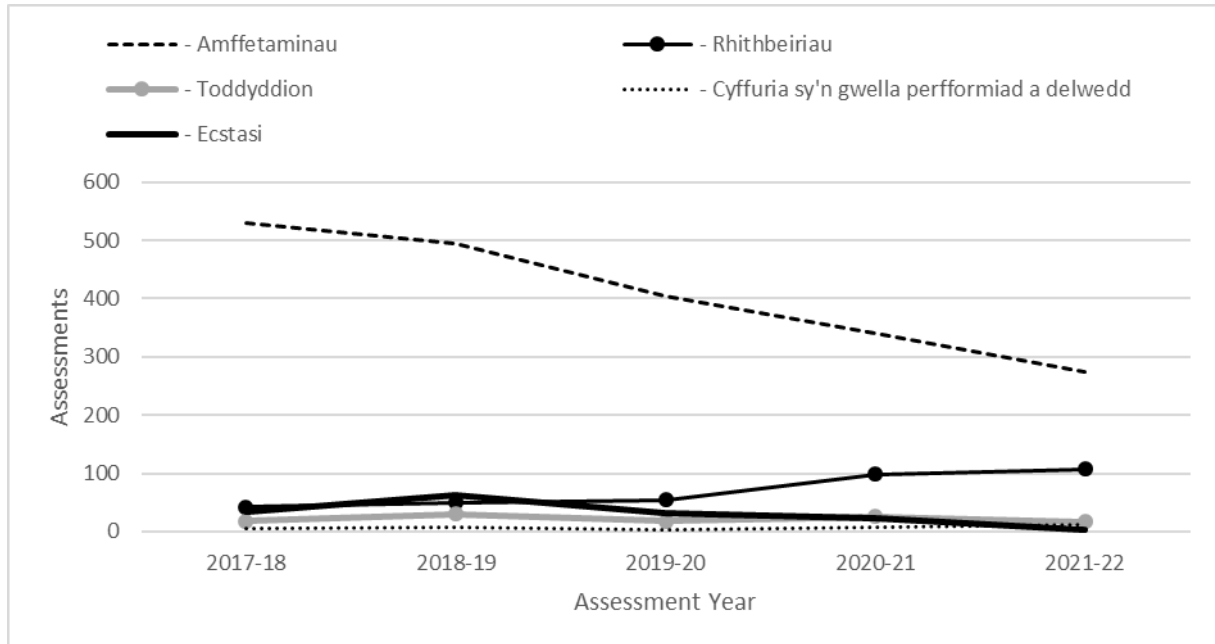
Siart 7.6b: Asesiadau yn ôl prif sylwedd problematig: Cyffuriau yr adroddwyd amdanynt amlaf

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

- (a) Efallai y bydd achosion lle mae'n bosibl bod cannabinoidau wedi'u cofnodi fel canabis.
 (b) Nid yw'n bosibl bod yn glir a yw methadon a gofnodir fel prif sylwedd problematig yn cyfeirio at fethadon rhagnodedig neu anghyfreithlon.

Siart 7.6c: Asesiadau yn ôl prif sylwedd problematig: Cyffuriau sy'n Weddill

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

Mae'r cyffuriau a ddewisir yn nhablau 7.7a i 7.7f wedi'u dewis gan mai'r cyffuriau hyn yw'r cyffuriau mwyaf cyffredin yr adroddwyd amdanynt i'r WNDSM.

Tabl 7.7a: Asesiadau yn 2021-22 yn ôl oed a rhywedd - prif sylwedd problematig: Heroin

Band oedran asesu	Gwryw		Benyw		Cyfanswm	
	Asesiadau	Cyfradd Asesu (a)	Asesiadau	Cyfradd Asesu (a)	Asesiadau	Cyfradd Asesu (a)
10-14	0	0	0	0	0	0
15-19	8	9	3	4	11	6
20-29	161	75	208	104	369	89
30-39	437	230	653	340	1,090	285
40-49	422	235	583	313	1,005	275
50-59	140	66	154	68	294	67
60+	30	7	7	2	37	4
Pob oed (b)	1,198	77	1,610	100	2,808	89
Canolrif oed (c)	39	.	38	.	39	.

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth; Ffynhonnell: Amcangyfrif canol blwyddyn SYG 2020

(b) Yn cynnwys 1 asesiad pan fo'r oedran yn iau na 10 ac 1 asesiad lle nad yw'r oedran yn hysbys.

(c) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.

. Eitem ddata'n amherthnasol

Tabl 7.7b: Asesiadau yn 2021-22 yn ôl oed a rhywedd – prif sylwedd problematig: Canabis (a)

Band oedran asesu	Gwryw		Benyw		Cyfanswm	
	Asesiadau	Cyfradd Asesu (b)	Asesiadau	Cyfradd Asesu (b)	Asesiadau	Cyfradd Asesu (b)
10-14	60	63	56	62	116	63
15-19	234	260	155	185	389	224
20-29	246	114	315	158	561	135
30-39	191	100	200	104	391	102
40-49	72	40	59	32	131	36
50-59	37	17	22	10	59	13
60+	4	1	5	1	9	1
Pob oed	848	54	815	51	1,663	52
Canolrif oed (c)	26	.	26	.	26	.

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Gall fod yr adroddwyd am ganabinoidau o dan ganabis.

(b) Cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth; Ffynhonnell: Amcangyfrif canol blwyddyn SYG 2020

(c) Yn cynnwys 7 asesiad pan fo'r oedran yn llai na 10.

(d) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.

. Eitem ddata'n amherthnasol

Tabl 7.7c: Asesiadau yn 2021-22 yn ôl oed a rhywedd – prif sylwedd problematig: Cocôn

Band oedran asesu	Gwryw		Benyw		Cyfanswm	
	Asesiadau	Cyfradd Asesu (a)	Asesiadau	Cyfradd Asesu (a)	Asesiadau	Cyfradd Asesu (a)
10-14	0	0	1	1	1	1
15-19	30	33	31	37	61	35
20-29	187	87	175	88	362	87
30-39	207	109	173	90	380	99
40-49	77	43	61	33	138	38
50-59	14	7	8	4	22	5
60+	3	1	1	0	4	0
Pob oed (b)	519	33	451	28	970	31
Canolrif oed (c)	31	.	30	.	31	.

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth; Ffynhonnell: Amcangyfrif canol blwyddyn SYG 2020

(b) Yn cynnwys 2 asesiad pan fo'r oedran yn llai na 10.

(c) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.

. Eitem ddata'n amherthnasol

Table 7.7d: Asesiadau yn 2021-22 yn ôl oed a rhywedd – prif sylwedd problematig: Crac Cocên

Band oedran asesu	Gwryw		Benyw		Cyfanswm	
	Asesiadau	Cyfradd Asesu (a)	Asesiadau	Cyfradd Asesu (a)	Asesiadau	Cyfradd Asesu (a)
10-14	0	0	0	0	0	0
15-19	4	4	3	4	7	4
20-29	31	14	36	18	67	16
30-39	59	31	97	50	156	41
40-49	34	19	55	30	89	24
50-59	13	6	16	7	29	7
60+	1	0	1	0	2	0
Pob oed	142	9	208	13	350	11
Canolrif oed (b)	35	.	36	.	36	.

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth; Ffynhonnell: Amcangyfrif canol blwyddyn SYG 2020

(b) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.
. Eitem ddata'n amherthnasol

Table 7.7e: Asesiadau yn 2021-22 yn ôl oed a rhywedd – prif sylwedd problematig: Bensodiasepinau

Band oedran asesu	Gwryw		Benyw		Cyfanswm	
	Asesiadau	Cyfradd Asesu (a)	Asesiadau	Cyfradd Asesu (a)	Asesiadau	Cyfradd Asesu (a)
10-14	0	0	1	1	1	1
15-19	14	16	11	13	25	14
20-29	51	24	40	20	91	22
30-39	48	25	33	17	81	21
40-49	31	17	33	18	64	18
50-59	16	7	6	3	22	5
60+	1	0	4	1	5	1
Pob oedran	161	10	128	8	289	11
Canolrif oed (b)	33	.	34	.	33	.

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth; Ffynhonnell: Amcangyfrif canol blwyddyn SYG 2020

(b) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.
. Eitem ddata'n amherthnasol

Table 7.7f: Asesiadau yn 2021-22 yn ôl oed a rhywedd – prif sylwedd problematig: Methadon (a)

Band oedran asesu	Gwryw		Benyw		Cyfanswm	
	Asesiadau	Cyfradd Asesu (b)	Asesiadau	Cyfradd Asesu (b)	Asesiadau	Cyfradd Asesu (b)
10-14	0	0	0	0	0	0
15-19	0	0	0	0	0	0
20-29	6	3	15	8	21	1
30-39	44	23	56	29	100	12
40-49	83	46	35	19	118	23
50-59	26	12	13	6	39	6
60+	4	1	1	0	5	0
Pob oedran	163	10	120	7	283	5
Canolrif oed (c)	43	.	38	.	41	.

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Nid yw'n bosibl bod yn glir a yw methadon a gofnodir fel prif sylwedd yn cyfeirio at fethadon rhagnodedig neu anghyfreithlon.

(b) Cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth; Ffynhonnell: Amcangyfrif canol blwyddyn SYG 2020

(c) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.

. Eitem ddata'n amherthnasol

Mae Tabl 7.8 yn dangos nifer yr asesiadau lle mae'r cleient wedi adrodd ei fod yn derbyn neu wedi cael ei asesu fel un sydd angen gofal gan y Gwasanaethau Iechyd Meddwl. Mae canran y cleientiaid sy'n dweud eu bod yn derbyn neu wedi cael eu hasesu fel rhai sydd angen gofal gan Wasanaethau Iechyd Meddwl wedi bod yn cynyddu dros y 5 mlynedd diwethaf o 45.0% yn 2017-18 i 47.3 yn 2021-22.

Tabl 7.8: Cyfres amser asesiadau problem iechyd meddwl sy'n cyd-ddigwydd

Bwrdd Cynllunio Ardal	Blwyddyn Asesu									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran (a)	Nifer	Canran (a)	Nifer	Canran (a)	Nifer	Canran (a)	Nifer	Canran (a)
Gogledd Cymru	723	19.3	677	18.8	716	21.4	540	19.3	471	22.7
Powys	485	92.2	610	91.7	519	86.8	474	89.8	528	85.7
Hywel Dda	1,802	81.5	2,081	82.5	2,134	81.2	1,832	82.0	2,029	86.4
Bae'r Gorllewin (b)	826	33.0	860	32.1	718	29.8	606	23.8	338	16.1
Caerdydd a'r Fro	790	31.4	999	33.5	899	30.7	763	27.0	672	26.1
Cwm Taf Morgannwg (c)	892	37.2	984	38.0	1,150	40.7	1,164	39.6	1,190	39.2
Gwent	2,083	62.8	2,096	61.7	2,283	65.0	1,908	60.2	2,321	68.5
Y Tu Allan i Gymru	685	56.9	785	62.1	786	63.5	762	57.1	653	56.2
Anhysbys	16	11.4	40	26.8	31	38.8	21	27.3	21	21.9
Cyfanswm	8,302	45.0	9,132	46.3	9,236	47.2	8,070	43.7	8,223	47.3

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Canran yr holl asesiadau a gofnodwyd fesul Bwrdd Cynllunio Ardal

(b) Mae cyflwyniadau'n seiliedig ar unigolion yn hytrach nag atgyfeiriadau a rhaid cymryd gofal wrth gymharu gweithgareddau. Symudodd y darparwyr gwasanaethau triniaeth yn yr ardal hon i system adrodd ganolog. Arweiniodd hyn at uno cofnodion a nifer fawr o achosion o gau lle cafodd cleientiaid eu trosglwyddo o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth unigol i'r gwasanaeth canolog.

(c) Ym mis Ebrill 2019, symudodd Pen-y-bont ar Ogwr o BCA Bae'r Gorllewin i BCA Cwm Taf Morgannwg

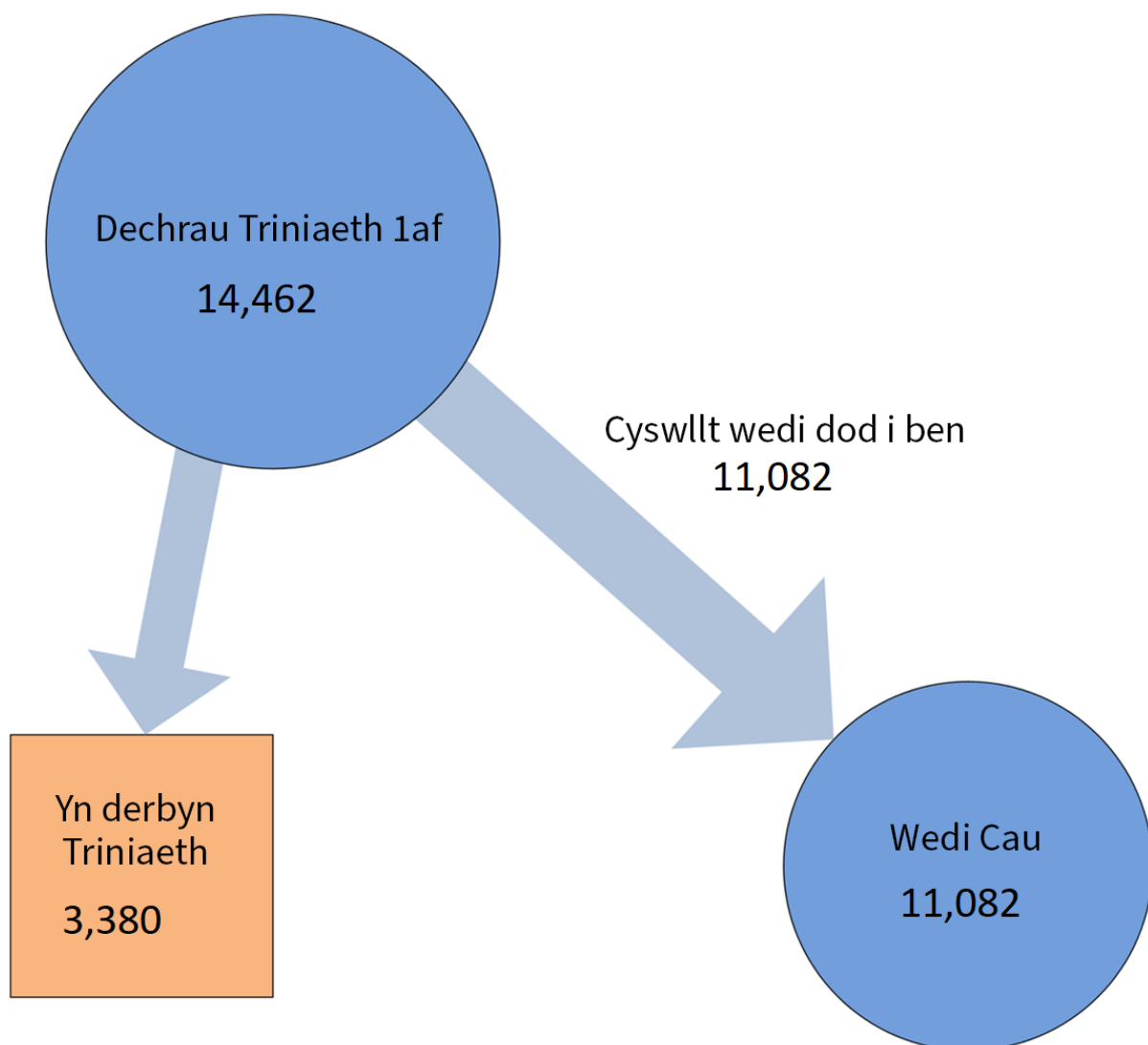
8 Triniaethau

Mae Ffigur 8.1 yn dangos statws y cleientiaid hynny a ddechreuodd driniaeth yn 2021-22.

O'r 14,462 o gleientiaid a ddechreuodd driniaeth, roedd 11,802 (81.6%) eisoes wedi'u cau erbyn y dyddiad rhewi ar 26 Gorffennaf 2022.

Sylwer nad yw'r niferoedd yn ffigur 8.1 ond yn ymwneud â chleientiaid a ddechreuodd driniaeth yn 2021-22, o'i gymharu â ffigurau 6.1 a 7.1, sy'n seiliedig ar atgyfeiriadau ac asesiadau yn 2021-22 yn y drefn honno, ac felly ni ellir cymharu'r ffigurau o 14,462 (ar gyfer dechrau triniaeth) a 11,082 (ar gyfer achosion caeedig) isod â'r ffigurau dechrau triniaeth ac achosion caeedig a ddangosir yn y diagramau blaenorol. Dylid nodi hefyd, er bod y ffigurau hyn yn seiliedig ar ddyddiad y driniaeth gyntaf yn unig, [bod tabl 8.5](#) yn mynd ymlaen i adrodd ar unrhyw driniaethau, p'un ai ydynt yn driniaeth gyntaf ai peidio.

Ffigur 8.1: Statws presennol ynghyd â llwybr triniaeth i'r rhai a gafodd driniaeth yn 2021-22 (ar ddyddiad rhewi 26 Gorffennaf 2022)

Cleientiaid yn dechrau triniaeth yn ôl Oedran, Rhywedd a Tharddiad Ethnig**Tabl 8.1: Proffil cleientiaid sy'n dechrau triniaeth – Pawb (a)**

Rhywedd	Blwyddyn y Driniaeth									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Gwryw	9,744	59.6	10,413	60.1	10,135	59.2	8,754	55.5	7,120	49.2
Benyw	6,606	40.4	6,900	39.9	6,974	40.8	7,032	44.5	7,342	50.8
Cyfanswm	16,350	100	17,313	100	17,109	100	15,786	100	14,462	100
Age										
10-14	240	1.5	256	1.5	256	1.5	105	0.7	175	1.2
15-19	934	5.7	1,030	5.9	905	5.3	644	4.1	706	4.9
20-29	3,100	19.0	3,226	18.6	3,228	18.9	3,055	19.4	2,611	18.1
30-39	4,995	30.6	5,358	30.9	5,366	31.4	5,100	32.3	4,397	30.4
40-49	4,023	24.6	4,212	24.3	4,138	24.2	4,019	25.5	3,707	25.6
50-59	2,220	13.6	2,313	13.4	2,298	13.4	2,037	12.9	2,021	14.0
60+	837	5.1	910	5.3	906	5.3	793	5.0	838	5.8
Pob oedran (b)	16,350	100.0	17,313	100.0	17,109	100.0	15,786	100.0	14,462	100.0
Canolrif oed (c)	38	.	38	.	38	.	38	.	38	.

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Yn cynnwys triniaethau lle nad yw'r prif sylwedd problematig wedi'i nodi

(b) Yn cynnwys 1 driniaeth yn 2017-18, 7 driniaeth yn 2018-19, 10 driniaeth yn 2019-20, 30 driniaeth yn 2020-21 ac 4 driniaeth yn 2021-22 lle mae'r oedran yn llai na 10, a 1 driniaeth yn 2017-18, 2 driniaeth yn 2018-19, 2 driniaeth yn 2019-20, 3 driniaeth yn 2020-21 ac 3 driniaeth yn 2021-22 lle nad yw'r oedran yn hysbys.

(c) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.

. Eitem ddata'n amherthnasol

Tabl 8.2: Gweithgaredd triniaeth yn ôl Tarddiad Ethnig

Tarddiad Ethnig	Bywyddyn y Driniaeth									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Gwyn	15,141	92.6	15,950	92.1	15,339	89.7	13,751	87.1	12,825	88.7
Gwyn a Du Caribiaidd	43	0.3	41	0.2	35	0.2	39	0.2	36	0.2
Gwyn a Du Affricanaidd	13	0.1	8	0.0	21	0.1	9	0.1	10	0.1
Gwyn ac Asiaidd	25	0.2	16	0.1	19	0.1	22	0.1	11	0.1
Unrhyw Gefndir Cymysg	50	0.3	66	0.4	62	0.4	60	0.4	79	0.5
Indiaidd	12	0.1	14	0.1	20	0.1	15	0.1	8	0.1
Pacistanaid	20	0.1	22	0.1	17	0.1	17	0.1	12	0.1
Bangladeshaidd	22	0.1	18	0.1	10	0.1	13	0.1	12	0.1
Unrhyw Gefndir Asiaidd	53	0.3	44	0.3	48	0.3	43	0.3	56	0.4
Caribiaidd	20	0.1	16	0.1	19	0.1	28	0.2	20	0.1
Affricanaidd	20	0.1	20	0.1	21	0.1	15	0.1	13	0.1
Unrhyw Gefndir Du Arall	47	0.3	44	0.3	57	0.3	39	0.2	40	0.3
Unrhyw Grŵp Ethnig Arall (a)	16	0.1	18	0.1	13	0.1	15	0.1	13	0.1
Cleient heb ddatgan (b)	868	5.3	1,036	6.0	1,428	8.3	1,720	10.9	1,327	9.2
Cyfanswm	16,350	100	17,313	100	17,109	100	15,786	100	14,462	100

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Yn cynnwys Tsieineaidd ac Unrhyw grŵp ethnig arall

(b) Cleient wedi gwrthod datgan ei tarddiad ethnig

Cleientiaid sy'n dechrau triniaeth yn ôl Oedran, Rhywedd a phrif sylwedd problematig

Tabl 8.3: Triniaethau a ddechreuwyd yn ôl sylwedd unigol

Sylwedd	Rhywedd	Blwyddyn y Driniaeth									
		2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
		Nifer	Canolrif Oedran (a)	Nifer	Canolrif Oedran (a)	Nifer	Canolrif Oedran (a)	Nifer	Canolrif Oedran (a)	Nifer	Canolrif Oedran (a)
Alcohol	Gwryw	4,764	43	5,043	43	4,775	42	4,376	42	3,582	42
	Benyw	3,067	42	3,305	42	3,225	42	3,301	41	3,405	41
	Cyfanswm	7,831	43	8,348	42	8,000	42	7,677	42	6,987	42
Heroin	Gwryw	1,720	38	1,825	38	1,865	38	1,606	39	1,020	39
	Benyw	1,328	35	1,333	36	1,614	37	1,758	37	1,545	38
	Cyfanswm	3,048	37	3,158	37	3,479	38	3,364	38	2,565	39
Canabis (b)	Gwryw	1,095	24	1,120	24	1,204	25	982	26	696	26
	Benyw	583	24	579	24	596	24	621	26	696	26
	Cyfanswm	1,678	24	1,699	24	1,800	24	1,603	26	1,392	26
Cocên	Gwryw	582	29	742	29	830	29	584	31	430	31
	Benyw	202	29	263	29	282	28	289	31	417	31
	Cyfanswm	784	29	1,005	29	1,112	29	873	31	847	31
Methadon (c)	Gwryw	415	38	439	38	314	39	169	40	140	42
	Benyw	446	36	464	37	366	36	159	37	109	38
	Cyfanswm	861	37	903	37	680	37	328	39	249	41
Amffetaminau	Gwryw	270	37	260	36	204	38	154	38	114	39
	Benyw	194	33	187	36	152	36	138	37	131	38
	Cyfanswm	464	35	447	36	356	37	292	38	245	39
Crac Cocên	Gwryw	110	34	165	35	152	35	117	35	112	35
	Benyw	109	34	138	34	133	33	158	35	199	36
	Cyfanswm	219	34	303	34	285	34	275	35	311	36
Pob Sylwedd Arall	Gwryw	671	34	746	32	705	34	673	34	541	35
	Benyw	572	33	583	34	552	34	554	34	532	33
	Cyfanswm	1,243	33	1,329	33	1,257	34	1,227	34	1,073	34
Hebi ei Nodi	Gwryw	117	40	73	39	86	39	93	39	485	41
	Benyw	105	41	48	41	54	40	54	36	308	38
	Cyfanswm	222	40	121	40	140	39	147	38	793	40
	Cyfanswm	16,350	38	17,313	38	17,109	38	15,786	38	14,462	38

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.

(b) Efallai y bydd achosion lle mae'n bosibl bod cannabinoidau wedi'u cofnodi fel canabis.

(c) Nid yw'n bosibl bod yn glir a yw methadon a gofnodir fel prif sylwedd problematig yn cyfeirio at fethadon rhagnodedig neu anghyfreithlon.

Tabl 8.4: Cyfres amser triniaethau yn ôl prif sylwedd problematig

Triniaethau	Blwyddyn y Driniaeth				
	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
Alcohol	7,831	8,348	8,000	7,677	6,987
Cyffuriau	8,297	8,844	8,969	7,962	6,682
- Heroin	3,048	3,158	3,479	3,364	2,565
- Canabis (a)	1,678	1,699	1,800	1,603	1,392
- Cocên	784	1,005	1,112	873	847
- Amffetaminau	219	303	285	275	311
- Bensodiasepinau	164	155	169	272	250
- Methadon (b)	861	903	680	328	249
- Crac Cocên	464	447	356	292	245
- Ecstasi	30	53	29	20	3
- Rhithbeiriau	40	46	44	88	94
- Toddyddion	14	26	14	20	15
- Cyffuriau sy'n Gwella Perfformiad a	5	7	3	8	10
- Opiadau Eraill (c)	602	675	601	575	493
- Cyffuriau Eraill (d)	384	364	396	241	206
- Symbylyddion Eraill (e)	4	3	1	3	2
Heb ei Nodi	222	121	140	147	793
Pob Triniaeth	16,350	17,313	17,109	15,786	14,462

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Efallai y bydd achosion lle mae'n bosibl bod canabinoidau wedi'u cofnodi fel canabis.

(b) Nid yw'n bosibl bod yn glir a yw methadon a gofnodir fel prif sylwedd problematig yn cyfeirio at fethadon rhagnodedig neu anghyfreithlon.

(c) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Opiadau Eraill*

(d) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Cyffuriau Eraill*

(e) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Symbylyddion Eraill*

Tabl 8.5a: Proffil cleientiaid sy'n dechrau triniaeth yn ôl prif sylwedd problematig: Alcohol

Rhywedd	Blywyddyn y Driniaeth									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Number	Per Cent	Number	Per Cent	Number	Per Cent	Number	Per Cent	Number	Per Cent
Gwrywod	4,764	60.8	5,043	60.4	4,775	59.7	4,376	57.0	3,582	51.3
Benywod	3,067	39.2	3,305	39.6	3,225	40.3	3,301	43.0	3,405	48.7
Cyfanswm	7,831	100	8,348	100	8,000	100	7,677	100	6,987	100
Oed										
10-14	40	0.5	64	0.8	52	0.7	24	0.3	43	0.6
15-19	175	2.2	216	2.6	184	2.3	151	2.0	178	2.5
20-29	984	12.6	1,089	13.0	979	12.2	1,140	14.8	972	13.9
30-39	1,919	24.5	2,074	24.8	2,106	26.3	2,093	27.3	1,829	26.2
40-49	2,192	28.0	2,242	26.9	2,126	26.6	2,040	26.6	1,857	26.6
50-59	1,745	22.3	1,826	21.9	1,734	21.7	1,500	19.5	1,399	20.0
60+	776	9.9	829	9.9	810	10.1	715	9.3	706	10.1
Pob oed (a)	7,831	100	8,348	100	8,000	100	7,677	100	6,987	100
Canolrif oed (b)	43	.	42	.	42	.	42	.	42	.

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Yn cynnwys 7 driniaeth yn 2018-19, 9 driniaeth yn 2019-20 ac 12 driniaeth yn 2020-21 lle mae'r oedran yn llai na 10, a 2 driniaeth yn 2017-18, 1 driniaeth yn 2018-19, 2 driniaeth yn 2020-21 ac 3 driniaeth yn 2021-22 lle nad yw oedran yn hysbys.

(b) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.

. Eitem ddata'n amherthnasol

Tabl 8.5b: Proffil cleientiaid sy'n dechrau triniaeth yn ôl prif sylwedd problematig: Cyffuriau

Rhywedd	Blywyddyn y Driniaeth									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Gwrywod	4,863	58.6	5,297	59.9	5,274	58.8	4,285	53.8	3,053	45.7
Benywod	3,434	41.4	3,547	40.1	3,695	41.2	3,677	46.2	3,629	54.3
Cyfanswm	8,297	100	8,844	100	8,969	100	7,962	100	6,682	100
Oed										
10-14	199	2.4	192	2.2	202	2.3	80	1.0	128	1.9
15-19	749	9.0	806	9.1	720	8.0	485	6.1	484	7.2
20-29	2,091	25.2	2,114	23.9	2,226	24.8	1,892	23.8	1,524	22.8
30-39	3,011	36.3	3,253	36.8	3,213	35.8	2,959	37.2	2,340	35.0
40-49	1,765	21.3	1,944	22.0	1,971	22.0	1,937	24.3	1,648	24.7
50-59	435	5.2	465	5.3	548	6.1	518	6.5	481	7.2
60+	46	0.6	70	0.8	86	1.0	72	0.9	73	1.1
Pob Oed (a)	8,297	100	8,844	100	8,969	100	7,962	100	6,682	100
Canolrif oedran (b)	33	.	33	.	33	.	34	.	34	.

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Yn cynnwys 1 driniaeth yn 2017-18, 1 driniaeth yn 2019-20, 18 driniaeth yn 2020-21 ac 4 driniaeth yn 2021-22 lle mae'r oedran yn llai na 10, a 2 driniaeth yn 2019-20 ac 1 driniaeth yn 2020-21 lle nad yw'r oedran yn hysbys.

(b) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.
. Eitem ddata'n amherthnasol

Mae'r cyffuriau a gofnodwyd yn Nhablau 8.5c-8.5h yn seiliedig ar y cyffuriau mwyaf cyffredin a adroddwyd amdanynt i'r WNDSM.

Tabl 8.5c: Proffil cleientiaid sy'n dechrau triniaeth yn ôl prif sylwedd problematig: Heroin

Rhwydd	Blwyddyn y Driniaeth									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Gwryw	1,720	56.4	1,825	57.8	1,865	53.6	1,606	47.7	1,020	39.8
Benyw	1,328	43.6	1,333	42.2	1,614	46.4	1,758	52.3	1,545	60.2
Cyfanswm	3,048	100	3,158	100	3,479	100	3,364	100	2,565	100
Oed										
10-14	0	0.0	0	0.0	2	0.1	0	0.0	0	0.0
15-19	20	0.7	13	0.4	15	0.4	9	0.3	9	0.4
20-29	552	18.1	510	16.1	516	14.8	447	13.3	348	13.6
30-39	1,357	44.5	1,408	44.6	1,485	42.7	1,446	43.0	1,003	39.1
40-49	891	29.2	973	30.8	1,124	32.3	1,124	33.4	918	35.8
50-59	217	7.1	234	7.4	309	8.9	306	9.1	260	10.1
60+	11	0.4	20	0.6	27	0.8	29	0.9	27	1.1
Pob Oed (a)	3,048	100	3,158	100	3,479	100	3,364	100	2,565	100
Canolrif oed (b)	37	.	37	.	38	.	38	.	39	.

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Yn cynnwys 3 triniaeth yn 2020-21 lle mae'r oedran yn llai na 10, a 1 driniaeth yn 2019-20 lle nad yw'r oedran yn hysbys

(b) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.
. Eitem ddata'n amherthnasol

Tabl 8.5d: Proffil cleientiaid sy'n dechrau triniaeth yn ôl prif sylwedd problematig: Canabis (a)

Rhywedd	Blwyddyn y Driniaeth									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Gwryw	1,095	65.3	1,120	65.9	1,204	66.9	982	61.3	696	50.0
Benyw	583	34.7	579	34.1	596	33.1	621	38.7	696	50.0
Cyfanswm	1,678	100	1,699	100	1,800	100	1,603	100	1,392	100
Oed										
10-14	153	9.1	146	8.6	154	8.6	66	4.1	101	7.3
15-19	544	32.4	586	34.5	519	28.8	348	21.7	349	25.1
20-29	555	33.1	544	32.0	652	36.2	642	40.0	457	32.8
30-39	251	15.0	253	14.9	285	15.8	349	21.8	322	23.1
40-49	126	7.5	112	6.6	129	7.2	140	8.7	106	7.6
50-59	40	2.4	47	2.8	48	2.7	41	2.6	45	3.2
60+	8	0.5	11	0.6	13	0.7	6	0.4	8	0.6
Pob Oed (b)	1,678	100	1,699	100	1,800	100	1,603	100	1,392	100
Canolrif oed (c)	24	.	24	.	24	.	26	.	26	.

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Efallai y bydd achosion lle mae'n bosibl bod canabinoidau wedi'u cofnodi fel canabis.

(b) Yn cynnwys 1 driniaeth yn 2017-18 ac 11 driniaeth yn 2020-21 ac 4 driniaeth yn 2021-22 lle mae'r oedran yn llai na 10.

(c) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.

. Eitem ddata'n amherthnasol.

Tabl 8.5e: Proffil cleientiaid sy'n dechrau triniaeth yn ôl prif sylwedd problematig: Cocên

Rhywedd	Blwyddyn y Driniaeth									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Cwryw	582	74.2	742	73.8	830	74.6	584	66.9	430	50.8
Benyw	202	25.8	263	26.2	282	25.4	289	33.1	417	49.2
Cyfanswm	784	100	1,005	100	1,112	100	873	100	847	100
Oed										
10-14	2	0.3	2	0.2	5	0.4	1	0.1	1	0.1
15-19	66	8.4	65	6.5	101	9.1	38	4.4	51	6.0
20-29	374	47.7	466	46.4	504	45.3	350	40.1	321	37.9
30-39	256	32.7	362	36.0	372	33.5	335	38.4	333	39.3
40-49	75	9.6	97	9.7	112	10.1	125	14.3	121	14.3
50-59	10	1.3	12	1.2	16	1.4	23	2.6	17	2.0
60+	1	0.1	1	0.1	2	0.2	0	0.0	3	0.4
Pob Oed (a)	784	100	1,005	100	1,112	100	873	100	847	100
Canolrif oed (b)	29	.	29	.	29	.	31	.	31	.

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Yn cynnwys 1 driniaeth yn 2021-22 lle mae'r oedran yn llai na 10.

(b) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.

. Eitem ddata'n amherthnasol

Table 8.5f: Proffil cleientiaid sy'n dechrau triniaeth yn ôl prif sylwedd problematig: Crac

Rhywedd	Blwyddyn y Driniaeth									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Gwryw	110	50.2	165	54.5	152	53.3	117	42.5	112	36.0
Benyw	109	49.8	138	45.5	133	46.7	158	57.5	199	64.0
Cyfanswm	219	100	303	100	285	100	275	100	311	100
Oed										
10-14	0	0.0	0	0.0	2	0.7	0	0.0	0	0.0
15-19	3	1.4	7	2.3	3	1.1	4	1.5	6	1.9
20-29	70	32.0	74	24.4	80	28.1	66	24.0	60	19.3
30-39	90	41.1	139	45.9	127	44.6	113	41.1	137	44.1
40-49	41	18.7	66	21.8	56	19.6	74	26.9	79	25.4
50-59	12	5.5	15	5.0	17	6.0	15	5.5	27	8.7
60+	3	1.4	2	0.7	0	0.0	3	1.1	2	0.6
Pob Oed	219	100	303	100	285	100	275	100	311	100
Canolrif oed (a)	34	.	34	.	34	.	35	.	36	.

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.
. Eitem ddata'n amherthnasol

Table 8.5g: Proffil cleientiaid sy'n dechrau triniaeth yn ôl prif sylwedd problematig: Bensodiasepinau

Rhywedd	Blwyddyn y Driniaeth									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Gwryw	109	66.5	107	69.0	117	69.2	157	57.7	137	54.8
Benyw	55	33.5	48	31.0	52	30.8	115	42.3	113	45.2
Cyfanswm	164	100	155	100	169	100	272	100	250	100
Oed										
10-14	6	3.7	2	1.3	0	0.0	0	0.0	1	0.4
15-19	22	13.4	16	10.3	13	7.7	28	10.3	21	8.4
20-29	48	29.3	49	31.6	58	34.3	86	31.6	83	33.2
30-39	48	29.3	47	30.3	51	30.2	92	33.8	66	26.4
40-49	27	16.5	28	18.1	27	16.0	50	18.4	59	23.6
50-59	12	7.3	10	6.5	14	8.3	12	4.4	18	7.2
60+	1	0.6	3	1.9	6	3.6	4	1.5	2	0.8
Pob Oed	164	100	155	100	169	100	272	100	250	100
Canolrif oed (a)	31	.	32	.	33	.	32	.	33	.

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.
. Eitem ddata'n amherthnasol

Table 8.5h: Proffil cleientiaid sy'n dechrau triniaeth yn ôl prif sylwedd problematig: Methadon (a)

Rhywedd	Blwyddyn y Driniaeth									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Gwryw	415	48.2	439	48.6	314	46.2	169	51.5	140	56.2
Benwy	446	51.8	464	51.4	366	53.8	159	48.5	109	43.8
Cyfanswm	861	100	903	100	680	100	328	100	249	100
Oed										
10-14	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
15-19	2	0.2	1	0.1	0	0.0	0	0.0	0	0.0
20-29	147	17.1	118	13.1	96	14.1	33	10.1	17	6.8
30-39	387	44.9	445	49.3	339	49.9	138	42.1	91	36.5
40-49	264	30.7	278	30.8	185	27.2	123	37.5	105	42.2
50-59	55	6.4	53	5.9	54	7.9	29	8.8	31	12.4
60+	6	0.7	8	0.9	6	0.9	5	1.5	5	2.0
Pob Oed	861	100	903	100	680	100	328	100	249	100
Canolrif oed (b)	37	.	37	.	37	.	39	.	41	.

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Nid yw'n bosibl bod yn glir a yw methadon a gofnodir fel prif sylwedd problematig yn cyfeirio at fethadon rhagnodedig neu anghyfreithlon.

(b) Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben.

. Eitem ddata'n amherthnasol

Mae Tabl 8.6 yn adrodd ar ddulliau triniaeth unigol a ddechreuodd yn 2021-22, ac mae'r ffigurau hyn yn uwch na'r rhai a ddangosir mewn tablau blaenorol yn Adran 7, gyda'r ffigurau blaenorol yn seiliedig ar y dull triniaeth cyntaf ac nid dulliau triniaeth dilynol, a allai hefyd fod wedi dechrau yn 2021-22. Mae'r llwybr triniaeth fel arfer yn golygu bod y cleient yn derbyn cyfuniad o ymyriadau strwythuredig a llai strwythuredig. Mewn gwirionedd, dim ond 33.3% o gleientiaid a ddechreuodd un dull triniaeth yn ystod y flwyddyn, gyda 20.1% yn yn cychwyn dau ddull triniaeth a 46.6% yn cychwyn tri dull neu fwy.

Tabl 8.6: Dulliau triniaeth unigol yn ôl prif sylwedd problematig yn 2021-22

Dull Triniaeth (a)	Prif Sylwedd Problematig			
	Alcohol	Cyffuriau	Heb ei Nodi	Cyfanswm
Ymyriadau Strwythuredig				
Rhagnodi Amnewidion Opioid (Methadon) ac Ymyriadau Seicogymdeithasol cysylltiedig	12	634	10	656
Triniaethau Cleifion Mewnol	406	160	7	573
Rhagnodi Amnewidion Opioid (Buprenorffin) ac Ymyriadau Seicogymdeithasol cysylltiedig	4	368	4	376
Rhagnodi Amnewidion Opioid (Buprenorffin Injectable) ac Rhaglenni Diwrnod Strwythuredig	6	302	8	316
Dadwenwyno Cymunedol	174	177	42	393
Adsefydlu Preswyl	61	80	0	141
	29	13	4	46
Ymyriadau Llai Strwythuredig				
Ymyriadau Byr	5,651	5,037	611	11,299
Ymyriadau Seicogymdeithasol	3,606	3,950	362	7,918
Lleihau Niwed	4,620	4,062	204	8,886
Ymyriadau Cymorth Iechyd ac Adferiad	928	794	4,896	6,618
Cyfanswm	15,497	15,577	6,148	37,222

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Gall Cleient fod yn derbyn mwy nag un driniaeth. Gweler [Atodiad C](#) am ragor o wybodaeth am ddulliau triniaeth.

9 Amseroedd Aros

Mae Tabl 9.1a yn dangos yr amseroedd o atgyfeiriad i driniaeth ar gyfer cleientiaid yn ôl blwyddyn driniaeth. Mae'r ffigurau'n ymwneud â'r rhai sydd eisoes wedi dechrau triniaeth yn unig, ac felly'n eithrio'r rhai sy'n dal i aros i ddechrau ar driniaeth. Yn 2021-22, dechreuodd 90.6% o driniaethau o fewn yr 20 diwrnod gwaith targed ar gyfer atgyfeirio. Gan fod y gronfa ddata yn ddeinamig, ni ellir cymharu'r ffigur hwn â ffigurau a gyhoeddwyd mewn adroddiadau cynharach. Gweler paragraff 3.5 o'r [adran ansawdd](#) am ragor o wybodaeth.

Tabl 9.1a: Amser rhwng atgyfeirio a thriniaeth: yr holl brif sylweddau problematig (a)

Amseroedd aros (b)	Blwyddyn y Driniaeth									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
O fewn 20 diwrnod	15,105	92.6	15,822	91.5	15,627	91.5	14,590	92.6	13,084	90.6
4-12 wythnos	1,066	6.5	1,254	7.3	1,190	7.0	847	5.4	1,166	8.1
3-6 mis	125	0.8	183	1.1	200	1.2	184	1.2	145	1.0
6-9 mis	8	0.0	23	0.1	33	0.2	60	0.4	17	0.1
9-12 mis	2	0.0	6	0.0	9	0.1	28	0.2	14	0.1
12-18 mis	0	0.0	6	0.0	17	0.1	24	0.2	5	0.0
18-24 mis	0	0.0	0	0.0	3	0.0	10	0.1	10	0.1
> 24 mis	0	0.0	0	0.0	3	0.0	12	0.1	7	0.0
Cyfanswm (c)	16,306	100	17,294	100	17,082	100	15,755	100	14,448	100

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Yn cynnwys sylweddau heb eu nodi ac anhysbys

(b) Cynhwysir gwyliu banc o fewn y fframiau amser

(c) Eithir amseroedd aros annilys

Tabl 9.1b: Canran o fewn 20 diwrnod gwaith (a) ar gyfer amser rhwng atgyfeirio a thriniaeth: prif sylwedd problematig (b)

Prif sylwedd problematig	Blwyddyn y Driniaeth									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer o fewn 20 diwrnod gwaith	Canran o fewn 20 diwrnod gwaith	Nifer o fewn 20 diwrnod gwaith	Canran o fewn 20 diwrnod gwaith	Nifer o fewn 20 diwrnod gwaith	Canran o fewn 20 diwrnod gwaith	Nifer o fewn 20 diwrnod gwaith	Canran o fewn 20 diwrnod gwaith	Nifer o fewn 20 diwrnod gwaith	Canran o fewn 20 diwrnod gwaith
Alcohol	7,174	91.8	7,552	90.5	7,241	90.6	7,094	92.6	6,268	89.8
Cyffuriau	7,757	93.6	8,182	92.6	8,276	92.3	7,380	92.8	6,166	92.3
Heroin	2,864	94.2	2,917	92.4	3,184	91.5	3,084	91.8	2,429	94.7
Canabis (c)	1,505	89.7	1,514	89.2	1,610	89.5	1,471	91.8	1,231	88.6
Cocên	737	94.1	950	94.6	1,051	94.6	832	95.3	791	93.4
Amffetaminau	431	92.9	419	93.7	331	93.0	270	92.5	215	87.8
Methadon (d)	843	98.0	870	96.3	653	96.2	310	94.5	228	91.9
Bensodiasepinau	148	90.2	137	88.4	159	94.1	262	96.3	229	91.6
Pob cyffur arall (e)	1,229	94.9	1,375	93.2	1,288	93.9	1,151	93.6	1,043	92.0
Heb ei Nodi	174	83.3	88	76.5	110	84.0	116	84.7	650	82.6

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Cynhwysir gwyliau banc o fewn y fframiau amser.

(b) Yn cynnwys cofnodion lle nad yw'r prif sylwedd problematig wedi'i nodi

(c) Efallai y bydd achosion lle mae'n bosibl bod canabinoidau wedi'u cofnodi fel canabis.

(d) Nid yw'n bosibl bod yn glir a yw methadon a gofnodir fel prif sylwedd problematig yn cyfeirio at fethadon rhagnodedig neu anghyfreithlon

(e) Gweler [Atodiad C](#) am restr o gyffuriau sydd wedi'u cynnwys o dan *Cyffuriau Eraill*

10 Proffiliau Canlyniadau Triniaeth (TOPs)

Canllaw i TOPs a'r dadansoddiad a ddefnyddir yn Nhablau 10.1a-10.1i

Cyflwynwyd Proffiliau Canlyniad Triniaeth (TOPs) ar gyfer cleientiaid a atgyfeiriwyd o 1 Ebrill 2009, ac felly mae tablau dadansoddi'r TOPs yn ymwneud ag atgyfeiriadau ar neu ar ôl y dyddiad hwn yn unig. Mae'r dadansoddiadau hyn yn cyfeirio at y cleientiaid hynny sydd wedi dechrau eu triniaeth yn unig ac felly efallai na fyddent yn gynrychioliadol o'r holl gleientiaid.

Mae'r TOP yn darparu dull systematig o fesur cynnydd ansoddol a meintiol ar lefel unigol i fesur effaith triniaeth camddefnyddio sylweddau. Mae'n mesur iechyd a lles unigolyn yn erbyn pedwar maes allweddol sydd wedi'u sefydlu'n rhyngwladol fel y meysydd yr effeithir arnynt fwyaf gan ymddygiad camddefnyddio sylweddau,

- Defnydd o Gyffuriau ac Alcohol;
- Iechyd Corfforol a Seicolegol;
- Troseddu ac Ymwneud â Throseddau; a
- Gweithredu Cymdeithasol.

Asesir unigolyn yn erbyn y pedwar maes hwn ar ddechrau'r driniaeth (asesiadau ar y cyd gan y cleient a'r gweithiwr allweddol) fel rhan o gynllunio gofal arferol, bob 3 mis fel rhan o'r adolygiad i fesur cynnydd a chynhelir TOP terfynol wrth gwblhau'r driniaeth.

Mae darparwyr gwasanaeth triniaeth yn nodi ar y ffurflen TOP a yw'r TOP hwnnw'n TOP cychwyn, adolygu neu ymadael a gwneir cymariaethau rhwng y mesuriadau amrywiol a gofnodir ar y TOP cychwyn a'r TOP ymadael. Fodd bynnag, o fewn y WNDMS, mae yna achosion o atgyfeirio sydd wedi cael mwy nag un TOP cychwyn cysylltiedig neu fwy nag un TOP ymadael. At ddibenion dadansoddi, lle mae atgyfeiriad wedi cael mwy nag un TOP cychwyn cofnodedig, dewiswyd yr un â'r data cyfweiliad cynharaf at ddibenion cymharu, a lle mae atgyfeiriad wedi cofnodi mwy nag un TOP ymadael, dewiswyd yr un â'r dyddiad cyfweiliad diweddaraf.

O ran y newidiadau yn amllder sylweddau (a ddangosir yn nhablau 10.1a-10.1f), mae'r rhain yn seiliedig ar nifer y diwrnodau allan o'r 28 blaenorol yr oedd cleient wedi defnyddio'r sylwedd dan sylw. Er enghraifft, yn achos tablau 10.1a a 10.1b, amllder yfed alcohol a gofnodwyd, wedi'i rannu yn ôl y rhai lle mai alcohol yw'r prif sylwedd problematig (Tabl 10.1a), a'r rheini y mae eu grŵp prif sylwedd problematig yn gyffuriau (Tabl 10.1b). Ar gyfer y grŵp blaenorol, roedd cleientiaid yn yfed alcohol am 20.5 diwrnod ar gyfartaledd allan o'r 28 blaenorol ar adeg y TOP cychwynnol, ac 10.6 diwrnod ar gyfartaledd allan o'r 28 diwrnod blaenorol erbyn y TOP terfynol.

Noder, ar gyfer atgyfeiriad penodol, mai dim ond rhwng TOP cychwynnol a therfynol y mae cymhariaeth yn cael ei gwneud lle mae amledd TOP cychwynnol y cleient yn fwy na sero a bod ei TOP terfynol yn fwy neu'n hafal i sero.

Mae'r "Newid Canrannol" a ddangosir (-48.5% yn Nhabl 10.1a) yn cynrychioli'r newid canrannol yn amllder cyfartalog y dyddiau defnyddio rhwng TOPs cychwynnol a therfynol. Y ffigur "Canran nad ydynt yn Defnyddio" (37.8% yn Nhabl 10.1a) yw canran yr atgyfeiriadau lle'r oedd amllder y defnydd yn sero ar adeg y TOP terfynol, ar ôl bod yn fwy na sero ar adeg y TOP cychwynnol.

Ar gyfer mesur newidiadau mewn iechyd corfforol, iechyd seicolegol ac ansawdd bywyd (Tabl 10.1g-10.1i), defnyddir system sgorio yn seiliedig ar raddfa 0 i 20, 0 y gwaethaf ac 20 y gorau.

Ar gyfer mesuriadau amledd defnydd a sgôr, mae atgyfeiriadau lle mae gwerthoedd TOPs cychwynnol neu derfynol yn wag wedi'u heithrio o'r dadansoddiadau hyn.

Canlyniadau

Mae Tabl 10.1a yn dangos y newid cyfartalog mewn amllder yn y defnydd o alcohol rhwng TOPs cychwynnol a therfynol, ar gyfer y rhai sydd ag alcohol yn brif sylwedd problematig. Ar gyfer y cleientiaid hynny ag alcohol fel eu prif sylwedd problematig, gostyngodd nifer cyfartalog y diwrnodau o ddefnyddio alcohol o 20.5 i 10.6 (-48.5%), ac nid oedd 37.8% wedi defnyddio alcohol o gwbl yn y 28 diwrnod cyn y TOP terfynol.

Tabl 10.1a: Newidiadau yn Amllder y defnydd o Alcohol (a) rhwng y TOP cychwynnol a'r TOP terfynol: Mis Ebrill 2009 i fis Mawrth 2022

		Nifer y cymariaethau	Amllder adeg y TOP cychwynnol (diwrnodau)	Amllder adeg y TOP terfynol (diwrnodau)	Newid Canrannol	Canran nad ydynt yn defnyddio
Prif Sylwedd Problematig	Sylwedd	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)
Alcohol						
Rhywedd	Gwryw	7,977	20.8	10.9	-47.6	37.2
	Benyw	4,450	20.0	10.0	-50.0	38.9
Oed	16-19	326	12.3	6.9	-43.8	31.0
	20-29	1,735	17.0	10.7	-36.8	33.8
	30-49	6,894	21.1	10.8	-48.9	37.9
	50+	3,472	22.1	10.5	-52.6	40.3
	Cyfanswm	12,427	20.5	10.6	-48.5	37.8

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

- (a) Ar gyfer y cleientiaid hynny sy'n nodi eu bod wedi defnyddio alcohol yn y 28 diwrnod cyn y TOP cychwynnol
- (b) Eithrir rhywedd annilys neu na nodir
- (c) Y nifer cyfartalog o ddyddiau y mae sylwedd yn cael ei ddefnyddio adeg y TOP cychwynnol. Os oes gan atgyfeiriad TOPs cychwynnol lluosog yna defnyddir y TOP cychwynnol cynharaf.
- (d) Y nifer cyfartalog o ddyddiau y mae sylwedd yn cael ei ddefnyddio adeg y TOP terfynol. Os oes gan atgyfeiriad sawl TOP terfynol yna defnyddir y TOP terfynol diweddaraf.
- (e) Y newid cymharol rhwng y TOP cychwynnol a'r TOP terfynol.
- (f) Ni chofnodwyd unrhyw ddefnydd alcohol yn y 28 diwrnod cyn y TOP terfynol.

Dengys Tabl 10.1b y newid cyfartalog yn amllder y defnydd o alcohol rhwng TOPs dechrau ac ymadael, ar gyfer y rhai sydd â phrif sylwedd problematig o gyffuriau. I'r rhai â chyffuriau fel eu prif sylwedd problematig, gostyngodd amllder yr alcohol a ddefnyddiwyd o 15.8 i 7.9 (-50.0%), gyda 45.4% heb ddefnyddio alcohol o gwbl yn y 28 diwrnod cyn yr allanfa TOP.

Tabl 10.1b: Newidiadau yn Amllder y defnydd o Alcohol (a) rhwng y TOP cychwynnol a'r TOP terfynol: Mis Ebrill 2009 i fis Mawrth 2022

		Nifer y cymariaethau	Amllder adeg y TOP cychwynnol (diwrnodau)	Amllder adeg y TOP terfynol (diwrnodau)	Newid Canrannol	Canran nad ydynt yn defnyddio
Prif Sylwedd Problematig	Sylwedd	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)
Cyffuriau						
Rhywedd	Gwryw	2,882	15.4	7.6	-50.6	46.7
	Benyw	1,276	16.4	8.7	-47.0	42.4
Oed	16-19	342	8.0	6.8	-15.0	31.3
	20-29	972	12.9	7.5	-41.9	43.3
	30-49	2,211	16.5	8.2	-50.3	45.8
	50+	633	21.8	8.2	-62.4	54.8
	Cyfanswm	4,158	15.8	7.9	-50.0	45.4

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Ar gyfer y cleientiaid hynny sy'n nodi eu bod wedi defnyddio alcohol yn y 28 diwrnod cyn y TOP cychwynnol

(b) Eithrir rhywedd annilys neu na nodir

(c) Y nifer cyfartalog o ddyddiau y mae sylwedd yn cael ei ddefnyddio adeg y TOP cychwynnol. Os oes gan atgyfeiriad TOPs cychwynnol lluosog yna defnyddir y TOP cychwynnol cynharaf.

(d) Y nifer cyfartalog o ddyddiau y mae sylwedd yn cael ei ddefnyddio adeg y TOP terfynol. Os oes gan atgyfeiriad sawl TOP terfynol yna defnyddir y TOP terfynol diweddaraf.

(e) Y newid cymharol rhwng y TOP cychwynnol a'r TOP terfynol.

(f) Ni chofnodwyd unrhyw ddefnydd alcohol yn y 28 diwrnod cyn y TOP terfynol

Dengys Tabl 10.1c newidiadau yn amllder y defnydd o Opiadau (a) rhwng y TOP cychwynnol a'r TOP allanol, ar gyfer y rhai sydd â Heroin yn brif sylwedd problematig. Gostyngodd amllder y defnydd o Opiadau o 22.3 i 5.8 (-74.0%), gyda 70.1% heb ddefnyddio Opiadau o gwbl yn y 28 diwrnod cyn y TOP allanol.

Tabl 10.1c: Newidiadau yn Amllder y defnydd o Opiadau (a) rhwng y TOP cychwynnol a'r TOP terfynol: Mis Ebrill 2009 i fis Mawrth 2022

		Nifer y cymariaethau	Amllder adeg y TOP cychwynnol (diwrnodau)	Amllder adeg y TOP terfynol (diwrnodau)	Newid Canrannol	Canran nad ydynt yn defnyddio
Prif Sylwedd Problematig	Sylwedd	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)
Heroin						
Rhywedd	Gwryw	2,077	22.2	5.7	-74.3	70.3
	Benyw	903	22.5	5.9	-73.8	69.5
Oed	16-19	38	21.1	3.9	-81.5	81.6
	20-29	673	23.5	6.5	-72.3	67.0
	30-49	2,102	21.8	5.7	-73.9	70.0
	50+	167	23.3	4.3	-81.5	80.2
	Cyfanswm	2,980	22.3	5.8	-74.0	70.1

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Ar gyfer y cleientiaid hynny sy'n nodi eu bod wedi defnyddio opiadau yn y 28 diwrnod cyn y TOP cychwynnol

(b) Eithrir rhywedd annilys neu na nodir

(c) Y nifer cyfartalog o ddyddiau y mae sylwedd yn cael ei ddefnyddio adeg y TOP cychwynnol. Os oes gan atgyfeiriad TOPs cychwynnol lluosog yna defnyddir y TOP cychwynnol cynharaf.

(d) Y nifer cyfartalog o ddyddiau y mae sylwedd yn cael ei ddefnyddio adeg y TOP terfynol. Os oes gan atgyfeiriad sawl TOP terfynol yna defnyddir y TOP terfynol diweddaraf.

(e) Y newid cymharol rhwng y TOP cychwynnol a'r TOP terfynol.

(f) Ni chofnodwyd unrhyw ddefnydd o opiadau yn y 28 diwrnod cyn y TOP terfynol.

Mae Tabl 10.1d yn dangos y newid cyfartalog mewn amlder wrth ddefnyddio Canabis rhwng TOPs cychwynnol a therfynol, ar gyfer y rhai sydd â Chanabis yn brif sylwedd problematig. Gostyngodd amlder y defnydd o Ganabis o 22.4 i 10.5 (-53.1%), gyda 46.5% heb ddefnyddio Canabis o gwbl yn y 28 diwrnod cyn y TOP terfynol.

Tabl 10.1d: Newidiadau yn Amlder defnyddio Canabis (a) rhwng TOP cychwynnol a TOP terfynol: Mis Ebrill 2009 i fis Mawrth 2022

		Nifer y cymariaethau	Amlder adeg y TOP cychwynnol (diwrnodau)	Amlder adeg y TOP terfynol (diwrnodau)	Newid Canrannol	Canran nad ydynt yn defnyddio
Prif Sylwedd Problematig	Sylwedd	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)
Canabis (g)						
Rhywedd	Gwryw	1,113	21.8	10.2	-53.2	46.3
	Benyw	437	24.0	11.3	-52.9	46.9
Oed	16-19	447	21.9	11.0	-49.8	38.5
	20-29	620	23.1	10.6	-54.1	49.2
	30-49	448	21.8	10.1	-53.7	48.9
	50+	35	24.7	8.2	-66.8	68.6
	Cyfanswm	1,550	22.4	10.5	-53.1	46.5

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

- (a) Ar gyfer y cleientiaid hynny sy'n nodi eu bod wedi defnyddio canabis yn y 28 diwrnod cyn y TOP cychwynnol
- (b) Eithrir rhywedd annilys neu na nodir
- (c) Y nifer cyfartalog o ddyddiau y mae sylwedd yn cael ei ddefnyddio adeg y TOP cychwynnol. Os oes gan atgyfeiriad TOPs cychwynnol lluosog yna defnyddir y TOP cychwynnol cynharaf.
- (d) Y nifer cyfartalog o ddyddiau y mae sylwedd yn cael ei ddefnyddio adeg y TOP terfynol. Os oes gan atgyfeiriad sawl TOP terfynol yna defnyddir y TOP terfynol diweddaraf.
- (e) Y newid cymharol rhwng y TOP cychwynnol a'r TOP terfynol.
- (f) Ni chofnodwyd unrhyw ddefnydd canabis yn y 28 diwrnod cyn y TOP terfynol.
- (g) Efallai y bydd achosion lle mae'n bosibl bod cannabinoidau wedi'u cofnodi fel canabis

Mae Tabl 10.1e yn dangos y newid cyfartalog mewn amllder yn y defnydd o Amffetaminau rhwng TOPs cychwynnol a therfynol, ar gyfer y rhai sydd ag Amffetaminau'n brif sylwedd problematig. Gostyngodd nifer cyfartalog y diwrnodau o ddefnydd Amffetaminau o 17.8 i 5.6 (-68.5%), gyda 64.4% heb ddefnyddio Amffetaminau o gwbl yn y 28 diwrnod cyn y TOP terfynol.

Tabl 10.1e: Newidiadau yn Amllder defnyddio Amffetaminau (a) rhwng TOP cychwynnol a TOP terfynol: Mis Ebrill 2009 i fis Mawrth 2022

		Nifer y cymariaethau	Amllder adeg y TOP cychwynnol (diwrnodau)	Amllder adeg y TOP terfynol (diwrnodau)	Newid Canrannol	Canran nad ydynt yn defnyddio
Prif Sylwedd Problematig	Sylwedd	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)
Amffetaminau						
Rhywedd	Gwryw	619	17.1	6.3	-63.2	58.8
	Benyw	359	18.8	4.5	-76.1	74.1
Oed	16-19	42	19.9	1.5	-92.5	88.1
	20-29	278	17.0	5.5	-67.6	65.8
	30-49	618	17.8	6.0	-66.3	61.5
	50+	40	20.5	5.7	-72.2	75.0
	Cyfanswm	978	17.8	5.6	-68.5	64.4

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Ar gyfer y cleientiaid hynny sy'n nodi eu bod wedi defnyddio amffetaminau yn y 28 diwrnod cyn y TOP cychwynnol

(b) Eithrir rhywedd annilys neu na nodir

(c) Y nifer cyfartalog o ddyddiau y mae sylwedd yn cael ei ddefnyddio adeg y TOP cychwynnol. Os oes gan atgyfeiriad TOPs cychwynnol lluosog yna defnyddir y TOP cychwynnol cynharaf.

(d) Y nifer cyfartalog o ddyddiau y mae sylwedd yn cael ei ddefnyddio adeg y TOP terfynol. Os oes gan atgyfeiriad sawl TOP terfynol yna defnyddir y TOP terfynol diweddaraf.

(e) Y newid cymharol rhwng y TOP cychwynnol a'r TOP terfynol.

(f) Ni chofnodwyd unrhyw ddefnydd o amffetaminau yn y 28 diwrnod cyn y TOP terfynol.

Mae Tabl 10.1f yn dangos y newid cyfartalog mewn amllder yn y defnydd o Gocên rhwng TOPs cychwynnol a therfynol, ar gyfer y rhai sydd â Cocên yn brif sylwedd problematig. Syrthiodd nifer cyfartalog y diwrnodau o ddefnyddio Cocên o 10.4 i 1.6 (-84.6%), gyda 82.7% heb ddefnyddio Cocên o gwbl yn y 28 diwrnod cyn y TOP terfynol.

Tabl 10.1f: Newidiadau yn Amllder y defnydd o Gocên (a) rhwng TOP cychwynnol a TOP terfynol: Mis Ebrill 2009 i fis Mawrth 2022

		Nifer y cymariaethau	Amllder adeg y TOP cychwynnol (diwrnodau)	Amllder adeg y TOP terfynol (diwrnodau)	Newid Canrannol	Canran nad ydynt yn defnyddio
Prif Sylwedd Problematig	Sylwedd	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)
Cocên						
Rhywedd	Gwryw	419	10.0	1.8	-82.0	82.3
	Benyw	55	12.8	0.5	-96.1	85.5
Oed	16-19	40	16.6	0.5	-97.0	90.0
	20-29	265	9.7	1.1	-88.7	84.5
	30-49	158	10.1	2.8	-72.3	77.2
	50+	11	8.6	0.8	-90.7	90.9
	Cyfanswm	474	10.4	1.6	-84.6	82.7

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Ar gyfer y cleientiaid hynny sy'n nodi eu bod wedi defnyddio cocên yn y 28 diwrnod cyn y TOP cychwynnol

(b) Eithrir rhywedd annilys neu na nodir

(c) Y nifer cyfartalog o ddyddiau y mae sylwedd yn cael ei ddefnyddio adeg y TOP cychwynnol. Os oes gan atgyfeiriad TOPs cychwynnol lluosog yna defnyddir y TOP cychwynnol cynharaf.

(d) Y nifer cyfartalog o ddyddiau y mae sylwedd yn cael ei ddefnyddio adeg y TOP terfynol. Os oes gan atgyfeiriad sawl TOP terfynol yna defnyddir y TOP terfynol diweddaraf.

(e) Y newid cymharol rhwng y TOP cychwynnol a'r TOP terfynol.

(f) Ni chofnodwyd unrhyw ddefnydd o gocên yn yr 28 diwrnod cyn y TOP terfynol.

Mae Tabl 10.1g yn dangos y newid cyfartalog mewn lechyd Corfforol rhwng TOP cychwynnol a therfynol yn ôl categori prif sylwedd problematig, rhywedd, oedran a dull triniaeth. Yn gyffredinol, cynyddodd y sgôr lechyd Corfforol ar gyfartaledd o 11.2 i 12.8 (14.3%). Y dull triniaeth ar gyfer mwyafrif helaeth y cleientiaid oedd “Ymyriadau Seicogymdeithasol”, er y bydd cleientiaid fel arfer yn derbyn mwy nag un ymyrraeth yn ystod y llwybr triniaeth.

Tabl 10.1g: Newidiadau mewn lechyd Corfforol rhwng TOP cychwynnol a TOP terfynol: Mis Ebrill 2009 i fis Mawrth 2022

	Nifer y cymariaethau (a)	Sgôr adeg y TOP cychwynnol (b)	Sgôr adeg y TOP terfynol (c)	Newid Canrannol (d)
Prif Sylwedd Problematig				
Alcohol	15,866	11.0	12.7	15.5
Cyffuriau	8,230	11.7	12.8	9.4
Rhywedd				
Gwryw	15,662	11.3	12.8	13.3
Benyw	8,434	11.1	12.8	15.3
Oed				
16-19	1,089	13.4	14.1	5.2
20-29	4,840	12.4	13.2	6.5
30-49	13,230	10.9	12.6	15.6
50+	4,937	10.4	12.6	21.2
Treatment Modalities				
Triniaethau Cleifion Mewnol	631	9.4	12.2	29.8
Dadwenwyno Cymunedol	999	10.1	13.5	33.7
Adsefydlu Preswyl	76	9.5	13.5	42.1
Rhagnodi Amnewidion Opioid (Methadon) ac Ymyriadau Seicogymdeithasol cysylltiedig	820	11.8	13.0	10.2
Rhagnodi Amnewidion Opioid (Buprenorffin) ac Ymyriadau Seicogymdeithasol cysylltiedig	360	11.5	12.9	12.2
Rhagnodi Amnewidion Opioid (Buprenorffin chwistrelladwy) ac Ymyriadau Seicogymdeithasol cysylltiedig	3	15.0	10.0	-33.3
Ymyriadau Seicogymdeithasol	113	10.7	12.2	14.0
Rhaglenni Diwrnod Strwythuredig	11,956	11.4	13.1	14.9
Brief Interventions	3,689	11.2	12.3	9.8
Lleihau Niwed	462	11.2	13.5	20.5
Ymyriadau Cymorth lechyd ac Adferiad	3,511	11.3	12.3	8.8
Blank	1,476	11.2	12.6	12.5
Cyfanswm				
Cyfanswm	24,096	11.2	12.8	14.3

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Eithrir rhywedd annilys neu na nodir.

(b) Y sgôr cyfartalog adeg y TOP cychwynnol. Os oes gan atgyfeiriad sawl TOP cychwynnol yna defnyddir y TOP cychwynnol cynharaf.

(c) Y sgôr cyfartalog adeg y TOP terfynol. Os oes gan atgyfeiriad sawl TOP terfynol yna defnyddir y TOP terfynol diweddaraf.

(d) Dim ond ym mis Tachwedd 2020 y cyflwynwyd Rhagnodi Opioidau Amgen (Buprenorffin Chwistrelladwy).

Mae Tabl 10.1h yn dangos y newid cyfartalog mewn lechyd Seicolegol rhwng TOP cychwynnol a therfynol yn ôl categori prif sylwedd problematig, rhywedd, oedran a dulliau triniaeth. Yn gyffredinol, cynyddodd y sgôr lechyd

Seicolegol ar gyfartaledd o 9.7 i 12.1 (24.7%). O ran cymhariaeth rhwng y dulliau triniaeth, roedd y patrymau gwella yn debyg i'r rhai yr adroddwyd amdanynt ar gyfer Iechyd Corfforol uchod.

Tabl 10.1h: Newidiadau mewn Iechyd Seicolegol rhwng TOP cychwynnol a TOP terfynol: Mis Ebrill 2009 i fis Mawrth 2022

	Nifer y cymariaethau (a)	Sgôr adeg y TOP cychwynnol (b)	Sgôr adeg y TOP terfynol (c)	Newid Canrannol (d)
Prif Sylwedd Problematig				
Alcohol	15,702	9.6	12.1	26.0
Cyffuriau	8,169	9.9	12.1	22.2
Rhywedd				
Gwryw	15,548	10.0	12.1	21.0
Benyw	8,323	9.2	12.1	31.5
Oed				
16-19	1,087	11.3	13.0	15.0
20-29	4,802	10.0	12.2	22.0
30-49	13,097	9.5	11.9	25.3
50+	4,885	9.8	12.2	24.5
Dulliau Triniaeth				
Triniaethau Cleifion Mewnol	632	8.9	12.2	37.1
Dadwenwyno Cymunedol	980	9.2	13.4	45.7
Adsefydlu Preswyl	76	8.3	13.1	57.8
Rhagnodi Amnewidion Opioid (Methadon) ac Ymyriadau Seicogymdeithasol cysylltiedig	814	10.2	12.1	18.6
Rhagnodi Amnewidion Opioid (Buprenorffin) ac Ymyriadau Seicogymdeithasol cysylltiedig	358	10.2	12.4	21.6
Rhagnodi Amnewidion Opioid (Buprenorffin chwistrelladwy) ac Ymyriadau Seicogymdeithasol cysylltiedig (e)	3	10.0	10.0	0.0
Ymyriadau Seicogymdeithasol	11,844	9.9	12.4	25.3
Rhaglenni Diwrnod Strwythuredig	102	9.8	12.3	25.5
Ymyriadau Byr	3,650	9.6	11.4	18.8
Ymyriadau Cymorth Iechyd ac Adferiad	457	9.2	12.9	40.2
Lleihau Niwed	3,477	9.6	11.3	17.7
Gwag	1,478	9.7	11.9	22.7
Cyfanswm				
Cyfanswm	23,871	9.7	12.1	24.7

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Eithrir rhywedd annilys neu na nodir.

(b) Y sgôr cyfartalog adeg y TOP cychwynnol. Os oes gan atgyfeiriad TOPs cychwynnol lluosog yna defnyddir y TOP cychwynnol cynharaf.

(c) Y sgôr cyfartalog adeg y TOP terfynol. Os oes gan atgyfeiriad TOPs terfynol lluosog yna defnyddir y TOP terfynol diweddaraf.

(d) Y newid cymharol rhwng y TOP cychwynnol a'r TOP terfynol.

(e) Dim ond ym mis Tachwedd 2020 y cyflwynwyd Rhagnodi Opioidau Amgen (Bwprenorffin Chwistrelladwy).

Mae Tabl 10.1i yn dangos y newid cyfartalog o ran Ansawdd Bywyd rhwng TOP cychwynnol a therfynol. Yn gyffredinol, cynyddodd y sgôr Ansawdd Bywyd ar gyfartaledd o 10.3 i 12.6 (22.3%). O ran cymhariaeth rhwng y dulliau triniaeth, roedd y patrymau gwella yn debyg i'r rhai yr adroddwyd amdanynt ar gyfer Iechyd Corfforol (ac Iechyd Seicolegol) uchod.

Tabl 10.1i: Newidiadau o ran Ansawdd Bywyd rhwng TOP cychwynnol a TOP terfynol: Mis Ebrill 2009 i fis Mawrth 2022

	Nifer y cymariaethau (a)	Sgôr adeg y TOP cychwynnol (b)	Sgôr adeg y TOP terfynol (c)	Newid Canrannol (d)
Prif Sylwedd Problematig				
Alcohol	15,654	10.2	12.6	23.5
Cyffuriau	8,156	10.5	12.5	19.0
Rhywedd				
Gwryw	15,471	10.5	12.5	19.0
Benyw	8,339	10.1	12.7	25.7
Oed				
16-19	1,081	12.3	13.5	9.8
20-29	4,800	10.8	12.7	17.6
30-49	13,087	10.1	12.4	22.8
50+	4,842	10.3	12.7	23.3
Dulliau Triniaeth				
Triniaethau Cleifion Mewnol	622	9.2	12.4	34.8
Dadwenwyno Cymunedol	970	9.8	13.9	41.8
Adsefydlu Preswyl	74	8.6	13.3	54.7
Rhagnodi Amnewidion Opioid (Methadon) ac Ymyriadau Seicogymdeithasol cysylltiedig	817	10.9	12.6	15.6
Rhagnodi Amnewidion Opioid (Buprenorffin) ac Ymyriadau Seicogymdeithasol cysylltiedig	348	10.9	12.6	15.6
Rhagnodi Amnewidion Opioid (Buprenorffin chwistrelladwy) ac Ymyriadau Seicogymdeithasol cysylltiedig (e) (e)	3	10.0	3.0	-70.0
Rhaglenni Diwrnod Strwythuredig	105	9.8	11.6	18.4
Ymyriadau Seicogymdeithasol	11,832	10.5	13.0	23.8
Ymyriadau Byr	3,650	10.3	11.8	14.6
Ymyriadau Cymorth Iechyd ac Adferiad	452	10.1	11.8	16.8
Lleihau Niwed	3,465	10.1	11.8	16.8
Gwag	1,472	10.2	12.4	21.6
Cyfanswm				
Cyfanswm	23,810	10.3	12.6	22.3

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Eithrir rhywedd annilys neu na nodir.

(b) Y sgôr cyfartalog adeg y TOP cychwynnol. Os oes gan atgyfeiriad TOPs cychwynnol lluosog yna defnyddir y TOP cychwynnol cynharaf.

(c) Y sgôr cyfartalog adeg y TOP terfynol. Os oes gan atgyfeiriad TOPs terfynol lluosog yna defnyddir y TOP terfynol diweddaraf.

(d) Y newid cymharol rhwng y TOP cychwynnol a'r TOP terfynol.

(e) Dim ond ym mis Tachwedd 2020 y cyflwynwyd Rhagnodi Opioidau Amgen (Buprenorffin Chwistrelladwy).

11 Cau Achosion

Mae Tabl 11.1a yn dangos nifer yr achosion a gaewyd yn ôl blwyddyn eu cau a hefyd yn ôl y rheswm dros gau. Er eu bod wedi'u heithrio o'r dadansoddiad o atgyfeiriadau yn [Adran 6](#), dangosir yr achosion a gaewyd â DNA cyn asesu yn y tabl hwn. O'r 26,298 o achosion a gaewyd yn 2021-22, caewyd 55.6% am resymau a gynlluniwyd; mae hyn wedi bod yn cynyddu'n gyson o 41.7% yn 2017-18. Mae'r gyfradd DNA wedi bod yn gostwng o 21.3% yn 2017-18 i 14.3% yn 2021-22.

Table 11.1a: Reason for closure by main problematic substance: All Substances

	Blwyddyn Ryddhau									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
Rheswm dros Gau	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
DNA										
DNA cyn asesu	2,409	12.4	2,293	9.0	2,172	8.4	1,496	6.3	2,097	8.0
DNA cyn triniaeth	142	0.7	261	1.0	279	1.1	187	0.8	293	1.1
DNA yn ystod triniaeth	1,568	8.1	1,941	7.6	1,761	6.8	1,539	6.4	1,367	5.2
Cyfanswm	4,119	21.3	4,495	17.6	4,212	16.2	3,222	13.5	3,757	14.3
Atgyfeiriad Amhriodol										
Atgyfeiriad Amhriodol (a)	3,905	20.2	3,705	14.5	3,716	14.3	3,434	14.3	3,455	13.1
Cyfanswm	3,905	20.2	3,705	14.5	3,716	14.3	3,434	14.3	3,455	13.1
Ni ddarparwyd gwybodaeth										
Ni ddarparwyd gwybodaeth	22	0.1	38	0.1	30	0.1	41	0.2	35	0.1
Cyfanswm	22	0.1	38	0.1	30	0.1	41	0.2	35	0.1
Wedi'i gynllunio										
Atgyfeiriwyd i wasanaeth arall	2,025	10.5	2,564	10.1	3,246	12.5	3,750	15.7	3,527	13.4
Symudwyd i Ragnodi dan Arweiniad Meddyg Teulu	17	0.1	29	0.1	69	0.3	88	0.4	78	0.3
Triniaeth wedi'i chwblhau	3,892	20.1	6,818	26.8	6,963	26.8	5,747	24.0	6,935	26.4
Triniaeth wedi'i chwblhau - ddim yn defnyddio'r sylwedd	2,148	11.1	3,298	12.9	3,201	12.3	3,587	15.0	4,092	15.6
Cyfanswm	8,082	41.7	12,709	49.9	13,479	52.0	13,172	55.0	14,632	55.6
Heb ei gynllunio										
Cleient ddim yn gwybod am yr atgyfeiriad	23	0.1	16	0.1	20	0.1	27	0.1	25	0.1
Cleient wedi gwrthod triniaeth	1,625	8.4	2,267	8.9	2,258	8.7	1,799	7.5	2,319	8.8
Wedi marw	127	0.7	179	0.7	229	0.9	256	1.1	243	0.9
Wedi symud	288	1.5	385	1.5	383	1.5	374	1.6	372	1.4
Carchar	936	4.8	1,380	5.4	1,387	5.3	1,375	5.7	1,318	5.0
Triniaeth wedi'i thynnu'n ôl (c)	242	1.2	302	1.2	220	0.8	236	1.0	142	0.5
Cyfanswm	3,241	16.7	4,529	17.8	4,497	17.3	4,067	17.0	4,419	16.8
Cyfanswm	19,369	100	25,476	100	25,934	100	23,936	100	26,298	100

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Cysylltwyd â'r cleient yn dilyn atgyfeiriad trydydd parti ac mae'n nodi nad yw'n barod i gymryd rhan mewn triniaeth neu pan gaiff ei asesu nid oes angen triniaeth ar gyfer camddefnyddio sylweddau ar gyfer y cleient.

(b) Mae 'cleient wedi gwrthod triniaeth' yn cynnwys cleientiaid a wrthododd yr asesiad.

(c) Mae'r darparwr gwasanaeth triniaeth wedi tynnu darpariaeth y driniaeth yn ôl o'r cleient fel arfer o ganlyniad i dorri amodau contract.

Mae Tabl 11.1b ac 11.1c yn dangos ffigurau ar gyfer achosion a gaewyd lle mae alcohol a chyffuriau’n brif sylwedd yn y drefn honno.

Ar gyfer alcohol (Tabl 11.1b), cynlluniwyd i gau 81.0% o’r achosion a’r gyfradd DNA gyffredinol oedd 8.2%.

Ar gyfer cyffuriau (Tabl 11.1c), mae'r achosion lle cynlluniwyd i’w cau wedi bod yn cynyddu bob blwyddyn, gan gyfrif am 65.6% o'r holl achosion o gau yn 2021-2, o'i gymharu â 55.6% yn 2017-18, tra bod DNAs wedi bod yn gostwng yn raddol o 16.9% yn 2017-18 i 10.7% yn 2021-22.

Tabl 11.1b: Rheswm dros gau yn ôl y prif sylwedd problematig: Alcohol

	Blwyddyn Ryddhau									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
Rheswm dros Gau	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
DNA										
DNA cyn asesu	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
DNA cyn triniaeth	76	1.3	146	1.6	153	1.7	101	1.1	150	1.7
DNA yn ystod triniaeth	660	11.3	848	9.5	781	8.7	719	8.1	580	6.5
Cyfanswm	736	12.6	994	11.2	934	10.4	820	9.3	730	8.2
Atgyfeiriad Amhriodol										
Atgyfeiriad Amhriodol (a)	327	5.6	253	2.8	267	3.0	270	3.0	169	1.9
Cyfanswm	327	5.6	253	2.8	267	3.0	270	3.0	169	1.9
Ni ddarparwyd gwybodaeth										
Ni ddarparwyd gwybodaeth	3	0.1	8	0.1	12	0.1	11	0.1	10	0.1
Cyfanswm	3	0.1	8	0.1	12	0.1	11	0.1	10	0.1
Wedi'i gynllunio										
Atgyfeiriwyd i wasanaeth arall	879	15.1	1,139	12.8	1,384	15.4	1,694	19.1	1,314	14.8
Symudwyd i Ragnodi dan Arweiniad Meddyg Teulu	6	0.1	5	0.1	18	0.2	8	0.1	12	0.1
Triniaeth wedi'i chwblhau	2,039	34.9	3,708	41.6	3,663	40.9	3,143	35.5	3,817	43.0
Triniaeth wedi'i chwblhau - ddim yn defnyddio'r sylwedd	1,276	21.9	1,898	21.3	1,814	20.2	2,018	22.8	2,054	23.1
Cyfanswm	4,200	71.9	6,750	75.8	6,879	76.8	6,863	77.5	7,197	81.0
Heb ei gynllunio										
Cleient ddim yn gwybod am yr atgyfeiriad	3	0.1	1	0.0	2	0.0	1	0.0	1	0.0
Cleient wedi gwrthod triniaeth (b)	265	4.5	436	4.9	462	5.2	396	4.5	366	4.1
Wedi marw	58	1.0	100	1.1	92	1.0	120	1.4	98	1.1
Wedi symud	60	1.0	81	0.9	77	0.9	76	0.9	78	0.9
Carchar	102	1.7	168	1.9	160	1.8	198	2.2	199	2.2
Triniaeth wedi'i thynnu'n ôl (c)	85	1.5	114	1.3	76	0.8	106	1.2	33	0.4
Cyfanswm	573	9.8	900	10.1	869	9.7	897	10.1	775	8.7
Cyfanswm	5,839	100	8,905	100	8,961	100	8,861	100	8,881	100

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

- (a) Cysylltwyd â'r cleient yn dilyn atgyfeiriad trydydd parti ac mae'n nodi nad yw'n barod i gymryd rhan mewn triniaeth neu pan gaiff ei asesu nid oes angen triniaeth ar gyfer camdefnyddio sylweddau ar gyfer y cleient.
- (b) Mae 'cleient wedi gwrthod triniaeth' yn cynnwys cleientiaid a wrthododd yr asesiad.
- (c) Mae'r darparwr gwasanaeth triniaeth wedi tynnu darpariaeth y driniaeth yn ôl o'r cleient fel arfer o ganlyniad i dorri amodau contract.

Tabl 11.1c: Rheswm dros gau yn ôl y prif sylwedd problematig: Cyffuriau

	Blwyddyn Ryddhau									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
Rheswm dros Gau	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
DNA										
DNA cyn asesu	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
DNA cyn triniaeth	62	1.1	108	1.3	121	1.4	80	1.0	114	1.4
DNA yn ystod triniaeth	870	15.7	1,082	12.9	963	10.8	792	9.5	736	9.3
Cyfanswm	932	16.9	1,190	14.2	1,08	12.1	872	10.4	850	10.7
Atgyfeiriad Amhriodol										
Atgyfeiriad Amhriodol (a)	318	5.8	274	3.3	291	3.3	257	3.1	151	1.9
Cyfanswm	318	5.8	274	3.3	291	3.3	257	3.1	151	1.9
Ni ddarparwyd gwybodaeth										
Ni ddarparwyd gwybodaeth	7	0.1	12	0.1	9	0.1	13	0.2	15	0.2
Cyfanswm	7	0.1	12	0.1	9	0.1	13	0.2	15	0.2
Wedi'i gynllunio										
Atgyfeiriwyd i wasanaeth arall	722	13.1	980	11.7	1,25	14.1	1,438	17.2	1,121	14.1
Symudwyd i Ragnodi dan Arweiniad Meddyg Teulu	8	0.1	18	0.2	45	0.5	72	0.9	49	0.6
Triniaeth wedi'i chwblhau	1,538	27.8	2,817	33.6	3,03	34.0	2,373	28.4	2,589	32.6
Triniaeth wedi'i chwblhau - ddim yn defnyddio'r sylwedd	802	14.5	1,292	15.4	1,310	14.7	1,474	17.6	1,486	18.7
Cyfanswm	3,070	55.6	5,107	60.9	5,65	63.3	5,357	64.1	5,245	65.9
Heb ei gynllunio										
Cleient ddim yn gwybod am yr atgyfeiriad	1	0.0	0	0.0	1	0.0	3	0.0	1	0.0
Cleient wedi gwrthod triniaeth (b)	167	3.0	271	3.2	314	3.5	329	3.9	305	3.8
Wedi marw	31	0.6	43	0.5	94	1.1	95	1.1	96	1.2
Wedi symud	142	2.6	200	2.4	220	2.5	235	2.8	209	2.6
Carchar	733	13.3	1,130	13.5	1,14	12.8	1,099	13.1	1,023	12.9
Triniaeth wedi'i thynnu'n ôl (c)	124	2.2	155	1.8	122	1.4	100	1.2	58	0.7
Cyfanswm	1,198	21.7	1,799	21.5	1,89	21.2	1,861	22.3	1,692	21.3
Cyfanswm	5,525	100	8,382	100	8,929	100	8,360	100	7,953	100

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Cysylltwyd â'r cleient yn dilyn atgyfeiriad trydydd parti ac mae'n nodi nad yw'n barod i gymryd rhan mewn triniaeth neu pan gaiff ei asesu nid oes angen triniaeth ar gyfer camddefnyddio sylweddau ar gyfer y cleient.

(b) Mae 'cleient wedi gwrthod triniaeth' yn cynnwys cleientiaid a wrthododd yr asesiad.

(c) Mae'r darparwr gwasanaeth triniaeth wedi tynnu darpariaeth y driniaeth yn ôl o'r cleient fel arfer o ganlyniad i dorri amodau contract.

12 Crynodeb o Berfformiad

Mae tablau 12.1 i 12.5 yn adrodd ar y pum dangosydd perfformiad allweddol (DPA) sy'n adrodd ar berfformiad ar draws y Byrddau Cynllunio Ardal (BCA), yn seiliedig ar ardal breswyllo'r cleient. Gweler [Atodiad C](#) am wybodaeth gefndir ar y DPAAu. Oherwydd natur ddeinamig y gronfa ddata, bydd y ffigurau a adroddir yn yr adran hon yn newid dros amser, oherwydd gall darparwyr gwasanaeth triniaeth gyflwyno gwybodaeth bellach.

Mae Tabl 12.1 yn adrodd ar gleientiaid na wnaethant fynychu (DNA) neu nad ydynt yn ymateb i gyswllt dilynol ar ôl y cam asesu .

Tabl 12.1: DPA 1 - DNA ar ôl Asesiad: yn ôl BCA

DNA ar ôl yr Asesiad	Blwyddyn y Ryddhau									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran (a)	Nifer	Canran (a)	Nifer	Canran (a)	Nifer	Canran (a)	Nifer	Canran (a)
Gogledd Cymru	199	8.5	215	6.8	137	4.5	135	4.9	89	4.2
Powys	50	18.5	89	15.6	88	17	64	13.6	98	17.4
Hywel Dda	95	6.2	117	5.2	159	6.2	119	5.5	136	5.8
Bae'r Gorllewin (b)	585	46.7	611	30.1	405	20.5	301	12.6	276	11.2
Caerdydd a'r Fro	209	11.2	316	11.8	309	10.9	235	9.1	264	10.1
Cwm Taf Morgannwg (c)	156	11.1	231	10.9	311	12.8	363	13.7	237	7.8
Gwent	258	13.9	460	14.4	456	13.8	387	12.8	409	12.6
Y Tu Allan i Gymru	145	17.4	144	12.2	144	12.3	111	9.3	140	11.1
Anhysbys	13	14.9	19	15.8	31	27.7	11	16.4	11	17.7
Cyfanswm	1,710	15.0	2,202	12.7	2,040	11.4	1,726	10.0	1,660	9.4

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Canran yr holl achosion o gau gyda dyddiad asesu

(b) Mae cyflwyniadau'n seiliedig ar unigolion yn hytrach nag atgyfeiriadau a rhaid cymryd gofal wrth gymharu gweithgareddau. Symudodd y darparwyr gwasanaethau triniaeth yn y maes hwn i system adrodd ganolog. Arweiniodd hyn at uno cofnodion a nifer fawr o achosion o gau lle cafodd cleientiaid eu trosglwyddo o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth unigol i'r gwasanaeth canolog.

(c) Ym mis Ebrill 2019, symudodd Pen-y-bont ar Ogwr o BCA Bae'r Gorllewin i BCA Cwm Taf Morgannwg

Mae Tabl 12.2 yn adrodd ar DPA 2 sy'n mesur amseroedd aros y gwasanaeth rhwng atgyfeirio a thriniaeth. Y targed yw i ddarparwyr gwasanaethau triniaeth gyflawni amser aros o lai nag 20 diwrnod gwaith rhwng atgyfeirio a thriniaeth.

Tabl 12.2: DPA 2 – Amseroedd Aros Rhwng Atgyfeirio a Thriniaeth: gan BCA

< 20 diwrnod gwaith (a)	Blwyddyn y Driniaeth									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Can ran (b)	Nifer	Can ran (b)	Nifer	Can ran (b)	Nifer	Can ran (b)	Nifer	Can ran (b)
Gogledd Cymru	3,091	90.8	3,172	92.1	3,104	95.7	2,600	96.7	1,747	91.6
Powys	508	97.7	593	89.8	523	88.0	469	89.5	544	88.7
Hywel Dda	1,904	92.7	2,249	93.6	2,259	91.6	1,964	93.8	2,069	91.9
Bae'r Gorllewin (c)	2,234	95.8	2,327	93.5	1,901	87.2	1,775	85.4	1,250	84.5
Caerdydd a'r Fro	989	80.5	887	75.6	966	77.0	1,013	84.6	793	80.3
Cwm Taf Morgannwg (d)	2,138	94.1	2,214	89.9	2,405	91.7	2,438	90.6	2,426	89.6
Gwent	2,977	93.2	3,076	93.2	3,232	93.9	2,970	95.7	3,038	93.1
Y Tu Allan i Gymru	1,170	98.7	1,220	98.9	1,198	97.9	1,313	99.0	1,145	99.0
Anhysbys	94	81.0	84	66.7	39	69.6	48	92.3	72	87.8
Cyfanswm	15,105	92.6	15,822	91.5	15,627	91.5	14,590	92.6	13,084	90.6

Ffynhonnell: WNDSM, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

- (a) Cynhwysir gwyliau banc yn yr amseroedd aros.
- (b) Caran yr holl gleientiaid sy'n cael triniaeth.
- (c) Mae cyflwyniadau'n seiliedig ar unigolion yn hytrach nag atgyfeiriadau a rhaid cymryd gofal wrth gymharu gweithgareddau. Symudodd y darparwyr gwasanaethau triniaeth yn y maes hwn i system adrodd ganolog. Arweiniodd hyn at uno cofnodion a nifer fawr o achosion o gau lle cafodd cleientiaid eu trosglwyddo o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth unigol i'r gwasanaeth canolog.
- (d) Ym mis Ebrill 2019, symudodd Pen-y-bont ar Ogwr o BCA Bae'r Gorllewin i BCA Cwm Taf Morgannwg

Mae Tabl 12.3 yn adrodd ar DPA 3 sy'n mesur a yw'r camddefnydd o sylweddau wedi lleihau, ydy'r cleient yn ymatal neu a yw'n sefyllfa ddigyfnewid ar gyfer unrhyw un o'r sylweddau problematig a restrir ar y ffurflen TOP. Mae'r camddefnydd o sylweddau wedi lleihau neu'n ddigyfnewid os yw nifer y diwrnodau lle mae sylwedd wedi'i ddefnyddio o fewn y 28 diwrnod cyn y TOP cychwynnol yn uwch na'r nifer gyfwerth o ddyddiau lle mae sylwedd wedi'i ddefnyddio o fewn y 28 diwrnod cyn y TOP adolygu neu derfynol diweddaraf, ar gyfer pob sylwedd a adroddir ar y ffurflen TOP. Mae'r camddefnydd o sylweddau yn cael ei gategoreiddio fel achos o ymatal os yw'r nifer o ddyddiau lle mae sylwedd wedi'i ddefnyddio o fewn y 28 diwrnod cyn y TOP cychwynnol a nifer y diwrnodau lle mae sylwedd wedi'i ddefnyddio o fewn y 28 diwrnod cyn y TOP adolygu neu derfynol diweddaraf yn sero, ar gyfer pob sylwedd a adroddir ar y ffurflen TOP.

Tabl 12.3: DPA 3 - Camddefnyddio sylwedd problematig wedi lleihau, mae'r cleient yn ymatal neu mae'n sefyllfa ddigyfnewid: yn ôl BCA

TOP Adolygu / Terfynol yn y cyfnod lle mae defnydd o sylweddau problematig wedi lleihau, lle mae'r cleient yn ymatal neu lle mae'r sefyllfa'n ddigyfnewid (a)	Blwyddyn Gyfweld									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)
Gogledd Cymru	9,285	87.5	9,083	87.4	8,972	87.6	7,261	88.1	5,432	88.4
Powys	839	83.8	880	86.2	891	85.8	1,041	85.7	1,047	85.4
Hywel Dda	3,623	89.1	3,534	89.1	3,477	88.2	3,617	87.9	3,162	88.5
Bae'r Gorllewin (c)	1,905	81.1	2,191	82.1	1,378	82.7	1,033	81.5	1,624	81.5
Caerdydd a'r Fro	4,817	83.4	5,396	85.4	4,598	86.7	4,188	86.8	4,155	88.7
Cwm Taf Morgannwg (d)	10,626	87.0	11,323	87.1	5,235	86.6	5,802	86.0	5,380	87.5
Gwent	7,648	83.2	7,165	83.9	6,640	84.6	6,744	84.1	6,454	83.4
Y Tu Allan i Gymru	825	81.3	680	79.2	636	78.7	1,137	81.4	1,171	80.2
Anhysbys	174	85.7	139	84.2	135	81.3	89	80.2	103	84.4
Cyfanswm	39,742	85.6	40,391	85.6	31,962	86.2	30,912	86.2	28,528	86.2

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Nifer y diwrnodau y mae'r cleient wedi camddefnyddio sylweddau wedi lleihau, wedi aros yr un fath neu lle mae wedi ymatal yn y 28 diwrnod cyn y TOP Adolygu / TOP Terfynol diweddaraf o'i gymharu â nifer y diwrnodau y mae'r cleient wedi camddefnyddio'r sylwedd yn y 28 diwrnod cyn y TOP cychwynnol.

(b) Canran yr holl gleientiaid lle adroddir am ddefnyddio sylweddau yn y 28 diwrnod cyn y TOP cychwynnol.

(c) Mae cyflwyniadau'n seiliedig ar unigolion yn hytrach nag atgyfeiriadau a rhaid cymryd gofal wrth gymharu gweithgareddau. Symudodd y darparwyr gwasanaethau triniaeth yn y maes hwn i system adrodd ganolog. Arweiniodd hyn at uno cofnodion a nifer fawr o achosion o gau lle cafodd cleientiaid eu trosglwyddo o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth unigol i'r gwasanaeth canolog.

(d) Ym mis Ebrill 2019, symudodd Pen-y-bont ar Ogwr o BCA Bae'r Gorllewin i BCA Cwm Taf Morgannwg

Mae Tabl 12.4 yn adrodd ar DPA 4 Ansawdd bywyd lle mae Ansawdd Bywyd yn well neu heb newid rhwng y TOP cychwynnol a'r TOP adolygu neu derfynol diweddaraf, ar gyfer pob cleient sy'n 16 oed neu'n hŷn ac o fewn triniaeth strwythuredig. Mae'r sgôr ansawdd bywyd a adroddwyd yn y TOP cychwynnol yn cael ei gymharu â'r sgôr ansawdd bywyd cyfatebol a adroddwyd yn y TOP adolygu neu derfynol diweddaraf, ac adroddir ei fod yn welliant os yw'r sgôr yn y TOP adolygu neu derfynol diweddaraf yn uwch na neu yr un peth â'r sgôr a adroddwyd yn y TOP cychwynnol.

Tabl 12.4: DPA 4 - Ansawdd Bywyd Gwell: yn ôl BCA

Adolygiadau TOP/Ymadael mewn cyfnod lle mae ansawdd bywyd wedi gwella new heb newid (a)	Blwyddyn Gyfsweld									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)
Gogledd Cymru	2,207	85.5	2,154	87.0	2,091	85.8	1,664	84.9	1,590	85.4
Powys	108	77.7	136	77.7	106	76.3	129	79.1	183	80.3
Hywel Dda	934	85.9	873	86.0	934	87.0	990	85.0	967	84.3
Bae'r Gorllewin (c)	535	83.5	664	81.5	417	79.6	412	81.4	537	77.3
Caerdydd a'r Fro	533	80.6	731	79.3	664	82.1	577	83.6	845	82.1
Cwm Taf Morgannwg (d)	1,709	88.0	2,180	85.5	1,555	88.1	1,696	85.5	1,637	84.2
Gwent	1,166	79.8	1,003	81.1	963	82.0	880	81.0	1,191	82.1
Y Tu Allan i Gymru	189	76.2	148	74.7	113	79.0	184	73.6	232	73.0
Anhysbys	58	89.2	49	96.1	50	90.9	27	84.4	25	75.8
Cyfanswm	7,439	82.1	7,938	82.1	6,893	84.9	6,559	84.9	7,207	84.9

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Nifer y diwrnodau y mae'r cleient wedi camddefnyddio sylweddau wedi lleihau, wedi aros yr un fath neu lle mae wedi ymatal yn y 28 diwrnod cyn y TOP Adolygu / TOP Terfynol diweddaraf o'i gymharu â nifer y diwrnodau y mae'r cleient wedi camddefnyddio'r sylwedd yn y 28 diwrnod cyn y TOP cychwynnol.

(b) Canran yr holl gleientiaid lle adroddir am ddefnyddio sylweddau yn y 28 diwrnod cyn y TOP cychwynnol.

(c) Mae cyflwyniadau'n seiliedig ar unigolion yn hytrach nag atgyfeiriadau a rhaid cymryd gofal wrth gymharu gweithgareddau. Symudodd y darparwyr gwasanaethau triniaeth yn y maes hwn i system adrodd ganolog. Arweiniodd hyn at uno cofnodion a nifer fawr o achosion o gau lle cafodd cleientiaid eu trosglwyddo o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth unigol i'r gwasanaeth canolog.

(d) Ym mis Ebrill 2019, symudodd Pen-y-bont ar Ogwr o BCA Bae'r Gorllewin i BCA Cwm Taf Morgannwg

Mae Tabl 12.5 yn adrodd ar gleientiaid sydd wedi cwblhau triniaeth naill ai lle nad ydynt yn defnyddio'r sylwedd problematig mwyach neu lle mae'r cleient wedi cyrraedd ei nod(au) triniaeth fel y cytunwyd ar ddechrau'r driniaeth, felly dim ond cofnodion sydd â dyddiad triniaeth wedi'i gwblhau sy'n cael eu cynnwys yn y tabl hwn. Caiff cleientiaid y caewyd eu hachosion gyda chanlyniad niwtral h.y. wedi'u cyfeirio at wasanaeth arall; symud o'r ardal; carchar/yn y ddalfa; ac wedi i ragnodi dan arweiniad meddygon teulu eu heithrio o'r tabl hwn, ynghyd ag atgyfeiriadau amhriodol gan eu bod yn annhebygol o fod â dyddiad triniaeth.

Tabl 12.5: DPA 5 - Achosion o Gau â Thriniaeth Gadarnhaol (a): yn ôl BCA

Triniaeth wedi'i chwblhau	Blwyddyn Ryddhau									
	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)	Nifer	Canran (b)
Gogledd Cymru	1,173	78.1	2,050	84.1	2,038	87.7	1,712	86.6	1,365	90.4
Powys	170	76.2	351	78.9	293	74.9	288	80.9	324	75.7
Hywel Dda	1,188	92.8	1,826	93.5	2,070	92.9	1,756	93.4	1,900	93.3
Bae'r Gorllewin (c)	294	33.1	795	55.9	677	62.0	712	69.3	737	77.1
Caerdydd a'r Fro	220	55.3	378	68.5	483	74.7	440	71.1	521	75.1
Cwm Taf Morgannwg (d)	946	86.1	1,529	86.3	1,309	80.8	1,339	78.2	1,949	90.4
Gwent	958	76.8	1,880	79.2	2,052	80.0	1,866	79.8	2,014	80.9
Y Tu Allan i Gymru	370	71.2	512	76.1	485	76.0	500	79.9	535	77.8
Anhysbys	51	86.4	65	80.2	50	71.4	20	76.9	35	81.4
Cyfanswm	5,370	74.8	9,386	80.1	9,457	81.7	8,633	81.7	9,380	85.3

Ffynhonnell: WNDMS, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru

(a) Eithrir achosion o gau sy'n niwtral: Cyfeirio at wasanaeth arall; Wedi symud i Ragnodi dan Arweiniad Meddygon Teulu; Wedi symud; a Charchar

(b) Cleientiaid sy'n cwblhau triniaeth fel canran o'r holl achosion o gau â dyddiad triniaeth (ac eithrio achosion o gau sy'n niwtral h.y. cyfeirio at wasanaeth arall, symud o'r ardal, carchar/yn y ddalfa a symud i ragnodi dan arweiniad meddyg teulu)

(c) Mae cyflwyniadau'n seiliedig ar unigolion yn hytrach nag atgyfeiriadau a rhaid cymryd gofal wrth gymharu gweithgareddau. Symudodd y darparwyr gwasanaethau triniaeth yn y maes hwn i system adrodd ganolog. Arweiniodd hyn at uno cofnodion a nifer fawr o achosion o gau lle cafodd cleientiaid eu trosglwyddo o ddarparwyr gwasanaethau triniaeth unigol i'r gwasanaeth canolog.

(d) Ym mis Ebrill 2019, symudodd Pen-y-bont ar Ogwr o BCA Bae'r Gorllewin i BCA Cwm Taf Morgannwg

Mae tabl 12.6 yn adrodd ar gleientiaid sydd wedi cael prawf am firysau a gludir yn y gwaed. Dyma'r ail flwyddyn yn unig dabl 12.6 gael ei gynhyrchu. Rhaid nodi bod profion BBV wedi'u gohirio, tra bod profion ar gyfer COVID-19 wedi cymryd blaenoriaeth, a dim ond ym mis Rhagfyr 2020 y cafodd ei ailddedrau.

Tabl 12.6: DPA 6 – Feirws a Glufir yn y Gwaed: yn ôl BCA

Blwyddyn profi											
2021-22											
	Nifer y cleientiaid sy'n dangos ar WNDSM ar hun or bryd	Nifer y cleient newydd a gyfeiriwyd at WNDSM	Nifer sydd angen prawf HCV	Nifer a gynigir prawf HCV	Canran a gynigir prawf HCV	Nifer HCV wedi'i brofi	Canran HCV wedi'i brofi	Nifer sydd angen dim prawf HCV pellach	Canran sydd angen dim prawf HCV pellach	Nifer wedi gwrthod prawf HCV	Canr an wedi gwrthod prawf HCV
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)
Gogledd Cymru	3,017	117	3,126	321	10.3%	317	10.1%	8	0.3%	4	1.2%
Powys	552	10	557	165	29.6%	133	23.9%	5	0.9%	32	19.4%
Hywel Dda	1,125	6	1,120	117	10.4%	112	10.0%	11	1.0%	5	4.3%
Bae'r Gorllewin (c)	1,773	327	2,069	286	13.8%	238	11.5%	31	1.5%	48	16.8%
Caerdydd a'r Fro	2,335	173	2,488	649	26.1%	536	21.5%	20	0.8%	113	17.4%
Cwm Taf Morgannwg	2,518	145	2,657	289	10.9%	155	5.8%	6	0.2%	134	46.4%
Gwent	2,392	30	2,411	506	21.0%	463	19.2%	11	0.5%	43	8.5%
Cyfanswm	13,712	808	14,428	2,333	16.2%	1,954	13.5%	92	0.6%	379	16.2%

(a) Nifer y cleientiaid oedd yn derbyn triniaeth ar y WNDSM ar 1 Ebrill 2021

(b) Nifer y cleientiaid a aseswyd ar y WNDSM ond heb ddechrau triniaeth hyd yma 1 Ebrill 2021

(c) = a + b - h

(d) Nifer y cleientiaid sy'n dangos ar y gronfa ddata lleihau niwed gyda dyddiad prawf diwethaf neu ddyddiad prawf diwethaf wedi'i wrthod rhyngddynt Ebrill 2021 a Mawrth 2022. April 2021 and March 2022

(e) = d / c * 100

(f) Number of clients showing on the harm reduction database where the last_test_date_any_result is between April 2021 and March 2022

(g) = f / c * 100

(h) Nifer y cleientiaid sy'n dangos ar y gronfa ddata lleihau niwed y mae dyddiad y prawf olaf rhwng unrhyw ganlyniad

(i) = h / c * 100

(j) Nifer y cleientiaid sy'n dangos ar y gronfa ddata lleihau niwed lle mae'r dyddiad prawf diwethaf a wrthodwyd rhwng y dyddiad hwnnw between Ebrill 2021 a Mawrth 2022

(k) = j / d * 100

Atodiad A: Crynodeb o Ffactorau Allweddol

Cronfa Ddata Genedlaethol Cymru ar Gamddefnyddio Sylweddau (WNDSM)

Mae'r gronfa ddata yn cynnwys manylion yr holl atgyfeiriadau at ddarparwyr gwasanaethau triniaeth Cyffuriau ac Alcohol yng Nghymru ac mae'n cael ei chadw gan Iechyd a Gofal Digidol Cymru (DHCW).

Cwmpas

Nid yw'r data ond yn ymwneud â phobl sy'n cyflwyno'u hunain i'r darparwyr gwasanaeth triniaeth a gallant fod yn gyfran yn unig o'r holl gamddefnyddwyr sylweddau.

Ansawdd Data

Gellir gweld y materion ansawdd data sy'n effeithio ar yr adroddiad hwn yn [Adran 3](#).

Cylch prosesu data

Mae'n ofynnol i bob Darparwr Gwasanaeth Triniaeth sy'n derbyn cyllid Llywodraeth Cymru, ddarparu gwasanaethau camddefnyddio sylweddau, gydymffurfio'n llawn â gofynion adrodd y gronfa ddata. Mae'r data yn yr adroddiad blynyddol hwn yn deillio o fersiwn "wedi'i rewi" o'r gronfa ddata ar 3 Awst 2021. Mae Iechyd a Gofal Digidol Cymru yn prosesu'r data ac yn paratoi tablau yn dilyn y dyddiad rhewi hwn.

Cymariaethau rhwng Adroddiadau Blynyddol

Mae'r gronfa ddata yn ddeinamig h.y. mae cofnodion yn destun newid wrth i ddarparwyr gwasanaeth triniaeth gyflwyno gwybodaeth bellach. Mae hyn yn golygu nad yw ffigurau yn yr adroddiad hwn yn uniongyrchol gyfaradwy â'r rhai a gyhoeddwyd mewn adroddiadau cynharach.

Proffil Canlyniadau Triniaeth

Datblygwyd y Proffil Canlyniadau Triniaeth (TOP) gan yr Asiantaeth Triniaeth Genedlaethol (NTA) mewn cydweithrediad â Dr John Marsden a Dr Michael Farrell o'r Ganolfan Ddibyniaeth Genedlaethol, Sefydliad Seiciatreg, Coleg Kings, Llundain.

Cafodd yr eitemau sy'n ymddangos yn y TOP eu gwerthuso'n seicometryddol ac roeddent yn dangos lefel dderbyniol o ddibynadwyedd a dilysrwydd. Mae'r gwerthusiad hwn ar gael yn y cyfnodolyn o adolygiadau cymheiriad, Addiction. Mae'r crynodeb, a'r cyfeiriad at yr erthygl lawn ynghyd â'r wybodaeth gefndir am y Proffil Canlyniad Triniaeth ar gael o: [TOP form community print version.pdf \(publishing.service.gov.uk\)](https://publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/100000/top_form_community_print_version.pdf)

Mae'r wybodaeth a gyflwynir yn cwmpasu'r holl TOPs cychwynnol, adolygu a therfynol a gofnodwyd ar y gronfa ddata er mis Ebrill 2009 pan fabwysiadwyd yr offeryn gyntaf yng Nghymru.

Datgeliad a Chyfrinachedd

Mae'r risg o ddatgelu gwybodaeth am unigolyn wedi'i hystyried ar gyfer y set ddata WNDSM hon a chyda'r lefel agregu gyfredol ystyrir ei bod yn isel iawn.

Defnyddwyr a Defnyddiau

Credwn mai ddefnyddwyr allweddol yr ystadegau hyn yw:

- Gweinidogion a'u cynghorwyr;
- Aelodau Senedd Cymru a Gwasanaeth Ymchwil yr Aelodau yn Senedd Cymru;
- Darparwyr gwasanaethau Triniaeth Camddefnyddio Sylweddau;
- Byrddau Cynllunio Ardal (BCA);

- Partneriaethau Diogelwch Cymunedol;
- Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol (BPRh)
- Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGCG);
- Timau Cynghori Rhanbarthol ar Gamddefnyddio Sylweddau (SMARTs);
- Cymunedau a Llywodraeth Leol;
- Awdurdodau unedol llywodraeth leol (aelodau etholedig a swyddogion);
- Myfyrwyr, academyddion a phrifysgolion;
- Meysydd eraill o Lywodraeth Cymru;
- Adrannau eraill y llywodraeth; a
- Dinasyddion unigol a chwmnïau preifat.

Defnyddir yr ystadegau mewn amrywiaeth o ffyrdd. Mae rhai enghreifftiau o'r rhain yn cynnwys:

- Cyngor i Weinidogion;
- Asesu perfformiad gwasanaethau triniaeth yn erbyn targedau;
- Llywio prosiectau gwella gwasanaethau ar gyfer meysydd ffocws a chyfleoedd i wella ansawdd.

Atodiad B: Rhestr o Grwpiau Ffynhonnell Atgyfeirio

Grŵp Ffynhonnell Atgyfeirio	Ffynhonnell Atgyfeirio
System Cyfiawnder Troseddol	Llys
	Gwasanaeth Ymyriadau Troseddwyr Integredig / Rhaglen Ymyriadau Cyffuriau / Cynllun Atgyfeirio Arrest
	Heddlu
	Cyngor Atgyfeirio Asesu Cwnsela/Carchar a Throughcare Cynllun Cymorth y Cyfnod Pontio
	Gwasanaeth Prawf i gynnwys Gofynion Adsefydlu Cyffuriau
	Cyfreithiwr
	Tîm Troseddau Ieuencid
GIG	Adaran Ddamweiniau ac Achosion Brys y GIG
	GIG Arall
Arall	Y Lluoedd Arfog
	Asesiad Gofal Cymunedol
	Nyrs Seiciatrig Gymunedol/Tîm Iechyd Meddwl Cymunedol
	Cymorth Cam-drin Domestig
	Sefydliad Addysgol
	Gwasanaeth Cyflogaeth
	Teulu/Ffrindiau
	Canolfan Byd Gwaith
	Bydwraig
	Cynllun Cyfnewid Nodwyddau/Chwistrelli
	Cynllun Mentora Cymheiriaid
	Seiciatreg
	Gwasanaethau Cymdeithasol
	Asiantaethau Cymorth

Ffynhonnell: WNDSM, Iechyd a Gofal Digidol Cymru

Atodiad C: Diffiniadau

Defnyddir y diffiniadau canlynol yn yr adroddiad hwn:

Byrddau Cynllunio Ardal

Mae Byrddau Cynllunio Ardal yn gyfrifol am gomisiynu gwasanaethau camddefnyddio sylweddau yn rhanbarthol (ôl troed bwrdd iechyd lleol). Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth yma:-

<https://llyw.cymru/comisiynu-gwasanaethau-camddefnyddio-sylweddau-canllawiau-diwygiedig>

Cyffuriau

Mae'r term "cyffuriau" yn cynnwys cyffuriau anghyfreithlon, camddefnyddio presgripsiynau cyfreithiol a meddyginiaethau dros y cownter a cham-drin toddyddion.

Prif sylwedd problematig

Mae'r term "prif sylwedd problematig" yn cyfeirio at y prif sylwedd a barodd i'r cleient geisio cymorth neu gael ei atgyfeirio am gymorth; noder y gallai llawer o gleientiaid sydd wedi'u categoreiddio o dan "alcohol" hefyd fod yn derbyn triniaeth ar gyfer cyffuriau ac i'r gwrthwyneb.

"Cyffuriau Eraill"

Cyfeirir at y categori hwn mewn sawl tabl ac mae'n cynnwys y canlynol:

Methylffenedad, Methadron, Methylon, Mân Boenleddfwyr, Zoplicione, Tawelyddion Sylweddol Amhenodol, Cnau Areca, Antabuse, Calsiwm Acamprosad (Campral), GHB / GBH, Cyffuriau Seicoweithredol Eraill Amhenodol, cyffuriau Gwrth-iselder, NPS Cannabis yn bennaf, NPS Tawelyddion yn bennaf, NPS Ffenteramin, Naltrexone, Zolpidem Tartrad, cyffuriau Gwrthseicotig Amhenodol, lleddfwyr archwaeth, tawelyddion amhenodol, barbitwradau amhenodol, Nicotin, Khat, Cyffuriau Nad Ydynt wedi'u Nodi Fel Arall, Ecstasi a Chyffuriau Rhagnodedig.

"Opiadau eraill"

Cyfeirir at y categori hwn mewn sawl tabl ac mae'n cynnwys y canlynol:

Buprenorffin, Opiadau Amhenodol, Codin Amhenodol, Dihydrocodin, Tramadol Hydroclorid, Tabledi Codin, Sylffad Morffin, Poenleddfwyr Comp Opiad, Opiadau Eraill, Oxicodon, Opiwm, a Ffentanyl.

"Symbylyddion Eraill"

Cyfeirir at y categori hwn mewn sawl tabl ac mae'n cynnwys y canlynol:

Mephedrone, Symbylyddion Amhenodol a Symbylyddion Eraill.

Cleientiaid a atgyfeiriwyd

Yn cyfeirio at gleientiaid a gyfeiriwyd rhwng mis Ebrill 2005 a mis Mawrth 2022. Os aeth mwy nag 8 wythnos heibio rhwng diwedd cwrs triniaeth a dechrau cwrs newydd, yna bydd y cleient yn cael ei gyfrif eto.

Triniaethau strwythuredig

Yn cynnwys dadwenwyno cleifion mewnol, dadwenwyno cymunedol, adsefydlu preswyl, rhagnodi amnewidion opioid ac ymyriadau seicogymdeithasol,

Triniaethau llai strwythuredig

Yn cynnwys cwnsela/cefnogaeth e.e. ymyrraeth mewn argyfwng a gwybodaeth yn unig. (O 2011-12 adolygwyd hyn i gynnwys cefnogaeth ymarferol/cymdeithasol, therapïau ategol/amgen a gweithgareddau dargyfeirio, ymyriadau byr a lleihau niwed.

Cyfradd

Cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth yn seiliedig ar amcangyfrifon canol blwyddyn SYG ar gyfer 2020 a gyhoeddwyd ar 25 Mehefin 2021.

Canolrif Oedran

Y canolrif yw'r rhif canol mewn rhestr o rifau wedi'u trefnu, h.y. y gwerth lle mae'r un nifer o werthoedd islaw'r canolrif ag sydd uwchben. Er enghraifft, gyda rhestr o naw o bobl â gwahanol oedrannau, i ddod o hyd i'r pwynt canolrif byddech chi'n dilyn y cyfrifiad $(9 + 1) \div 2 = 5$. Felly canolrif oed y grŵp fyddai oedran y pumed person ar y rhestr wedi'i threfnu - lle mae 4 o bobl yn iau a 4 o bobl yn hŷn.

Cyfraddau Ewropeaidd wedi'u Safoni yn ôl Oedran (EASR)

Y ffordd fwyaf cynhwysfawr o gymharu profiad clefyd dwy boblogaeth yw cyflwyno a chymharu eu cyfraddau oedran-benodol. Fodd bynnag, pan fydd nifer y poblogaethau sy'n cael eu cymharu yn cynyddu, buan iawn y mae maint y data y mae angen ei ystyried yn dod yn anhydrin. Yr hyn sydd ei angen yw un ffigur cryno, hawdd ei ddehongli, ar gyfer pob poblogaeth sy'n cael ei addasu i ystyried ei strwythur oedran. Mae ffigurau cryno o'r fath yn cael eu cyfrif gan ddefnyddio dulliau safoni oedran.

Un dull o gyfrifo ffigur cryno yw 'safoni uniongyrchol'. Mae cyfraddau oedran-benodol y boblogaeth dan sylw yn cael eu cymhwyso i strwythur oedran y boblogaeth safonol. Mae hyn yn rhoi'r gyfradd gyffredinol a fyddai wedi digwydd yn y boblogaeth dan sylw pe bai ganddi'r proffil oedran safonol.

Defnyddir y Boblogaeth Safonol Ewropeaidd (ESP) yn aml ar gyfer safoni uniongyrchol. Mae hwn yn strwythur poblogaeth damcaniaethol nad yw'n newid ac mae yr un peth ar gyfer y ddau rywedd. Mae'r adroddiad hwn yn defnyddio ESP 2013, a gyhoeddwyd gan Eurostat. Cyhoeddwyd gwybodaeth ac arweiniad manwl ar ESP 2013 gan Swyddfa Ystadegau Gwladol y DU ac mae i'w gweld yma: <http://www.ons.gov.uk/ons/guide-method/userguidance/health-and-life-events/revised-european-standard-population-2013--2013-esp-/index.html>.

Proffiliau Canlyniadau Triniaeth (TOPs)

Mae'r proffiliau hyn yn mesur y newidiadau yn nodweddion cleientiaid yn rheolaidd yn ystod y driniaeth ac wrth gau achosion. Mae'r ystadegau cryno ar ganlyniadau triniaeth a gynhwysir yn yr adroddiad hwn yn defnyddio gwybodaeth a gesglir ar ddechrau'r driniaeth (TOPs cychwynnol) ac mewn adolygiad dilynol a wneir yn gyffredinol bob tri mis (TOPs adolygu), fel arfer fel rhan o adolygiad o'r cynllun gofal ac adeg eu rhyddhau (TOPs terfynol). Mae mwy o wybodaeth am gyflwyno TOPs ar gael o: [Dogfennaeth Camddefnyddio Sylweddau - Iechyd a Gofal Digidol Cymru \(gig.cymru\)](#)

Dulliau Triniaeth

Gellir gweld disgrifiad o'r dulliau triniaeth yn Atodiad 1 o'r Canllawiau Diffiniadau Busnes diweddaraf, a geir yn: [Dogfennaeth Camddefnyddio Sylweddau - Iechyd a Gofal Digidol Cymru \(gig.cymru\)](#)

Dangosyddion Perfformiad Allweddol

Daeth y gyfres ddiwygiedig o ddangosyddion yn weithredol o fis Gorffennaf 2012. Ers eu gweithredu, mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn monitro'r dangosyddion perfformiad hyn ac wedi adnewyddu canllawiau gan ystyried profiad gweithredol.

Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth yma: [Dogfennaeth Camddefnyddio Sylweddau - Iechyd a Gofal Digidol Cymru \(gig.cymru\)](#)